

ΔΗΜΟΚΡΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αλεξανδρούπολη 2016

www.med.duth.gr

γαμψάδια έχοντες διαδώσουσιν ἀλλήλοισι
Πλάτων, πολιτεία Α:328α

**Πανεπιστημιακό
Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης**

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Κοσμήτορας: Π. Πασαδάκης

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόεδρος:
Αλέξανδρος Χ. Πολυχρονίδης

Αν. Πρόεδρος:
Γεώργιος Χ. Κολιός

Αλεξανδρούπολη 2016

Επιμέλεια Έκδοσης

**Ιωάννης Σειμένης
Μαρία Λαμπροπούλου
Ευαγγελία Νένα**

**Αλέκα Κυρκούδη
Αλέξανδρος Πολυχρονίδης**

Καθηγητής Ιατρικής Φυσικής
Αν. Καθηγήτρια Ιστολογίας Εμβρυολογίας
Επ. Καθηγήτρια Υγιεινής με έμφαση στην
Κοινωνική Ιατρική
Γραμματέας Τμήματος Ιατρικής
Καθηγητής Χειρουργικής
Πρόεδρος Τμήματος Ιατρικής

Περιεχόμενα

Πρόλογος Προέδρου Τμήματος Ιατρικής	σελ. 9
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	σελ. 13
Αλεξανδρούπολη	σελ. 17
Σπουδές - Εγγραφές	σελ. 21
Θέματα Φοιτητικής Μέριμνας	σελ. 27
Φοιτητικές Δραστηριότητες	σελ. 33
Περιεχόμενο Σπουδών	σελ. 45
Υποχρεωτικά Μαθήματα	σελ. 51
Κατ' επιλογήν	σελ. 101
Βιβλιοθήκη Τμήματος Ιατρικής	σελ. 135
Κλινικές - Εργαστήρια	σελ. 139
Τομείς	σελ. 153
Γραμματεία Τμήματος Ιατρικής	σελ. 166
Μέλη ΔΕΠ Τμήματος Ιατρικής	σελ. 167
Διατελέσαντες Πρόεδροι	σελ. 171
Επίτιμοι Διδάκτορες	σελ. 173
Πρόγραμμα Σπουδών	σελ. 177
Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	σελ. 191
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης	σελ. 229
Αθλητικές Δραστηριότητες	σελ. 231

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ίδρυση του Τμήματος Ιατρικής

Το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης συμπλήρωσε φέτος 31 χρόνια εκπαιδευτικής λειτουργίας και προσφοράς υγείας στους κατοίκους της Θράκης αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Βόρειο-Ανατολικής Ελλάδας.

Ιδρύθηκε στις 22 Ιουλίου 1977, αρχικά ως «*Ιατρική Σχολή Θράκης*» με τη δημοσίευση του Νόμου 641/19-7-1977, στο ΦΕΚ 200/Α/22-7-1977, «*Περί ίδρύσεως και ὀργανώσεως Ἰατρικῶν Σχολῶν καὶ Πανεπιστημιακῶν Ἰατρικῶν Κέντρων εἰς τὰ Πανεπιστήμια Πατρῶν, Ἰωαννίνων καὶ Θράκης, ἐκτελέσεως ἔργων εἰς τὰ Ἄνω-τάτα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων*».

Ο ορισμός της Αλεξανδρούπολης ως έδρα της Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, έγινε στις 25 Αυγούστου 1982, με τη δημοσίευση στο ΦΕΚ 103/Α/25-8-1982, του Προεδρικού Διατάγματος 573, «*Καθορισμός τῆς ἔδρας τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης*», το οποίο υπογράφει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Γ. Καραμανλή και τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Στυλιανό-Άγγελο Παπαθεμελή.

Τον Αύγουστο επίσης του 1982, δύο ημέρες μετά τον καθορισμό της έδρας της Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Αλεξανδρούπολη, η Ιατρική Σχολή, όπως και οι υπόλοιπες Ιατρικές Σχολές της χώρας, μετατρέπεται σε Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με την Υπουργική Απόφαση «*Δημιουργία Τμημάτων στα Α.Ε.Ι.*», υπ' αριθμόν Β1/550 της 26ης Αυγούστου 1982, ΦΕΚ 633/Β/27-8-1982, η οποία υπογράφεται από τον Υφυπουργό Στυλιανό-Άγγελο Παπαθεμελή.

Εκπαιδευτικό Παράρτημα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου στην Αλεξανδρούπολη

Αρχικά στην Αλεξανδρούπολη, από το 1978 έως το 1984, λειτούργησε το Εκπαιδευτικό Παράρτημα της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην Αλεξανδρούπολη, αναλαμβάνοντας από την 1η Αυγούστου 1978 την εκπαίδευση μέρους των φοιτητών του ΣΤ΄ έτους Ιατρικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Οι Πανεπιστημιακές Κλινικές οι οποίες εγκαταστάθηκαν και λειτούργησαν στο καινούριο και λαμπερό τότε Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης στην περιοχή Καλλιθέα ήταν: η Χειρουργική, η Παθολογική, η Μαιευτική-Γυναικολογία, η Παιδιατρική, Νευρολογική, και η Ψυχιατρική Κλινική και Διευθυντές των Κλινικών αντίστοιχα

οι Καθηγητές: Ευάγγελος Αρεάλης και από το 1980 ο Αναστάσιος Αηδονόπουλος, Σωτήριος Παναγιωτόπουλος, Νικόλαος Παπανικολάου, Ιωάννης Καρπούζας, Κορνήλιος Ρουτσώνης και Χαράλαμπος Ιεροδιακόνου.

Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Η λειτουργία του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, άρχισε το Φθινόπωρο του 1985.

Οι εκλογές των πρώτων Καθηγητών έγιναν το Μάρτιο του 1985.

Στις 15 Μαρτίου εκλέχθηκαν:

η Γεωργία Νικητοπούλου Μαράτου, *Καθηγήτρια Φυσιολογίας* και
ο Παναγιώτης Μανωλάκης, *Αν. Καθηγητής Ακτινολογίας*.

Στις 17 και 18 Μαρτίου εκλέχθηκαν:

ο Παναγιώτης Αναστασιάδης, *Αν. Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας*,
ο Κωνσταντίνος Μανωλάς, *Αν. Καθηγητής Χειρουργικής*,
ο Ιωάννης Ανδρουλάκης, *Επ. Καθηγητής Νεογνολογίας* και
ο Κωνσταντίνος Σιμόπουλος, *Επ. Καθηγητής Χειρουργικής*.

Στις 30 και 31 Μαρτίου εκλέχθηκαν:

ο Γεώργιος Καρτάλης, *Καθηγητής Γενικής Παθολογίας*,
ο Νικόλαος Γκότσης, *Αν. Καθηγητής Γενικής Παθολογίας*,
ο Κωνσταντίνος Υψηλάντης, *Επ. Καθηγητής Πνευμονολογίας*,
ο Βασίλειος Βαργεμέζης, *Επ. Καθηγητής Νεφρολογίας*,
ο Γεώργιος Μπουρίκας, *Επ. Καθηγητής Αιματολογίας*,
ο Κωνσταντίνος Κουσκούκης, *Αν. Καθηγητής Δερματολογίας*,
ο Δημήτριος Χατσέρας, *Επ. Καθηγητής Καρδιολογίας*,
ο Γεώργιος Γεωργόπουλος, *Αν. Καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας*,
ο Φώτης Άννινος, *Αν. Καθηγητής Νευρολογίας*,
ο Παναγιώτης Σακελλαρόπουλος, *Καθηγητής Ψυχιατρικής* και
ο Νικόλαος Τζαβάρας, *Αν. Καθηγητής Ψυχιατρικής*.

Οι εκλεγέντες Καθηγητές ανέλαβαν τα καθήκοντα λειτουργίας της Σχολής στις 5 Σεπτεμβρίου του 1985 (μόνο στο Κλινικό και Ερευνητικό έργο), ένα χρόνο μετά τις εγγραφές των πρώτων φοιτητών (Σεπτέμβριος 1984), οι οποίοι όμως άρχισαν τη φοίτησή τους στο Τμήμα Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Οι φοιτητές του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, οι οποίοι φοιτούσαν ήδη στο Τμήμα Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εγκαταστάθηκαν και άρχισαν να εκπαιδεύονται σταδιακά ανά ακαδημαϊκό έτος στο Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης από τις 8 Ιανουαρίου του 1988.

Στις 14 Σεπτεμβρίου του 1990 ορκίστηκαν στην Αλεξανδρούπολη οι πρώτοι πτυχιούχοι (γιατροί) του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, όλοι τους με εκπληκτική απόδοση στα μαθήματα.

Το Σεπτέμβριο του 1990, ορκίστηκαν οι πρώτοι Διδάκτορες, οι οποίοι εκπόνησαν τη Διδακτορική Διατριβή τους στο Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το Δεκέμβριο του 2002, το Τμήμα Ιατρικής μετεγκαταστάθηκε από το παλαιό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης (περιοχή Καλλιθέας) στο σημερινό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης (Δραγάνα) δυναμικότητας 670 κλινών.

Από τον Ιούνιο του 2013, το Τμήμα Ιατρικής, μαζί με το αντίστοιχο Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής, το οποίο έχει έδρα και λειτουργεί επίσης στην Αλεξανδρούπολη, αποτελούν τη Σχολή Επιστημών Υγείας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με έδρα την Αλεξανδρούπολη, με το Προεδρικό Διάταγμα 86/31-5-13, ΦΕΚ 124/Α/3-6-2013, «*Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης*».

Σήμερα το Τμήμα Ιατρικής περιλαμβάνει συνολικά 8 Τομείς, 52 θεσμοθετημένα Εργαστήρια και 32 Πανεπιστημιακές Κλινικές και 19 Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Τις εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες του Τμήματος καλύπτουν 119 Καθηγητές, 17 μέλη ΕΤΕΠ, 5 μέλη ΕΔΙΠ και 6 Διοικητικοί υπάλληλοι.

Οι προπτυχιακές σπουδές διαρκούν 6 χρόνια, με πρόγραμμα σπουδών που κατανέμεται σε 10 διδακτικά εξάμηνα και 2 εξάμηνα κλινικής άσκησης. Πρακτικά, τα μαθήματα είναι οργανωμένα σε δύο κύκλους, τα προκλινικά (6 πρώτα εξάμηνα) και τα κλινικά (6 επόμενα εξάμηνα).

Από το Σεπτέμβριο του 1990, 1η ορκωμοσία πτυχιούχων του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, έως το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2015-16 (Ιούλιος 2016), έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους και έλαβαν πτυχίο Ιατρικής, ακριβώς 2.000 φοιτητές, 572 ολοκλήρωσαν τη Διδακτορική τους Διατριβή και 626 Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Η σύνταξη του παρόντος Οδηγού Σπουδών παρουσιάζει τη διοικητική και εκπαιδευτική δομή του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με αναφορές στα διδασκόμενα ανά εξάμηνο υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα, τις ώρες διδασκαλίας και τις διδακτικές μονάδες που απαιτούνται σύμφωνα με τις πρόσφατες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αξιολόγηση των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην προπτυχιακή εκπαίδευση. Επιπλέον οι ενδιαφερόμενοι για μεταπτυχιακές σπουδές θα βρουν στον οδηγό αυτό τον αριθμό και τους τίτλους των μεταπτυχιακών προγραμμάτων που ευρίσκονται σε εξέλιξη

και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εισαγωγή σε αυτά αλλά και για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Τέλος ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει επιπλέον χρήσιμες πληροφορίες για την φοιτητική μέριμνα, την σίτιση και στέγαση των φοιτητών, φοιτητικές δραστηριότητες και λεπτομερή κατάλογο των Κλινικών και Εργαστηρίων του Τμήματος.

Από την θέση του Προέδρου του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης οφείλω να ευχαριστήσω τον Καθηγητή κ. Σεϊμένη Ιωάννη, την Αν. Καθηγήτρια κ. Λαμπροπούλου Μαρία, την Επ. Καθηγήτρια κ. Νένα Ευαγγελία και τη Γραμματέα του Τμήματος κ. Κυρκούδη Αλέκα για τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλαν για την ολοκλήρωση του παρόντος Οδηγού Σπουδών. Επίσης, τον κ. Μπουντζή Πέγκο και την κ. Διαμαντούδη Δέσποινα από τη Γραμματεία Φοιτητικών θεμάτων, γιατί παρείχαν σημαντική βοήθεια στην συλλογή και καταγραφή των στοιχείων.

Ελπίζω ο Οδηγός αυτός να αποβεί χρήσιμος τόσο για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, όσο και για κάθε επιστήμονα που ενδιαφέρεται να πληροφορηθεί οτιδήποτε έχει σχέση με την λειτουργία του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Αλέξανδρος Χ. Πολυχρονίδης
Καθηγητής Χειρουργικής
Πρόεδρος Τμήματος Ιατρικής

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με έδρα την Κομοτηνή και Σχολές στις τέσσερις μεγάλες πόλεις της Θράκης, Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα, συγκροτείται από 8 Σχολές και 18 Τμήματα, περισσότερους από 29.000 φοιτητές και περίπου 600 μέλη ΔΕΠ.

Ιδρύθηκε στις 27 Ιουλίου 1973, μαζί με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, με το Νομοθετικό Διάταγμα 87/27-7-1973 «Περί ίδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» [ΦΕΚ 159/Α/27-7-1973] και άρχισε να λειτουργεί με δύο Τμήματα το 1974. Το Τμήμα Νομικής στην Κομοτηνή και το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών στην Ξάνθη.

Στις 13 Μαΐου 1974, παραμονή της επετείου της απελευθέρωσης της Κομοτηνής, ορίστηκε και επισήμως η Κομοτηνή ως έδρα του Πανεπιστημίου, και το Πανεπιστήμιο Θράκης ονομάζεται Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, με τη δημοσίευση του ΦΕΚ 130/Α/13-5-1974, «Περί καθορισμού του τίτλου και της έδρας του έν Θράκη ίδρυθέντος Πανεπιστημίου», του Προεδρικού Διατάγματος υπ' αριθμόν 334 της 3ης Μαΐου 1974, το οποίο υπογράφουν ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Φαίδων Γκιζίκης, ο πρωθυπουργός Αδαμάντιος Ανδρουτσόπουλος και όλο το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ονομάστηκε «Δημοκρίτειο» προς τιμήν του αρχαίου Έλληνα φιλόσοφου Δημοκρίτου, ο οποίος γεννήθηκε στα Άβδηρα της Θράκης. Ο Δημοκρίτος (460-370 π.Χ.) επίσης απεικονίζεται στη σφραγίδα του Πανεπιστημίου.

Λίγες ημέρες αργότερα, στις 25 Μαΐου 1974, ιδρύθηκαν η Νομική και η Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρετίου Πανεπιστημίου Θράκης με τη δημοσίευση του ΦΕΚ 144/Α/25-5-1974, στο οποίο δημοσιεύθηκαν τα Προεδρικά Διατάγματα 374 και 375 «Περί ίδρύσεως Νομικής Σχολής παρά τῷ Πανεπιστημίῳ Θράκης» και «Περί ίδρύσεως Πολυτεχνικής Σχολής παρά τῷ Πανεπιστημίῳ Θράκης», τα οποία υπεγράφησαν στις 22 Μαΐου 1974 από τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας Φαίδωνα Γκιζίκη, τον Πρωθυπουργό Αδαμάντιο Ανδρουτσόπουλο και όλα τα μέλη του Υπουργικού συμβουλίου.

Στις 2 Νοεμβρίου 1974 ανακοινώθηκαν οι πρώτες εγγραφές φοιτητών, από τις 5 έως τις 15 Νοεμβρίου, των επιτυχόντων φοιτητών των εισαγωγικών εξετάσεων, στη Νομική και Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρετίου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, εγκαινίασε με κάθε λαμπρότητα στις 20 Μαρτίου του 1975, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Μιχαήλ Στασινόπουλος,.

Στις 22 Ιουλίου του 1977 ιδρύθηκε η Ιατρική Σχολή Θράκης, με τη δημοσίευση στο ΦΕΚ 200/Α/22-7-1977 του Νόμου 641/19-7-1977, «Περί ίδρύσεως και όργα-

νώσεως Ἱατρικῶν Σχολῶν καὶ Πανεπιστημιακῶν Ἱατρικῶν Κέντρων εἰς τὰ Πανεπιστήμια Πατρῶν, Ἰωαννίνων καὶ Θράκης, ἐκτελέσεως ἔργων εἰς τὰ Ἄνωτάτα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Ἡ διοίκηση τοῦ ΔΠΘ ἔχει ως ἔδρα τῆς τὴν Κομοτηνῆ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Διοικητικῆς Περιφέρειας Ανατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Ακαδημαϊκὰ καὶ Διοικητικὰ Ὁργανα τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι ἡ Σύγκλητος, τὸ Συμβούλιο Διοίκησης καὶ ὁ Πρύτανης με τοὺς Αναπληρωτὲς Πρυτάνεις.

Περιλαμβάνει τὶς εξῆς Σχολές καὶ Τμήματα:

Ξάνθη

Πολυτεχνικὴ Σχολή

Τμήμα Πολιτικῶν Μηχανικῶν

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικῶν καὶ Μηχανικῶν Υπολογιστῶν

Τμήμα Μηχανικῶν Περιβάλλοντος

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικῶν

Τμήμα Μηχανικῶν Παραγωγῆς & Διοίκησης

Κομοτηνῆ

Νομικὴ Σχολή

Τμήμα Νομικῆς

Σχολὴ Ἐπιστήμης Φυσικῆς Αγωγῆς & Αθλητισμοῦ

Τμήμα Ἐπιστήμης Φυσικῆς Αγωγῆς & Αθλητισμοῦ

Σχολὴ Κλασικῶν & Ανθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν

Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας

Τμήμα Ἑλληνικῆς Φιλολογίας

Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας & Πολιτισμοῦ Παρευξινίων Χωρῶν

Σχολὴ Κοινωνικῶν, Πολιτικῶν & Οικονομικῶν Ἐπιστημῶν

Τμήμα Κοινωνικῆς Διοίκησης & Πολιτικῆς Ἐπιστήμης με Εισαγωγικὲς Κατευθύνσεις:

Κοινωνικῆς Διοίκησης

Πολιτικῆς Ἐπιστήμης

Τμήμα Οικονομικῶν Ἐπιστημῶν

Αλεξανδρούπολη

Σχολή Επιστημών Υγείας

Τμήμα Ιατρικής

Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής

Σχολή Επιστημών Αγωγής

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία

Ορεστιάδα

Σχολή Επιστημών Γεωπονίας & Δασολογίας

Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης

Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων

Αλεξανδρούπολη

Η **Αλεξανδρούπολη** αποτελεί μια από τις νεότερες πόλεις της χώρας, καθώς ιδρύθηκε το 1875 και ως πόλη αναφέρεται από τις αρχές του 20ου αιώνα. Αρχικά δημιουργήθηκε στην περιοχή της σημερινής πόλης ως ένα μικρό χωριό κατά τη διάρκεια κατασκευής της σιδηροδρομικής γραμμής που συνέδεε την Κωνσταντινούπολη με τις μεγάλες πόλεις της Μακεδονίας, στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Νωρίτερα, το 1850 περίπου, είχε δημιουργηθεί ο πρώτος οικισμός, ένα μικρό ψαροχώρι, από Αινίτες, Μακρινούς και Μαρωνίτες ψαράδες, οι οποίοι δημιούργησαν ένα μικρό λιμάνι το οποίο πολύ σύντομα μεγάλωσε, γιατί το αντίστοιχο λιμάνι της Αίνου έκλεισε από τις προσχώσεις του ποταμού Έβρου.

Η πόλη ονομαζόταν Δεδέαγατς (τουρκικά: Dedeağaz) μέχρι το 1919. Η συγκεκριμένη ονομασία στα τουρκικά σημαίνει δέντρο του παππού (dede παππούς και ağaz δέντρο) και σύμφωνα με μια τοπική παράδοση οφείλεται σε έναν δερβίση, ο οποίος πέρασε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του στη σκιά ενός τοπικού δέντρου και τελικά τάφηκε δίπλα σε αυτό.

Το πρώτο της Ελληνικό όνομα, μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, ήταν Νεάπολη. Όμως σε λίγο καιρό μετονομάστηκε σε Αλεξανδρούπολη, προς τιμήν και μετά το θάνατο του τότε Βασιλιά της χώρας Αλεξάνδρου Α΄, στις 12 Οκτωβρίου 1920.

Η γύρω περιοχή της έχει πλούσιο ιστορικό παρελθόν, καθώς στη θέση της βρισκόταν η αρχαία πόλη Σάλη, την οποία αναφέρει ο Ηρόδοτος, καθώς επίσης σε κοντινή απόσταση η αρχαία Μεσημβρία, η Ρωμαϊκή Τραϊανούπολη και η Βυζαντινή Βήρα.

Χαρακτηριστικό της πόλης είναι ο φάρος της ο οποίος τέθηκε σε λειτουργία την 1η Ιουνίου 1880. Έχει ύψος 27 μέτρα και τόξο ορατότητας 23 ναυτικά μίλια. Από το 1973 λειτουργεί με ηλεκτρικό ρεύμα αλλά διατηρεί τη δυνατότητα λειτουργίας με ασετιλίνη σε περίπτωση διακοπής ρεύματος.

Στις 14 Μαΐου 1920, επιτυγχάνεται η προσάρτηση της Αλεξανδρούπολης. Νηοπομπή από είκοσι δύο φορτηγά πλοία, αποβιβάζει τη Μεραρχία Ξάνθης, με διοικητή το στρατηγό Κωνσταντίνο Μαζαράκη-Αιινιάν, στην Αλεξανδρούπολη.

Η κομβική θέση της πόλης προσδιόρισε και τον εμπορικό της χαρακτήρα. Με σύγχρονο σχεδιασμό και ρυμοτομία, η Αλεξανδρούπολη είναι σημαντικός συγκοινωνιακός κόμβος με λιμάνι, αεροδρόμιο και σιδηροδρομικό σταθμό. Συνδέεται αεροπορικώς με την Αθήνα και οδικώς και σιδηροδρομικώς με τη Θεσσαλονίκη, από την οποία απέχει 300 χιλιόμετρα.

Δίπλα στην πόλη βρίσκεται η θάλασσα, η οποία αποτελεί σημαντικό θέλγη-

τρο. Επίσης γύρω από την πόλη υπάρχουν πολλά ερείπια κάστρων, χαράδρες και σπηλιές καθώς και σημαντικά αξιοθέατα, όπως η σπηλιά του Κύκλωπα και η αρχαία Μεσημβρία. Στην ευρύτερη περιοχή βρίσκεται το Δέλτα του Έβρου, ένας από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ελλάδας και της Ευρώπης, καθώς και ο Εθνικός Δρυμός της Δαδιάς.

Το 1982 η Αλεξανδρούπολη ορίζεται ως η πόλη εγκατάστασης του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου της Θράκης και το 1987 η πόλη υποδέχεται τους πρώτους φοιτητές της Ιατρικής.

Στην Αλεξανδρούπολη έχουν την έδρα τους, εκτός από το Τμήμα Ιατρικής, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία, και το Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής.

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα.

Ο φοιτητής εγγράφεται στη Σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη Σχολή. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του κοσμήτορα.

Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση του Πρύτανη, ύστερα από πρόταση της Κοσμητείας της Σχολής.

Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν δε εξέτασή του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών.

Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου.

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα δυσλεξία, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.

Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του Κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον Κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της

εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει ή όχι τη φοίτησή του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα.

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

Για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας ή η αποδεδειγμένη γνώση της. Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των γλωσσών ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΝΕΟΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Στο Τμήμα εγγράφονται φοιτητές επιτυχόντες με πανελλαδικές εξετάσεις και φοιτητές ειδικών κατηγοριών καθ' υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων. Οι ημερομηνίες εγγραφής και τα δικαιολογητικά ανακοινώνονται με σχετικές εγκυκλίους από το Υπουργείο Παιδείας και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΣΙΤΙΣΗ

Δωρεάν σίτιση δικαιούνται οι φοιτητές που έχουν τις προβλεπόμενες από το νόμο και τα αρμόδια όργανα προϋποθέσεις. Το δικαίωμα δωρεάν σίτισης εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους συν δύο επιπλέον έτη. Το εστιατόριο λειτουργεί στην περιοχή της Χηλής κατά τις εργάσιμες μέρες της εβδομάδας του ακαδημαϊκού έτους, ενώ παραμένει κλειστό κατά τις αργίες.

Οι φοιτητές που επιθυμούν να σιτιστούν στη Φοιτητική Λέσχη θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση ως ακολούθως: οι πρωτοετείς φοιτητές ταυτόχρονα με την εγγραφή τους, ενώ οι φοιτητές από το Β΄ έτος έως πτυχίο από 15 Μαΐου έως 15 Ιουνίου. Τα σχετικά δικαιολογητικά είναι:

Εκκαθαριστικό σημείωμα της Εφορίας ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της φορολογικής δήλωσης η οποία έχει κατατεθεί στην Εφορία.

Πιστοποιητικό Οικογενειακής κατάστασης από αρμόδια δημοτική ή κοινοτική αρχή (του τελευταίου εξαμήνου).

Βεβαίωση της Γραμματείας του Τμήματος που φοιτούν οι φοιτητές σχετικά με το χρόνο εγγραφής τους και το διανυόμενο έτος σπουδών.

Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, όπου θα δηλώνεται η μόνιμη κατοικία των γονέων.

Επικυρωμένο Φωτοαντίγραφο της Αστυνομικής ταυτότητας ή πιστοποιητικό γεννήσεων από τον Δήμο ή Κοινότητα (του τελευταίου εξαμήνου).

Όσοι από τους υποψηφίους επικαλούνται λόγους υγείας θα προσκομίζουν βεβαίωση αρμόδιας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής όπου θα τεκμηριώνονται οι λόγοι αυτοί.

Όσοι από τους υποψηφίους έχουν αδελφό φοιτητή ή υπηρετούντα τη στρατιωτική του θητεία θα προσκομίζουν βεβαίωση του Τμήματος που έχει εισαχθεί ή βεβαίωση ότι υπηρετεί την στρατιωτική του θητεία.

Όσοι υποψήφιοι είναι πολύτεκνοι θα υποβάλλουν πιστοποιητικό πολυτεκνίας από την Ομοσπονδία Πολυτέκνων

ΣΤΕΓΑΣΗ

Οι φοιτητές που επιθυμούν να στεγαστούν σε χώρους που διαθέτει το Τμήμα θα πρέπει να υποβάλλουν, οι πρωτοετείς ταυτόχρονα με την εγγραφή τους, ενώ οι φοιτητές από το Β΄ έτος έως πτυχιό από 15 Μαΐου έως 15 Ιουνίου τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

Εκκαθαριστικό σημείωμα της Εφορίας ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της φορολογικής δήλωσης η οποία έχει κατατεθεί στην Εφορία.

Πιστοποιητικό Οικογενειακής κατάστασης από αρμόδια δημοτική ή κοινοτική αρχή (του τελευταίου εξαμήνου).

Βεβαίωση της Γραμματείας του Τμήματος που φοιτούν οι φοιτητές σχετικά με το χρόνο εγγραφής τους και το διανυόμενο έτος σπουδών.

Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, όπου θα δηλώνεται η μόνιμη κατοικία των γονέων.

Επικυρωμένο Φωτοαντίγραφο της Αστυνομικής ταυτότητας ή πιστοποιητικό γεννήσεων από τον Δήμο ή Κοινότητα (του τελευταίου εξαμήνου).

Όσοι από τους υποψηφίους επικαλούνται λόγους υγείας θα προσκομίζουν βεβαίωση αρμόδιας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής όπου θα τεκμηριώνονται οι λόγοι αυτοί.

Όσοι από τους υποψηφίους έχουν αδελφό φοιτητή ή υπηρετούντα τη στρατιωτική του θητεία θα προσκομίζουν βεβαίωση του Τμήματος που έχει εισαχθεί ή βεβαίωση ότι υπηρετεί την στρατιωτική του θητεία.

Όσοι υποψήφιοι είναι πολύτεκνοι θα υποβάλλουν πιστοποιητικό πολυτεκνίας από την Ομοσπονδία Πολυτέκνων.

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη δικαιούνται όλοι οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές (ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί). Για τους προπτυχιακούς φοιτητές η περίθαλψη καλύπτει διάστημα ίσο με τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του τμήματος προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές η περίθαλψη καλύπτει διάστημα ίσο με τα έτη φοίτησης προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ. Προκειμένου για το τελευταίο έτος σπουδών η περίθαλψη παρατείνεται και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους μέχρι 31 Δεκεμβρίου για όσους δεν έχουν λάβει τον τίτλο σπουδών τους μέχρι τότε. Οι δαπάνες της υγειονομικής περίθαλψης καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του ΔΠΘ.

Για την υγειονομική περίθαλψη το Πανεπιστήμιο χορηγεί ειδικό βιβλιάριο περίθαλψης προς χρήση στην έδρα του Πανεπιστημίου και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εκτός αυτής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής δικαιούται, είτε άμεσα είτε έμμεσα, περίθαλψη από άλλο ασφαλιστικό φορέα δύναται να επιλέξει την υγειονομική περίθαλψη φοιτητή εφόσον όμως πρώτα παραιτηθεί της περίθαλψης από τον άλλο φορέα και επιλέξει αυτήν του φοιτητή με σχετική υπεύθυνη δήλωση.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ

Το δελτίο ειδικού φοιτητικού εισιτηρίου («πάσο») εκδίδεται ύστερα από διαδικασία που κάνει ηλεκτρονικά ο φοιτητής με τους κωδικούς που παραλαμβάνει από τη Γραμματεία μετά την εγγραφή του και ισχύει για διάστημα ίσο με τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του τμήματος προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ.

Με το δελτίο ειδικού φοιτητικού εισιτηρίου παρέχεται δωρεάν μεταφορά με τις αστικές συγκοινωνίες της πόλης και 50% έκπτωση στις υπεραστικές συγκοινωνίες εφόσον ο φοιτητής ταξιδεύει από και προς τον τόπο της μόνιμης κατοικίας του. Επίσης παρέχεται έκπτωση 25% στις υπεραστικές συγκοινωνίες της υπόλοιπης χώρας. Το δελτίο ειδικού φοιτητικού εισιτηρίου είναι αυστηρώς προσωπικό και δεν μεταβιβάζεται σε άλλα πρόσωπα.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΙΚΥ

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) χορηγεί από το ακαδημαϊκό έτος 1996-97 βραβεία και υποτροφίες ως εξής:

Βραβεία (γραπτό δίπλωμα και χορήγηση επιστημονικών βιβλίων του αντικείμενου σπουδών του φοιτητή) απονέμονται: στον πρώτο επιτυχόντα κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις, στον πρώτο επιτυχόντα κατά τις προαγωγικές εξετάσεις εφόσον τις ολοκλήρωσε εντός των δύο πρώτων εξεταστικών περιόδων, καθώς και σε κάθε αριστούχο απόφοιτο που περάτωσε τις πτυχιακές του εξετάσεις εντός των δύο πρώτων εξεταστικών περιόδων.

Οι υποτροφίες (ο αριθμός των οποίων καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο του ΙΚΥ) χορηγούνται στους προπτυχιακούς φοιτητές με πρώτο κριτήριο την οικονομική κατάσταση του ίδιου του φοιτητή και των γονέων του και δεύτερο κριτήριο την επίδοσή του, κατά απόλυτη σειρά επιτυχίας στις εισαγωγικές ή τις προαγωγικές εξετάσεις κάθε έτους σπουδών.

Στον πρώτο επιτυχόντα μεταπτυχιακό φοιτητή χορηγείται μετά το τέλος κάθε έτους σπουδών υποτροφία, αν ο φοιτητής δεν είναι ήδη υπότροφος του ΙΚΥ.

Επιπλέον στους προπτυχιακούς φοιτητές μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν άτοκα δάνεια και οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους με κριτήριο την ατομική ή την οικογενειακή τους κατάσταση και την επίδοσή τους τις σπουδές.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Κάθε φοιτητής του Τμήματος Ιατρικής που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις οφείλει να προσκομίσει στο Στρατολογικό Γραφείο του τόπου καταγωγής του πιστοποιητικό σπουδών (για στρατολογική χρήση) από τη Γραμματεία του Τμήματος. Το αρμόδιο Στρατολογικό Γραφείο στη συνέχεια εκδίδει πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Β΄, το οποίο καθορίζει και τη διάρκεια της αναβολής στράτευσης σε ημερολογιακά έτη.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ε.Φ.Ι.Ε.)

Η Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1993 και αποτελεί αστική εταιρεία μη κερδοσκοπική, μη κυβερνητική με πολλαπλή δραστηριότητα στα πλαίσια του εθελοντισμού. Σκοπός της είναι η ενεργοποίηση των φοιτητών Ιατρικής και η ενασχόληση τους με θέματα επιστημονικού, κοινωνικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου. Απώτερος στόχος είναι η παραγωγή επιστημονικού και κοινωνικού έργου με γνώμονα την ανιδιοτελή προσφορά των φοιτητών και την έμφαση στην ανάπτυξη του εθελοντισμού.

Αναλυτικότερα, η Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. επιδιώκει τη σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των φοιτητών Ιατρικής και των φοιτητών άλλων Σχολών Υγείας της Ελλάδος μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεργασίες με ομόλογους φορείς. Ακόμη, επιμελείται την έκδοση συγγραμμάτων, οδηγών και περιοδικού, τη δημιουργία ηλεκτρικών υπηρεσιών πληροφόρησης στο Internet και τη διοργάνωση επιστημονικών, ανθρωπιστικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Φυσικά, η δραστηριότητα της Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. έχει προ πολλού ξεπεράσει τα όρια των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και πλέον συνάπτει συνεργασίες με δημόσιους και με ιδιωτικούς φορείς όπως και με κοινωνικά ευαίσθητες οργανώσεις. Σε αλληλεπίδραση επίσης, με άλλες Μη κυβερνητικές οργανώσεις, έχει δημιουργήσει ένα άριστο πλαίσιο ανάπτυξης νέων πρωτοβουλιών.

Ιδιαίτερη επιτυχία έχει σημειώσει το πρόγραμμα της Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. Ιατρική Απόβαση στα Ακριτικά Νησιά". Διοργανώνεται από την Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και τους κατά τόπους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το καλοκαίρι του 1997. Στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση του έργου των ιατρών των Μονάδων Υγείας (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Περιφερικά Ιατρεία) σε ακριτικά νησιά της χώρας με φοιτητές Ιατρικής για το διάστημα 1 Ιουλίου ως 31 Αυγούστου κάθε χρόνο, οπότε παρουσιάζονται αυξημένες ανάγκες λόγω της τουριστικής αιχμής και των κλιματολογικών συνθηκών.

Στο Πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές-μέλη της Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. από όλες τις Ιατρικές Σχολές της χώρας, με την προϋπόθεση να έχουν ολοκληρώσει το 4ο έτος σπουδών. Οι φοιτητές επιλέγονται με κλήρωση, η οποία διενεργείται κάθε άνοιξη στα κατά τόπους παραρτήματα.

Οι συμμετέχοντες παρέχουν επικουρική συνδρομή στο έργο των ιατρών στις εγκαταστάσεις της μονάδας ή στην ευρύτερη περιοχή ευθύνης της. Επιπλέον είναι δυνατό να συμμετάσχουν σε προγράμματα δραστηριοτήτων, τα οποία πιθανώς

αναπτύσσει η μονάδα (ομιλίες, εθελοντική αιμοδοσία), κατόπιν συμφωνίας με το τοπικό Κέντρο Υγείας.

Η Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. από την πλευρά της αναλαμβάνει την κάλυψη της διαμονής και διατροφής των μελών της, είτε μέσα στο χώρο των Κ.Υ. ή σε επιλεγμένες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και εστιατόρια.

Το Πρόγραμμα έχει τύχει ιδιαίτερης αποδοχής, τόσο από τους κατά τόπους φορείς, καθώς ανακουφίζονται οι υπηρεσίες υγείας από την έλλειψη ικανού αριθμού προσωπικού, όσο και ανάμεσα στους φοιτητές της Ιατρικής, οι οποίοι έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Ιατρική ως κλινική πράξη και λειτούργημα.

Αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη αυτή σημασία του Προγράμματος τόσο για τις τοπικές κοινωνίες όσο και για τους φοιτητές που συμμετέχουν σε αυτό, η Ε.Ε.Φ.Ι.Ε. στοχεύει κάθε χρόνο στη διεύρυνσή του με την προσθήκη νέων νησιών, ώστε να εξασφαλιστεί η κάλυψη όσο το δυνατόν μεγαλύτερου τμήματος της νησιωτικής Ελλάδας.

HelMSIC | Πρόγραμμα Σπουδών Αλεξανδρούπολης

Η HelMSIC - Hellenic Medical Students' International Committee (Ελληνική Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων & Ανταλλαγών Φοιτητών Ιατρικής) είναι ένα ανεξάρτητο σωματείο μη κυβερνητικού, μη κερδοσκοπικού, μη πολιτικού χαρακτήρα. Ιδρύθηκε το 1958 από φοιτητές Ιατρικής και σήμερα αποτελείται από 7 τοπικές επιτροπές, μία σε κάθε πόλη όπου υπάρχει Ιατρική Σχολή.

Οι δράσεις της HelMSIC εστιάζουν κατά βάση σε έξι θεματικές οι οποίες αποτελούν και τις διαρκείς επιτροπές στις οποίες τα μέλη της οργανώνουν σχετικά projects.

Professional Exchanges. Περίπου 350 φοιτητές ιατρικής το χρόνο ασκούνται για ένα μήνα σε μία πανεπιστημιακή κλινική στο εξωτερικό.

Research Exchanges. Περίπου 100 φοιτητές ιατρικής ασκούνται για ένα μήνα σε ένα ερευνητικό κέντρο στο εξωτερικό.

Public Health. Ενημέρωση της κοινότητας και των φοιτητών ιατρικής σε θέματα Δημόσιας Υγείας όπως ο διαβήτης, ο καρκίνος και οι διατροφικές διαταραχές.

Reproductive Health & HIV/AIDS. Ενημέρωση των φοιτητών ιατρικής και των νέων για θέματα σεξουαλικής υγείας και δικαιωμάτων μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων ομοταγούς εκπαίδευσης και προγράμματα για δράση σε χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου.

Human Rights and Peace. Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο χώρο της υγείας και της πρόσβασης ευπαθών πληθυσμών στις παροχές υγείας.

Medical Education. Εστίαση σε θέματα ιατρικής εκπαίδευσης σε θεματικές που ξεφεύγουν του εύρους του προγράμματος σπουδών, καθώς και πραγματοποίηση ειδικών workshops εκμάθησης συγκεκριμένων τεχνικών και δεξιοτήτων στους φοιτητές ιατρικής.

Οι στόχοι αυτοί συχνά πραγματοποιούνται σε συνεργασία και με άλλους φορείς, όπως οι Γιατροί χωρίς Σύνορα, το ΚΕΘΕΑ, οι Γιατροί του Κόσμου, η ACT UP, η AIESEC, το European Resuscitation Council (ERC), και πολλές άλλες οργανώσεις.

Τον Απρίλιο του 2009, η HelMSIC βραβεύθηκε από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με το Βραβείο Εθελοντισμού για τη διεθνή της δράση στην εκπροσώπηση των Ελλήνων Φοιτητών Ιατρικής στο εξωτερικό ως Μη Κυβερνητική Οργάνωση.

Παράλληλα, η HelMSIC αποτελεί περήφανο και ενεργό μέλος των, IFMSA - International Federation of Medical Students' Associations (International Federation of Medical Students' Associations – IFMSA, www.ifmsa.org) και της EMSA - European Medical Students' Association. Οι Έλληνες φοιτητές Ιατρικής ενημερώνον-

ται τακτικά και έχουν δυνατότητα συμμετοχής σε διεθνή προγράμματα και Summer Schools της IFMSA και της EMSA και συμμετέχουν ενεργά στις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις τους. Μέσα από τη συμμετοχή της στις διεθνείς φοιτητικές οργανώσεις, η HelMSIC αποτελεί τη φωνή των Ελλήνων φοιτητών ιατρικής στο εξωτερικό και το βασικό δίαυλο επικοινωνίας, συνεργασίας κι εκπαίδευσης.

Η ενασχόληση κάθε φοιτητή ιατρικής με την HelMSIC του προσφέρει την μοναδική ευκαιρία να αξιοποιήσει δημιουργικά και ουσιαστικά τον ελεύθερο χρόνο του προς όφελος των συμφοιτητών του και της κοινωνίας. Παράλληλα ο ίδιος καταφέρνει να εκπαιδευθεί και να αναπτύξει μοναδικές επικοινωνιακές και οργανωτικές δεξιότητες και να έρθει σε επαφή με συναδέλφους φοιτητές ιατρικής από όλο τον κόσμο ανοίγοντας έτσι τους ορίζοντες του.

Κάθε φοιτητής Ιατρικής αποτελεί μέλος της HelMSIC με την εγγραφή του στην Ιατρική σχολή και μπορεί να συμμετέχει ενεργά στη διοργάνωση δράσεων και προγραμμάτων της Τοπικής του Επιτροπής. Η ενεργός ενασχόληση ξεκινά με την ενεργό παρουσία στις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις της Τοπικής Επιτροπής.

Ενημέρωση σχετικά με τις δράσεις και τα προγράμματά της HelMSIC, παρέχεται στην ιστοσελίδα www.helmsic.gr ή στη σελίδα στο facebook HelMSIC - Hellenic Medical Students' International Committee.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS

Πρόκειται για την τριτοβάθμια εκπαίδευση του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Διά Βίου Μάθηση (Lifelong Learning Programme -LLP). Αποτελεί συνέχεια, σε αναθεωρημένη και ανεπτυγμένη μορφή, του προγράμματος Ευρωπαϊκής δράσης για την κινητικότητα σπουδαστών Πανεπιστημίων που ξεκίνησε το 1987 και συνεχίστηκε ενταγμένο στο πλαίσιο του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ (1995-1999) και ΣΩΚΡΑΤΗΣ II (2000-2007).

Η δημιουργία διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων συνεργασίας για την κινητικότητα των φοιτητών (διάρκειας από τρεις μήνες έως ένα έτος) και για διδάσκοντες (από μία έως οκτώ εβδομάδες), η οργάνωση εντατικών προγραμμάτων σύντομης διάρκειας για εκπαιδευτικούς και σπουδαστές, η από κοινού ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, είναι μερικές από τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του ERASMUS.

Το ERASMUS είναι ανοιχτό σε όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και απευθύνεται σε όλους τους κλάδους και βαθμίδες σπουδών, συμπεριλαμβανομένης και της διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα, δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές, μέσω των υποτροφιών, να πραγματοποιήσουν μέρος των σπουδών τους (από τρεις μήνες έως ένα έτος) σε πανεπιστήμιο άλλου κράτους-μέλους. Το μέρος αυτό των σπουδών αναγνωρίζεται πλήρως μέσα από το ECTS, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (European Credit Transfer & Accumulation System).

Το Erasmus χορηγεί υποτροφίες κινητικότητας σε πολλές χιλιάδες σπουδαστών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ήδη ξεπεράστηκε κατά πολύ το 1.500.000 σπουδαστών που μετακινήθηκαν), ενώ παράλληλα ενδιαφέρεται για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής διάστασης των σπουδών για σπουδαστές που δεν συμμετέχουν άμεσα σε ανταλλαγές.

Υποτροφίες κινητικότητας ERASMUS: Το πρόγραμμα Erasmus δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές, μέσω των υποτροφιών, να πραγματοποιήσουν μέρος των σπουδών τους (από τρεις μήνες έως ένα έτος) σε πανεπιστήμιο άλλου κράτους που συμμετέχει στο πρόγραμμα. Αυτή η περίοδος αναγνωρίζεται πλήρως από το Πανεπιστήμιο προέλευσης του φοιτητή.

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, συμμετέχοντας στο πρόγραμμα από την πρώτη χρονιά της έναρξής του, έχει αναπτύξει ένα μεγάλο δίκτυο συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων, αποτελούμενο από 140 περίπου πανεπιστημιακά Τμήματα.

Οι περισσότερες από τις συμφωνίες συνεργασίας του Δ.Π.Θ. με τα ξένα πανε-

πιστήμια περιλαμβάνουν τη δράση που αφορά την κινητικότητα των φοιτητών. Η διαδικασία επιλογής των φοιτητών είναι η ακόλουθη:

Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στη δράση κινητικότητας του προγράμματος ERASMUS, πρέπει να έρθουν σε επαφή με τον Ακαδημαϊκό Συντονιστή Erasmus του Τμήματος στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι και αφού συμβουλευθούν τον κατάλογο με τα Πανεπιστήμια για τα οποία προβλέπονται ροές κινητικότητας, να δηλώσουν, κατά σειρά προτεραιότητας, τα πανεπιστήμια στα οποία επιθυμούν να μετακινηθούν. Η δήλωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αυτή γίνεται στο Συντονιστή του Τμήματός τους, μέσα στις προθεσμίες που αυτός θα ανακοινώσει (συνήθως το Μάρτιο ή Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκού έτους).

Ο Ακαδημαϊκός Συντονιστής του Τμήματος έχει την αρμοδιότητα επιλογής των φοιτητών με βάση διάφορα κριτήρια, όπως η γενική εικόνα του φοιτητή όπως αυτή φαίνεται από την αναλυτική μέχρι στιγμής βαθμολογία του, το επίπεδο γνώσης της γλώσσας διδασκαλίας του Πανεπιστημίου υποδοχής, τα κίνητρα του φοιτητή, το σχεδιαζόμενο πρόγραμμα σπουδών του εκεί κ.λπ.

Στη συνέχεια οι επιλεγέντες φοιτητές, σε συνεργασία με τον Συντονιστή του Τμήματός τους, συμπληρώνουν και αποστέλλουν στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής την Αίτησή τους (Student Application), το πρόγραμμα των σπουδών που προβλέπεται να παρακολουθήσουν εκεί (Learning Agreement), καθώς και την αναλυτική μέχρι στιγμής βαθμολογία τους, προκειμένου το Πανεπιστήμιο υποδοχής να αξιολογήσει την αίτησή τους και να εγκρίνει την αποδοχή τους, εγκρίνοντας ή τροποποιώντας το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται με τη χρήση των εντύπων ECTS.

Για την επιλογή των φοιτητών από τον Ακαδημαϊκό Συντονιστή του Τμήματος και την αποδοχή τους από το πανεπιστήμιο του εξωτερικού ενημερώνεται και η Διοίκηση του Τμήματος (Πρόεδρος και Γενική Συνέλευση), ως κατεξοχήν αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για την αναγνώριση του χρόνου σπουδών στο εξωτερικό των φοιτητών.

Οι φοιτητές που θα επιλεγούν και θα γίνουν δεκτοί από τα Ιδρύματα Υποδοχής, θα πρέπει στη συνέχεια να συμπληρώσουν και να υπογράψουν: α) την Αίτηση-Δήλωση η οποία απαιτεί υπογραφή από τον ίδιο το φοιτητή, από τη Γραμματεία, το Συντονιστή Erasmus και τον Πρόεδρο του Τμήματός τους και από τον Πρύτανη του ΔΠΘ και β) τη Σύμβαση (εις διπλούν) η οποία απαιτεί υπογραφή από τον ίδιο το φοιτητή και από το αρμόδιο εκπρόσωπο του Δ.Π.Θ. Αναπόσπαστο παράρτημα της σύμβασης αποτελεί το υπογεγραμμένο Learning Agreement.

Αρμόδιο για την παραλαβή των Αιτήσεων και των Συμβάσεων και για τον έλεγχο της πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων από τους φοιτητές για συμμετοχή τους στο πρόγραμμα είναι το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων του ΔΠΘ.

Η διαδικασία αναγνώρισης των σπουδών είναι η ακόλουθη: Το Ίδρυμα προέλευσης θα πρέπει να εγγυάται ρητά και εκ των προτέρων ότι η περίοδος σπουδών στο εξωτερικό θα αναγνωρισθεί και θα προσμετρηθεί για την απονομή του πτυχίου/διπλώματος/μεταπτυχιακού τίτλου. Αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση του χρόνου σπουδών, μαθημάτων κ.λ.π. είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Η αναγνώριση των σπουδών γίνεται σε δύο στάδια: α) Τυπικά, πριν από την αναχώρηση του φοιτητή στο εξωτερικό, και πιστοποιείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Πρύτανη του Δ.Π.Θ. (στο ειδικό τμήμα της έντυπης αίτησης-δήλωσης). Είναι αυτονόητο ότι η προκαταρκτική αναγνώριση των μαθημάτων και του χρόνου φοίτησης στο εξωτερικό προϋποθέτει τη ρητή και συγκεκριμένη αναφορά των μαθημάτων ή του προγράμματος σπουδών, στο ειδικό τμήμα της έντυπης αίτησης του φοιτητή. Προϋπόθεση βέβαια είναι ότι ο φοιτητής έχει φροντίσει έγκαιρα για την υπογραφή της εκπαιδευτικής συμφωνίας (Learning Agreement). β) Ουσιαστικά, εφόσον ο σπουδαστής επιτύχει το απαιτούμενο επίπεδο επίδοσης στα μαθήματα που έχουν συμφωνηθεί να παρακολουθήσει στο Πανεπιστήμιο υποδοχής. Τα μαθήματα περιλαμβάνονται εκ των υστέρων στη μερίδα με την αναλυτική βαθμολογία του φοιτητή, γιατί τα αναγνωριζόμενα μαθήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ατομικού προγράμματος σπουδών του φοιτητή που μετακινείται.

Η αναγνώριση των σπουδών και των πτυχίων αποτελεί προϋπόθεση για την ίδρυση ενός ανοικτού ευρωπαϊκού χώρου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, μέσα στον οποίο οι φοιτητές και οι διδάσκοντες θα μετακινούνται χωρίς εμπόδια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων σε όλη την Κοινότητα (ECTS) ως δοκιμαστικό σχέδιο στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus με σκοπό τη βελτίωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης των σπουδών στο εξωτερικό.

Για περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα LLP/ERASMUS μπορείτε να επισκεφθείτε το site της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο:

http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/index_en.html

Θεσμός Συμβούλου Καθηγητή

Ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή (ΣΚ) εφαρμόζεται στο Τμήμα Ιατρικής από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 λειτουργώντας ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των φοιτητών και των διδασκόντων και δημιουργώντας μια γέφυρα άμεσης επικοινωνίας των φοιτητών με τις δομές του Ιδρύματος.

Κύριοι στόχοι του θεσμού του ΣΚ είναι η βελτίωση του επιπέδου σπουδών στο Τμήμα, με προσφορά υπεύθυνου συμβουλευτικού έργου προς τους προπτυχιακούς φοιτητές, καθώς και η ενίσχυση της προσωπικής επικοινωνίας μεταξύ φοιτητών και καθηγητών. Μέσω του συγκεκριμένου θεσμού παρέχεται στους φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος η αναγκαία συμπαράσταση και καθοδήγηση ώστε να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στις υψηλές απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών. Η συμπαράσταση αυτή εκδηλώνεται με την παρακολούθηση των ιδιαίτερων ικανοτήτων και ενδιαφερόντων των φοιτούντων, έτσι ώστε η επιστημονική και επαγγελματική εξειδίκευσή τους να εναρμονίζεται βαθμιαία με την προσωπικότητα και τις δυνατότητές τους. Επιπλέον, ο ΣΚ μπορεί να συνδράμει τους φοιτητές σε δυσκολίες ή προβλήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της φοιτητικής τους ζωής. Η επίτευξη των στόχων του θεσμού προϋποθέτει τη δέσμευση και ενεργή συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών (φοιτητές, ΣΚ, Τμήμα/Ιδρυμα) στη σχετική διαδικασία.

• Για κάθε φοιτητή/τρια του πρώτου έτους ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως ΣΚ. Η ισοκατανομή των πρωτοετών φοιτητών στους ΣΚ γίνεται μέσω αλφαβητικής αντιστοίχισης με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος (σχετική ανακοίνωση εκδίδεται από τη Γραμματεία). Ο ΣΚ παραμένει ο ίδιος καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του φοιτητή.

• Ο/Η φοιτητής/τρια πρέπει να επικοινωνεί με τον σύμβουλό του στην αρχή κάθε εξαμήνου για τον καθορισμό, από κοινού, μίας τουλάχιστον συνάντησης ανά εξάμηνο.

• Αν κάποιο μέλος ΔΕΠ απουσιάσει με εκπαιδευτική/ερευνητική άδεια ή δε δύναται/επιθυμεί να ασκήσει τα καθήκοντα του ως ΣΚ για προσωπικούς λόγους θα πρέπει να απευθύνει αίτημα στον Πρόεδρο του Τμήματος για ορισμό του αναπληρωτή του για τους φοιτητές/τριες που συμβουλευεί.

• Σε περίπτωση αποχώρησης μέλους ΔΕΠ από το Τμήμα, η κατανομή των φοιτητών του στους υπόλοιπους διδάσκοντες γίνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος.

• Το περιεχόμενο των συζητήσεων είναι απόρρητο και τα προσωπικά δεδομένα του/της φοιτητή/τριας προστατεύονται από τον ΣΚ.

• Φοιτητής/τρια που επιθυμεί την αλλαγή του ΣΚ του πρέπει να υποβάλει σχε-

τικό αίτημα στον Πρόεδρο του Τμήματος εξηγώντας τους λόγους. Η δυνατότητα ικανοποίησης του αιτήματος εξετάζεται από τον Πρόεδρο.

•Οι φοιτητές/τριες φέρουν την τελική ευθύνη για τις αποφάσεις που λαμβάνουν επί ακαδημαϊκών ζητημάτων έχοντας πρώτα ζητήσει σχετική πληροφόρηση και συμβουλές.

Καθήκοντα Συμβούλου Καθηγητή

•Παροχή γενικών πληροφοριών σχετικά με το Τμήμα, τις υποδομές του, το ανθρώπινο δυναμικό του και το πρόγραμμα σπουδών.

•Παροχή ενημέρωσης για την επιλογή μη υποχρεωτικών μαθημάτων και για την οργάνωση του ατομικού προγράμματος σπουδών.

•Παρακολούθηση των επιδόσεων και των κλίσεων του φοιτητή και καθοδήγηση προς την επίτευξη των προσωπικών του στόχων με προσπάθεια μεγιστοποίησης του μαθησιακού αποτελέσματος.

•Παροχή πληροφοριών και υποδείξεων για ειδικότητα, ερευνητική δραστηριότητα, επαγγελματικό προσανατολισμό, μεταπτυχιακές σπουδές, υποτροφίες και σπουδές στο εξωτερικό, ένταξη στην κοινωνία ως νέου επιστήμονα.

•Παροχή πληροφοριών και συμβουλών για παρακολούθηση σεμιναρίων, συνεδρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

•Διευκόλυνση των επαφών του φοιτητή με τις πανεπιστημιακές αρχές, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο.

•Παροχή συμβουλευτικής βοήθειας για την αντιμετώπιση προσωπικών προβλημάτων που επηρεάζουν τις σπουδές του φοιτητή, εφόσον τούτο ζητηθεί.

•Διαθεσιμότητα για την πραγματοποίηση συναντήσεων με τους φοιτητές που έχει αναλάβει όποτε χρειαστεί, μετά από συνεννόηση.

Καθήκοντα φοιτητών

•Να κατανοήσουν πλήρως τη σημασία του συγκεκριμένου θεσμού.

•Να ζητούν τη συμβουλή ή την αρωγή του ΣΚ σε κάθε ακαδημαϊκό θέμα που προκύπτει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

•Να κρατούν ενήμερο το ΣΚ αναφορικά με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις τους, καθώς και για τις ανησυχίες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο των σπουδών τους.

Να επικοινωνούν τακτικά με τον ΣΚ τους, να προγραμματίζουν και να προτοιμάζουν τις καθορισμένες συναντήσεις.

Ορκωμοσία Πτυχιούχων του Τμήματος Ιατρικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων. Περιέχει επίσης, τα προσόντα και τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή του και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του.

Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή η οποία αποτελείται από τουλάχιστον πέντε Καθηγητές της σχολής του οικείου γνωστικού αντικείμενου και συγκροτείται από τον Κοσμήτορα και, εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, τον Πρόεδρο του Τμήματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ Έτος

ΠΡΩΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής:

Ενότητα 1. Κύτταρο και οργανίδια κυττάρου: Μέγεθος και σχήμα – Αρχές μικροσκοπίας – Προκαρυωτικά και ευκαρυωτικά κύτταρα – Ζωικά και φυτικά κύτταρα – Πρότυποι οργανισμοί -Πλασματική μεμβράνη – Πυρήνας – Ριβοσωμάτια – Ενδοπλασματικό δίκτυο – Σύστημα Golgi – Λυσοσωμάτια – Υπεροξειδισωμάτια – Μιτοχόνδρια. Ενότητα 2. Δομή και λειτουργία Πρωτεϊνών: Σχήμα και δομή πρωτεϊνών -Επίπεδα οργάνωσης πρωτεϊνών -α-έλικα -β-πτυχωτό φύλλο -Βιολογική κατάλυση -Λειτουργία πρωτεϊνών: Σύνδεση με άλλα μόρια, Καταλυτική δράση των ενζύμων και ρύθμισή της -Ενεργοποιημένα μόρια – φορείς -Αλλοστερικά ένζυμα – Αποδόμηση πρωτεϊνών: Ουβικουϊτίνη, πρωτεόσωμα. Ενότητα 3. Νουκλεϊνικά οξέα -Χρωματίνη -Γονιδιακή ρύθμιση: Α) Δομή ευκαρυωτικών χρωματοσωμάτων – Ευχρωματίνη – Ετεροχρωματίνη -Οργάνωση γονιδίων, Β) Το DNA ως φορέας κληρονομικότητας -Δομή και λειτουργία του DNA – Αντιγραφή του DNA – Επιδιόρθωση του DNA – Μεταγραφή – Ωρίμανση RNA – Γενετικός κώδικας -Μετάφραση – Ριβοένζυμα Γ) Γονιδιακή ρύθμιση – Μοριακοί διακόπτες -Διαφοροποίηση -Βιολογία της Ανάπτυξης – Επιγενετική: παρεμπόδιση RNA, μεθυλίωση DNA. Ενότητα 4. Βιομεμβράνες και μεταφορά: Δομή των μεμβρανών – Μεμβρανικές πρωτεΐνες – Μεμβρανική μεταφορά: Διάχυση – Όσμωση – Υποβοηθούμενη διάχυση – Ενεργός μεταφορά -Αντλίες Na^+ , K^+ , Ca^+ -Ιοντικοί δίαυλοι και δυναμικό της μεμβράνης -Ιοντικοί δίαυλοι και νευρικά κύτταρα. Ενότητα 5. Παραγωγή ενέργειας στα μιτοχόνδρια και τους χλωροπλάστες: Μιτοχόνδρια και οξειδωτική φωσφορυλίωση – Αλυσίδες μεταφοράς ηλεκτρονίων -Χλωροπλάστες και φωτοσύνθεση. Ενότητα 6. Ενδοκυττάρια διαμερίσματα και μεταφορά: Διαλογή πρωτεϊνών – Μεταφορά με κυστίδια – Οδοί έκκρισης – Οδοί ενδοκυττάρωσης. Ενότητα 7. Προκυτταρικοί και προκαρυωτικοί οργανισμοί: Δομή ιών -Κύκλος ζωής και γενετική βακτηριοφάγων -Λυτικός κύκλος – Λυσιγόνος κύκλος -Κύκλος ζωής και γενετική ρετροϊών – Μεταθετά στοιχεία -Ιοειδή και πλασμίδια -Γενετική βακτηρίων. Ενότητα 8. Τεχνολογία του DNA: Κυτταροκαλλιέργειες -Τεχνικές ανάλυσης DNA – Υβριδοποίηση – Κλωνοποίηση – Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης -Γενετική μηχανική – Μικροσυστοιχίες. Εισαγωγή στη βιολογία συστημάτων και τεχνολογίες υψηλής απόδοσης Ενότητα 9: Κυτταρική επικοινωνία:

Γενικές αρχές κυτταρικής σηματοδότησης – Υποδοχείς -G-Πρωτεΐνες – Υποδοχείς που συνδέονται με ένζυμα – Ενδοκυττάρια σηματοδοτικές αλληλουχίες. Ενότητα 10: Κυτταροσκελετός: Μικροσωληνίσκοι, Νημάτια ακτίνης, Ενδιάμεσα ινίδια – Μυϊκή συστολή. Ενότητα 11. Κυτταρικός κύκλος - Κυτταρικός θάνατος: Κυτταρικός κύκλος – Έλεγχος κυτταρικού κύκλου – Κινάσες -Κυτταρικός θάνατος – Απόπτωση. Ενότητα 12 Κυτταρική διαίρεση: Μίτωση-κυτταροκίνηση. Ενότητα 13. Ανοσοποιητικό Σύστημα: Δομή και Λειτουργία αντισωμάτων – Μοριακή Βάση της ποικιλότητας των αντισωμάτων – Κυτταρική ανοσία. Ενότητα 14. Ιστοί και καρκίνος: Εξωκυττάριο στρώμα και συνδετικοί ιστοί κολλαγόνο – Διακυττάριο σύνδεσμοι – Διατήρηση και ανανέωση των ιστών – Καρκίνος. Ενότητα 15. Βιολογία της συμπεριφοράς: Συμπεριφορά – Νόηση – Μάθηση – Επικοινωνία – Κοινωνική συμπεριφορά – Κιρκάδιοι κύκλοι.

Εργαστηριακές ασκήσεις: Οπτικό μικροσκόπιο. Διαπερατότητα μεμβρανών, πλάσμολυση, αιμόλυση. Μίτωση. Απομόνωση DNA. Οριζόντια ηλεκτροφόρηση DNA σε αγαρόζη, Ένζυμα περιορισμού, Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης. Ανάλυση νουκλεοτιδικών και αμινοξικών αλληλουχιών - μεταγραφή και μετάφραση, στοιχισή αλληλουχιών.

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ I

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής: Ταξινόμηση οργανικών ενώσεων, Ομόλογες σειρές, Αρωματικός χαρακτήρας, Στερεοχημεία – Ισομέρεια, Χημικοί δεσμοί και δυνάμεις μεταξύ ατόμων και μορίων, Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα των χημικών αντιδράσεων, Φασματοσκοπικές μέθοδοι, Έννοιες Περιεκτικότητας και Μοριακότητας-Γραμμοϊσοδυναμίου, Διαλύματα, Οξέα-βάσεις, Διάσταση νερού, pH, Ρυθμιστικά διαλύματα, Θερμοδυναμική, Κινητική χημικών αντιδράσεων, Αμινοξέα και Πρωτεΐνες (Δομή και ιδιότητες, Πρωτοταγής, δευτεροταγής, τριτοταγής, τεταρτοταγής δομή, Πληροφορίες που μπορούμε να πάρουμε από τη δομή μιας πρωτεΐνης, Δυνάμεις που συμμετέχουν στη διαμόρφωση των δομών των πρωτεϊνών, Μετουσίωση πρωτεϊνών, Πειραματικός προσδιορισμός των δομών των πρωτεϊνών, Λειτουργία των πρωτεϊνών, Αιμοσφαιρίνη: Δομή και λειτουργία, Επίδραση 2,3-BPG. Φαινόμενο Bohr. Ακτίνη – μυοσίνη. Καθαρισμός και ταυτοποίηση πρωτεϊνών, Διαλυτότητα πρωτεϊνών, Χρωματογραφία-Ηλεκτροφόρηση, Ισοηλεκτρική εστίαση, Δισδιάστατη ηλεκτροφόρηση), Αντισώματα – Ανοσολογικές μέθοδοι (Πολυκλωνικά – Μονοκλωνικά αντισώματα, ELISA, Western blot, Φασματογραφία μάζας), Προσδιορισμός αμινοξικών σύστασης και αλληλουχίας αμινοξέων, Ειδική διάσπαση πολυπεπτιδίων

και Διαχωρισμός πολυπεπτιδικών αλυσίδων, Σύνθεση πεπτιδίων, Καθαρισμός πρωτεϊνών, Ένζυμα (Χαρακτηριστικά ενζύμων, Ονοματολογία ενζύμων, Ενεργό κέντρο των ενζύμων, Κινητική Michaelis-Menten – KM, Vmax, Kcat/KM, Εξίσωση Lineweaver-Burk, Αντιδράσεις με πολλά υποστρώματα, Αλλοστερικά ένζυμα, Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την ενζυμική δραστικότητα, Ενζυμική αναστολή, Μηχανισμοί ενζυμικής κατάλυσης, Ομοιοπολική κατάλυση, Γενική οξεο-βασική κατάλυση, Κατάλυση με μεταλλικά ιόντα, Κατάλυση με προσέγγιση, Ρύθμιση ενζυμικής δραστικότητας, Διαμερισματοποίηση του κυττάρου, Πολυενζυμικά συστήματα, Πρωτεολυτική ενεργοποίηση, Ομοιοπολική μετατροπή, Ισοένζυμα), Βιταμίνες και συνένζυμα, Υδατάνθρακες (Μονοσακχαρίτες, Δισακχαρίτες, Πολυσακχαρίτες), Γλυκοζαμινογλυκάνες, Πρωτεογλυκάνες, Γλυκοπρωτεΐνες, Γλυκοσυλίωση πρωτεϊνών, Λιπίδια και βιολογικές μεμβράνες, Λιπαρά οξέα – Δομή και ιδιότητες, Τριακυλογλυκερόλες, Δομή μεμβρανικών λιπιδίων, Φωσφογλυκερίδια, σφιγγολιπίδια, γλυκολιπίδια, Στερόλες (Χοληστερόλη, Βιταμίνη D, Στεροειδείς ορμόνες), Εικοσανοειδή (Προσταγλανδίνες, Θρομβοξάνες, Λευκοτριένια), Κυτταρικές μεμβράνες, Μεμβρανικές πρωτεΐνες.

ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι

Το μάθημα της Ιστολογίας-Εμβρυολογίας Ι περιλαμβάνει τη διδασκαλία και τις φροντιστηριακές ασκήσεις: 1. Της μακροσκοπικής και μικροσκοπικής δομής των φυσιολογικών ιστών του ανθρώπινου οργανισμού.

Επιθηλιακός Ιστός (γενικά χαρακτηριστικά του επιθηλιακού ιστού, εξειδίκευση της κορυφαίας επιφάνειας των επιθηλίων, ταξινόμηση των επιθηλίων, γενική βιολογία του επιθηλιακού ιστού, βιολογία των κύριων τύπων επιθηλιακών κυττάρων).

Συνδετικός Ιστός (δομή του συνδετικού ιστού, μορφές του συνδετικού ιστού). Λιπώδης Ιστός (δομή του λιπώδους ιστού, μορφές του λιπώδους ιστού). Χονδρικός Ιστός (δομή του χονδρικού ιστού, μορφές του χονδρικού ιστού). Οστίτης Ιστός (δομή του οστίτη ιστού, μορφές του οστίτη ιστού, ιστογένεση).

Νευρικός Ιστός (δομή και ανάπτυξη του νευρικού ιστού, συνάψεις, νευρογλοία, νευρικές ίνες, νεύρα, αυτόνομο νευρικό σύστημα, γάγγλια, φαία και λευκή ουσία, μήνιγγες, χοριοειδές πλέγμα, εγκεφαλονωτιαίο υγρό). Μυϊκός Ιστός (δομή του μυϊκού ιστού, μορφές του μυϊκού ιστού).

Κυκλοφορικό Σύστημα (γενική και ειδική δομή των αιμοφόρων αγγείων). Κύτταρα του Αίματος (έμμορφα στοιχεία του αίματος). Αιμοποίηση (συστατικά του μυελού των οστών, ωρίμανση). Λεμφικό Σύστημα (ανοσολογικό σύστημα, θύμος,

λεμφαδένες, σπλήνας, MALT)

2. Την τεχνική παρασκευή φυσιολογικών ιστολογικών τομών με συμβατικές χρώσεις. Αιματοξυλίνης-Εωσίνης, ιστοχημικές χρώσεις, τεχνική ανοσοϊστοχημείας, PCR, In Situ Hybridization, FISH και Ηλεκτρονικού μικροσκοπίου σάρωσης.

3. Την πρώιμη εμβρυϊκή περίοδο, η οποία ξεκινά από το στάδιο της γονιμοποίησης και επεκτείνεται μέχρι το τέλος της όγδοης εβδομάδας (56 ημέρες), οπότε και εμφανίζονται όλες οι μείζονες δομές του εμβρύου. Στη διδακτέα ύλη περιλαμβάνονται επίσης οι γενετικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες που επιδρούν στη φυσιολογική διάπλαση του εμβρύου και προκαλούν γενετικές δυσπλασίες (συγγενείς διαμαρτίες).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος είναι η παρακάτω: 1) Η πληροφορική στην Ιατρική, 2) Περιγραφή του υλικού και λογισμικού του Η/Υ, 3) Λειτουργικά συστήματα, 4) Βασικές αρχές γλωσσών προγραμματισμού, 5) Επεξεργασία κειμένου, διαχείριση λογιστικών φύλλων, δημιουργία παρουσιάσεων, δημιουργία και διαχείριση ιατρικών βάσεων δεδομένων, 6) Τεχνητή νοημοσύνη στην Ιατρική, νευρωνικά δίκτυα, γενετικοί αλγόριθμοι, 7) Επεξεργασία ιατρικής εικόνας.

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ακολουθεί συνολική περιγραφή και για τα τέσσερα εξάμηνα.

Οι ξένες γλώσσες που προσφέρονται είναι:

- η Αγγλική -Medical English
- η Γαλλική -Français Médical
- η Γερμανική -Medizinische Fachsprache

Η επιλογή της ξένης γλώσσας γίνεται κατά την εγγραφή. Η αναγνώριση εξαμήνων σε φοιτητές που προέρχονται από μετεγγραφή ή κατατακτήρια εξέταση γίνεται κατά την κρίση των διδασκόντων. Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών οργανώνεται σε τέσσερα εξάμηνα σπουδών (Α, Β, Γ, Δ) και διεξάγεται σε τετράωρα εβδομαδιαία μαθήματα. Η αξιολόγηση γίνεται με εξετάσεις ή/και απαλλακτική εργασία. Η διδασκαλία του μαθήματος έχει ως κύριο στόχο να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/τριες με τις βασικές έννοιες και τους ειδικούς όρους της Ιατρικής Επιστήμης, όπως απαντώνται στην Ιατρική Ορολογία της εκάστοτε γλώσσας, ώστε να βοηθηθούν στην μελέτη της ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και να μπορούν να

λειτουργήσουν με επιτυχία στο εκάστοτε ιατρικό περιβάλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με:

1. Κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου, 2. Παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου, μέσω της διδασκαλίας των γλωσσικών δομών, της λεξιλογικής και νοηματικής επεξεργασίας αυθεντικών κειμένων που άπτονται του αντικειμένου, ειδικά επιλεγμένων από επιστημονικά συγγράμματα και περιοδικά, καθώς και από ιατρικούς ιστοτόπους στο διαδίκτυο καθώς και της ανάπτυξης δραστηριοτήτων κατά τις οποίες οι φοιτητές/τριες εργάζονται ατομικά ή ομαδικά με τη βιωματική μέθοδο σχεδίων εργασίας (μέθοδος Project), αξιοποιώντας τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας. Αναλυτικότερα, οι φοιτητές διδάσκονται: 1. Τη δομή και τις λειτουργίες της γλώσσας, 2. Τις δεξιότητες επικοινωνίας ιατρού-ασθενούς, 3. Τη δομή του ιατρικού ιστορικού, 4. Το βασικό λεξιλόγιο που αφορά τη δομή, τη λειτουργία, καθώς και τις παθήσεις των κυριότερων συστημάτων του σώματος, 5. Τη σύνθεση γραπτού κειμένου (περιλήψεις, άρθρα, διάφορους τύπους επιστολών κ.τ.λ.).

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Η Φυσιολογία του Ανθρώπου αφορά στην μελέτη των λειτουργιών του ανθρώπινου οργανισμού και τον τρόπο με τον οποίο κάθε σύστημα συμβάλλει στη λειτουργία του ως σύνολο. Διδάσκεται κατανεμημένη σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα στα πλαίσια της Φυσιολογίας Ι, ΙΙ και ΙΙΙ. Περιλαμβάνει διαλέξεις από Αμφιθεάτρου, εργαστηριακές ασκήσεις, και φροντιστηριακά μαθήματα.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Βασική & Κυτταρική Φυσιολογία: Εισαγωγή, Κυτταρική δομή & σύσταση, Διαδικασίες μεταφοράς, Κυτταρική μετανάστευση, Ιοντικοί δίαυλοι, Δυναμικό μεμβράνης, Ο ρόλος του Ca^{2+} , Παραγωγή ενέργειας & μεταβολισμός, Νευρικό κύτταρο, Δομή & λειτουργία, Δυναμικό ηρεμίας, Δυναμικό δράσης, Συνάψεις - συναπτική διαβίβαση, Τελική κινητική πλάκα, Αισθητικοί υποδοχείς, Μυϊκό κύτταρο, Γραμμωτό μυϊκό κύτταρο, Συστολή γραμμωτού μυϊκού κυττάρου, Δομή γραμμωτών μυών, Τύποι συστολής γραμμωτών μυών, Λείο μυϊκό κύτταρο, Λείοι μύες - Τύποι λείων μυών, Καρδιακό μυϊκό κύτταρο, Ενέργεια για τη μυϊκή συστολή, Παραγωγή έργου μυών - Άσκηση

Αίμα: Σύσταση και λειτουργία αίματος, Ερυθρά αιμοσφαίρια, Ερυθροποίηση, Αιμοσφαιρίνη: σύνθεση, λειτουργίες, αποδόμηση, Λευκά αιμοσφαίρια, Αιμοπετάλια, Ομάδες αίματος, Μεταβολισμός σιδήρου-Ερυθροποίηση, Πλάσμα, Λέμφος, Αιμόσταση, Πήξη, Ινωδόλυση-Κατανομή ιόντων.

Ανοσιακό σύστημα: Μη ειδική ανοσία, ειδική ανοσία

Μεταβολισμός: Ενεργειακός μεταβολισμός, Βασικός Μεταβολισμός

Διατροφή: Πρωτεΐνες, Υδατάνθρακες, Λίπη, Ανόργανα συστατικά, Βιταμίνες

Θερμορύθμιση: Ισοζύγιο θερμότητας, Μεταφορά θερμότητας στο σώμα, Θερμοκρασία σώματος, Ρυθμιστικοί μηχανισμοί

Εισαγωγή στο Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα.

ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής:

Κεφ. 1: Κλασσική Γενετική (Ιστορία -Πειράματα και νόμοι του Mendel - Ο κανόνας και οι εξαιρέσεις -Πολλά γονίδια επηρεάζουν ένα χαρακτήρα – Αλληλεπίδραση

γονιδίων -Γονότυπος – Φαινότυπος – Πιθανότητες – Ασύνδετα και συνδεδεμένα γονίδια -Επίσταση – Διεσδυτικότητα – Εκφραστικότητα -Από τη δροσόφιλα στον άνθρωπο -Από την κλασική στην Ιατρική Γενετική – Μη μεντελική κληρονομικότητα),

Κεφ. 2: Μεταλλάξεις (Αυτόματες μεταλλάξεις - Μεταλλαξιογόνα – Μεταλλάξεις και γονίδια -Τα γονίδια της αιμοσφαιρίνης ως πρότυπο μετάλλαξης -Μετάλλαξη και καρκινογένεση – Ογκογονίδια),

Κεφ. 3: Γονιδιακός χάρτης ανθρώπου (Μέθοδοι χρωματοσωματικής και γονιδιακής χαρτογράφησης – Ανάλυση σύνδεσης -Φυσική και γενετική χαρτογράφηση – Χάρτες ανθρώπινων γονιδίων),

Κεφ. 4: Πρότυπα μονογονιδιακής κληρονομικότητας και Φυλετική διαφοροποίηση (Αυτοσωματική επικρατής και υπολειπόμενη κληρονομικότητα -Μερικά εξελικτικά στάδια -Συστήματα φυλοκαθορισμού -Φυλετική διαφοροποίηση -Δ/χές φυλετικής διαφοροποίησης -Γονίδια φυλετικών χρωματοσωμάτων -Φυλοσύνδετη κληρονομικότητα -Φυλορυθμιζόμενοι χαρακτήρες),

Κεφ. 5: Χρωματοσώματα και κληρονομικότητα – Κυτταρογενετική (Μίτωση και μείωση -Ταυτοποίηση, χαρτογράφηση και ιατρικές εφαρμογές από την ανάλυση των χρωματοσωμάτων -Κυτταρογενετική και νόμοι του Mendel -Αριθμητικές, δομικές και χρωματοσωματικές ατυπίες -Μερικά κλινικά γενετικά σύνδρομα -Νεοπλασίες και χρωματοσωματικές ατυπίες -Γενετική του καρκίνου -Μοριακή κυτταρογενετική),

Κεφ. 6: Γονίδια και άτομο -Γονίδια και πληθυσμοί (Η βιολογική προσωπικότητα - Γενετικό υπόστρωμα -Ετεροζυγωτία -Δερματογλυφική εικόνα -Φαρμακογενετική -Οικογενετική – Ευγονική -Ισορροπία και μεταβλητότητα πληθυσμών -Ανθρώπινες φυλές -Συχνότητα γονιδίων -Γενετικός πολυμορφισμός -Ομάδες αίματος - Ιστοσυμβατότητα και αντιγόνα της – Πολύμορφισμός και παθήσεις),

Κεφ. 7: Περιβάλλον και συμπεριφορά – Δυσγενεσίες (Χαρακτήρες επηρεαζόμενοι από το περιβάλλον -Περιβάλλον και συμπεριφορά -Ευφυΐα και πνευματική καθυστέρηση -Ατυπίες στη συμπεριφορά -Συναισθηματικές ψυχώσεις -Συμπεριφορά και οργανικές βλάβες -Δυσγενεσίες -Η επικίνδυνη ζωή του εμβρύου -Παράγοντες δυσγενεσιών -Φαινοκοπίες -Καθυστέρηση ανάπτυξης -Πολυαιτιακές δυσπλασίες),

Κεφ. 8: Βιοχημική Γενετική (Γενετικός κώδικας -Λεπτή δομή γονιδίου -Σύμφυτες νόσοι μεταβολισμού -Από το φαινότυπο στη νόσο -Καταλυτικές πρωτεΐνες -Γενετικές παθήσεις και ορμόνες -Άλλες λειτουργικές πρωτεΐνες), Κεφ. 9: Μοριακή Γενετική (Από τους μύκητες στα ένζυμα -Από τα μικρόβια στην οργάνωση των γονιδίων -Γενετική ιών και βακτηρίων -Πλασμίδια και γενετική μηχανική DNA ευκαρυωτών -Το DNA ως βιβλιοθήκη -Ανασυνδυασμένο DNA -Γενετική μηχανική -

Γονιδιακή Ρύθμιση -Γονίδια και αντισώματα -Μονόκλωνα αντισώματα -Γενετική τεχνολογία και ηθική -Δομική και λειτουργική γενωμική – Πρωτεομική),
Κεφ. 10: Πολυπαραγοντικές διαταραχές (Συνεχής ποικιλομορφία – Πολυπαραγοντικοί οριακοί χαρακτήρες – Σύνθετες διαταραχές στους ενήλικες),
Κεφ. 11: Γενετική της Ανάπτυξης – Γενετική της Εξέλιξης (Ενδείξεις και θεωρίες - Οι Εξελικτικές θεωρίες -Μία επισκόπηση του παρελθόντος - Το "βιβλίο" της εξέλιξης - Η φυσική επιλογή: μια πολυδιάστατη έννοια -Από τα μόρια στον άνθρωπο -Οι πρώτοι οργανισμοί -Ειδογένεση -Η ανέλιξη του ανθρώπου -Αναδρομή και προοπτική),
Κεφ. 12: Πρόληψη και Θεραπεία (Προγεννητική διάγνωση – Γενετική καθοδήγηση – Γονιδιακή θεραπεία – Θεραπευτικές προσεγγίσεις).

BIOΧΗΜΕΙΑ II

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής: .1) Μεταβολικές στρατηγικές. 2) Γλυκόλυση, γλυκονεογένεση και οδός των φωσφορικών πεντοζών. 3. Κύκλος του τρικαρβοξυλικού οξέος. 4. Μεταφορά ηλεκτρονίων και οξειδωτική φωσφορυλίωση. 5. Μεταβολισμός των ολιγοσακχαριτών και των πολυσακχαριτών. 6. Μεταβολισμός των λιπαρών οξέων. 7. Βιοσύνθεση των λιπιδίων των μεμβρανών. 8. Μεταβολισμός της χοληστερόλης. 9. Βιοσύνθεση αμινοξέων και καθήλωση αζώτου από φυτά και μικροοργανισμούς. 10. Μεταβολισμός των αμινοξέων στα σπονδυλωτά. 11. Δομή και μεταβολισμός νουκλεοτιδίων. 12. Ενοποίηση του μεταβολισμού με τη δράση των ορμονών. 13. Δομή των νουκλεϊνικών οξέων και των νουκλεοπρωτεϊνών. 14. Αντιγραφή, επιδιόρθωση και ανασυνδυασμός του DNA. 15. Χειρισμός του DNA και εφαρμογές του. 16. Σύνθεση και επεξεργασία του RNA. 17. Σύνθεση, στόχευση και ανακύκλωση πρωτεϊνών. 18. Ρύθμιση της γονιδιακής έκφρασης στους προκαρυωτικούς οργανισμούς. 19. Ρύθμιση της γονιδιακής έκφρασης στους ευκαρυωτικούς οργανισμούς. 20. Ορμόνες του φύλου. 21. Κυτταροκίνες 22. Ιοί.

ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ II

Το μάθημα της Ιστολογίας-Εμβρυολογίας II περιλαμβάνει τη διδασκαλία και τις φροντιστηριακές ασκήσεις:

1. Του Ειδικού Τμήματος της μακροσκοπικής και μικροσκοπικής δομής των φυσιολογικών οργάνων του ανθρώπινου οργανισμού. Πεπτικό Σύστημα (δομή οι-

σοφάγου, στομάχου, λεπτού και παχέος εντέρου, σκωληκοειδής απόφυση). Αδένες που συνδέονται με το πεπτικό σύστημα (σιελογόνοι αδένες, πάγκρεας, ήπαρ, χοληφόρος οδός, χοληδόχος κύστη).

Αναπνευστικό Σύστημα (ρινική κοιλότητα, παραρρινικοί κόλποι, ρινοφάρυγγας, λάρυγγας, τραχεία, βρογχικό δένδρο, υπεζωκότας). Δέρμα και τα εξαρτήματα του δέρματος. Ουροποιητικό Σύστημα (νεφροί, ουροδόχος κύστη, ουρικές οδοί).

Υπόφυση και Υποθάλαμος. Επινεφρίδια, Νησίδια του Langerhans, Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδείς και Επίφυση. Αισθητήρια Όργανα.

Γεννητικό Σύστημα του Άρρενος (όρχεις, γεννητικοί πόροι, επικουρικοί γεννητικοί αδένες, πέος). Γεννητικό Σύστημα του θήλεος (ωοθήκες, σάλπιγγες, μήτρα, κόλπος, έξω γεννητικά όργανα, μαστικοί αδένες).

2. Την όψιμη εμβρυϊκή περίοδο (από την ένατη εβδομάδα μέχρι τον τοκετό), κατά τη διάρκεια της οποίας επιτελείται η διαφοροποίηση και η ανάπτυξη των ιστών και των οργάνων, που σχηματίστηκαν κατά την εμβρυϊκή περίοδο. Σκελετικού συστήματος (κρανίο, άκρα, σπονδυλική στήλη). Μυικού συστήματος. Κοιλότητες του σώματος και ορογόνοι υμένες. Καρδιαγγειακού συστήματος. Αναπνευστικού συστήματος. Πεπτικού συστήματος. Ουρογεννητικού συστήματος. Κεφαλής και τραχήλου. Ωτός. Οφθαλμού. Δέρματος και των εξαρτημάτων του δέρματος. Νευρικού συστήματος.

3. Μελέτη των συγγενών διαμαρτιών: εκδηλώσεις και επιπτώσεις αυτών.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ

Η διδασκαλία του μαθήματος της Ιατρικής Φυσική αποσκοπεί στη θεωρητική και πρακτική κατανόηση των αρχών της Φυσικής σε θέματα εφαρμογών της Φυσικής στην Ιατρική. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος διαρθρώνεται ως ακολούθως:

- ο Εισαγωγή στην Ιατρική Φυσική
- ο Ρευστομηχανική - Ιδιότητες Υγρών
- ο Πίεση στο Ανθρώπινο Σώμα
- ο Θερμότητα και θερμοδυναμική στα βιολογικά συστήματα
- ο Βασικές Αρχές Μηχανικής
- ο Μύες και Δυνάμεις
- ο Οπτικά Συστήματα, Αρχές Μικροσκοπίας και Κρυσταλλογραφίας
- ο Φυσική των Οφθαλμών και της Όρασης
- ο Φυσική του Ωτός και της Ακοής
- ο Εμβιομηχανική του Καρδιαναπνευστικού Συστήματος
- ο Ηλεκτρομαγνητισμός και Βιολογικά Αποτελέσματα

- ο Καταγραφή ηλεκτρικών/μαγνητικών σημάτων από το σώμα
- ο Εισαγωγή στη Σύγχρονη Φυσική
- ο Πυρηνική Φυσική – Ραδιενέργεια
- ο Αλληλεπιδράσεις Ιοντίζουσας Ακτινοβολίας και Ύλης
- ο Βιολογικές Επιδράσεις και Δοσιμετρία Ιοντίζουσας Ακτινοβολίας
- ο Αρχές Απεικόνισης με Ακτίνες Χ
- ο Αρχές Αξονικής Τομογραφίας
- ο Αρχές Ακτινοπροστασίας
- ο Αρχές Απεικόνισης με Ραδιοϊσότοπα
- ο Αρχές Απεικόνισης και Φασματοσκοπίας με Πυρηνικό Μαγνητικό Συντονισμό
- ο Αρχές Απεικόνισης με Υπερήχους
- ο Αρχές Ακτινοθεραπείας και Βραχυθεραπείας

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βλ. Α΄ Εξάμηνο

Β΄ Έτος

ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

Στόχος του μαθήματος είναι η συνολική και πλήρης θεώρηση, μελέτη και γνώση του ανθρώπινου σώματος. Στα πλαίσια του μαθήματος περιλαμβάνεται η διδασκαλία θεωρητικών μαθημάτων στο αμφιθέατρο και η πραγματοποίηση Εργαστηρίων υποχρεωτικής παρακολούθησης.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής διδακτικές ενότητες: I) Εισαγωγή στην Ανατομία: από το κύτταρο στα συστήματα, ιατρική και ανατομική ορολογία, II) Οστεολογία – σκελετικό σύστημα, III) Μυολογία, IV) Συνδεσμολογία, V) Κυκλοφορικό σύστημα και καρδιά, VI) Ενδοκρινείς αδένες και VII) Αισθητήρια όργανα.

Τα υποχρεωτικά εργαστήρια του μαθήματος, που διεξάγονται, περιλαμβάνουν την Οστεολογία: I) το σκελετό της ωμικής ζώνης, II) το σκελετό του άνω άκρου, III) το σκελετό της σπονδυλικής στήλης, IV) το σκελετό του θώρακα, V) το σκελετό της λεκάνης, VI) το σκελετό του κάτω άκρου και VII) το κρανίο, καθώς και τη Συνδεσμολογία των κυριότερων αρθρώσεων: I) του ώμου, II) του αγκώνα, III) του ισχίου και IV) του γόνατος.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Οργάνωση & δομή, Νευροδιαβιβαστές, Μυελός των επινεφριδίων, Δράσεις σε όργανα & συστήματα

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Δομή, Λειτουργία, Όγκοι & χωρητικότητες, Αντιστάσεις - Επιφανειακή τάση - Επιφανειοδραστικός παράγων, Καμπύλη πίεσης - όγκου, Αναπνευστικό έργο, Ανταλλαγή αερίων στον πνεύμονα, Πνευμονική ροή αίματος, Αναπνευστικά αέρια στο αίμα, Έλεγχος & ρύθμιση της αναπνοής, Αναπνοή σε ειδικές συνθήκες

ΟΞΕΟΒΑΣΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ: ΡΗ & Ρυθμιστικά συστήματα, Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας, Μεταβολική οξέωση, Μεταβολική αλκάλωση, Αναπνευστική οξέωση, Αναπνευστική αλκάλωση.

ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Δομή καρδιάς, Δομή αγγείων & φλεβών, Αιματική ροή, Καρδιακός κύκλος, Καρδιακή διέγερση, ΗΚΓ, Σχέση πίεσης - όγκου στην καρδιά, Καρδιακό έργο, Ρύθμιση όγκου παλμού, Φλεβική επιστροφή, Αρτηριακή πίεση, Αιμάτωση - οξυγόνωση μυοκαρδίου, Ρύθμιση κυκλοφορίας, Εμβρυϊκή & Νεογνική κυκλοφορία

ΕΝΔΟΚΡΙΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ: Ορμόνες - κατηγορίες – βιοσύνθεση, Δράσεις ορμονών - ρύθμιση ορμονών, Μετάδοση σήματος στο κύτταρο, Υποθάλαμος – Υπόφυση, Υποθαλαμικές ορμόνες, Υποφυσιακές ορμόνες, Ορμόνες θυρεοειδούς, Ορμόνες φλοιού επινεφριδίων, Ορμόνες γονάδων
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ: Άξονας Υποθάλαμου - Υπόφυσης – Γονάδων, Λειτουργία όρχεων - Ορμόνες όρχεων - Σπερματογένεση Σπερμιογένεση, Λειτουργία ωοθηκών - Ορμόνες ωοθηκών, Ωογένεση - Καταμήνιος κύκλος, Συνουσία - Γονιμοποίηση - Κύηση
ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΝΕΦΡΟΙ: Λειτουργική ανατομική περιγραφή, Νεφρική αιμάτωση, Νεφρώνας, Σπειραματική διήθηση - Επαναρρόφηση – Απέκκριση, Μηχανισμοί ρύθμισης νεφρικής λειτουργίας, Ομοιοστασία H₂O Ομοιοστασία Na⁺, Ομοιοστασία K⁺, Ομοιοστασία Ca²⁺ & Mg²⁺, Σχηματισμός - Συμπύκνωση ούρων, Απέκκριση ούρων.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Σκοπός του μαθήματος: Εκπαίδευση στο πεδίο της παραδοσιακής Υγιεινής και στην εφαρμογή πρόληψης με πολυεστιακή προσέγγιση. Εκπαιδευτικά αντικείμενα: 1. Εισαγωγή στην Υγιεινή και ιστορική αναδρομή στον πολυεπιστημονικό χαρακτήρα της Υγιεινής, 2. Επίδρασεις στην υγεία από περιβαλλοντικούς εξωγενείς παράγοντες, 3. Δημόσια Υγεία - Δημόσια Υγιεινή. Υγιεινή τροφίμων, Διατροφή και υγεία, 4. Προβλήματα υγείας οφειλόμενα σε μόλυνση και ρύπανση τροφίμων και νερού και αέρα, 5. Υγιεινή του φυσικού περιβάλλοντος, Περιβαλλοντική Ιατρική, Βιοκλιματολογία, Ιατρική Οικολογία, 6. Περιβάλλον και Υγεία, 7. Υγιεινή του νερού, Φυσικές, Χημικές και Μικροβιολογικές εξετάσεις του νερού, 8. Υδατογενείς - τροφιογενείς λοιμώξεις, 9. Προβλήματα υγιεινής της ύδρευσης και υδατοδιυλιστήρια, 10. Προβλήματα υγιεινής αποχετεύσεων και απορριμμάτων, 11. Ρύπανση εσωτερικών χώρων και υγεία, 12. Σύνδρομο νοσογόνου κτηρίου, 13. Εισαγωγή στην Ιατρική Δημογραφία, 14. Εισαγωγή στην Ιατρική Επιδημιολογία, 15. Θέματα ειδικής Επιδημιολογίας και Υγιεινή, 16. Πρωτογενής και Δευτερογενής Πρόληψη, 17. Μεθοδολογία έρευνας στη Δημόσια Υγεία - Δημόσια Υγιεινή.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των σημαντικότερων στατιστικών τεχνικών για την περιγραφή και την ανάλυση ιατρικών δεδομένων και η εξοικείωση των φοιτητών με στατιστικά πακέτα. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Ιατρικής Στατιστικής περιλαμβάνει τα εξής: 1) Περιγραφική στατιστική: Μεταβλητή, είδη μεταβλητών, στατιστικοί πίνακες, γραφικές μέθοδοι, αριθμητικά πε-

ριγραφικά μέτρα κεντρικής τάσης (επικρατούσα τιμή, διάμεσος, μέση τιμή) και μεταβλητότητας (εύρος, διασπορά, τυπική απόκλιση), μέτρα ασυμμετρίας και κυρτότητας, συντελεστής μεταβλητότητας, κατανομή Gauss, μετασχηματισμοί, φυσιολογικές τιμές, αξιολόγηση εργαστηριακών ευρημάτων (ευαισθησία, ειδικότητα, θετική και αρνητική προγνωστική αξία), καμπύλη ROC (Receiver Operator Curve). 2) Εκτίμηση παραμέτρων: Τρόποι εκτίμησης παραμέτρων, εκτίμηση σε σημείο, διάστημα εμπιστοσύνης, τυπικό σφάλμα, εκτίμηση (i) της μέσης τιμής, της διασποράς και ενός ποσοστού σε έναν πληθυσμό και (ii) της διαφοράς των μέσων τιμών και των ποσοστών και του λόγου των διασπορών σε δύο πληθυσμούς. 3) Έλεγχος υποθέσεων: Η έννοια του στατιστικού ελέγχου, μηδενική και εναλλακτική υπόθεση, σφάλμα τύπου I και II, ισχύς ενός ελέγχου, τιμή p ενός ελέγχου, η έννοια της στατιστικής σημαντικότητας, έλεγχος υποθέσεων (i) για τη μέση τιμή, τη διασπορά και το ποσοστό σε ένα πληθυσμό και (ii) για τη διαφορά των μέσων τιμών και των ποσοστών και του λόγου των διασπορών σε δύο πληθυσμούς, παρατηρήσεις κατά ζεύγη. 4) Ανάλυση διασποράς: Ανάλυση διασποράς για ανεξάρτητα δείγματα, πίνακας ανάλυσης διασποράς, πολλαπλές συγκρίσεις. 5) Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων: Πίνακες συνάφειας, δοκιμασία χ^2 ως κριτήριο συσχέτισης και καλής προσαρμογής ποιοτικών χαρακτηριστικών, απλό μοντέλο λογιστικής παλινδρόμησης. 6) Στατιστική συσχέτιση και εξάρτηση: Συντελεστής συσχέτισης r του Pearson, μέθοδος ελαχίστων τετραγώνων, πρόβλεψη, απλό μοντέλο γραμμικής παλινδρόμησης, συντελεστής προσδιορισμού. 7) Μη παραμετρικοί έλεγχοι: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των μη παραμετρικών ελέγχων, έλεγχος Kolmogorov-Smirnov για ένα δείγμα, έλεγχοι Wilcoxon signed rank, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, συντελεστής συσχέτισης ρ του Spearman. 8) Ανάλυση επιβίωσης: Γενικά, λογοκριμένα δεδομένα, πίνακες επιβίωσης, συνάρτηση επιβίωσης, συνάρτηση κινδύνου, καμπύλες επιβίωσης, μέθοδος Kaplan-Meier, συγκρίσεις μεταξύ καμπυλών επιβίωσης, απλό μοντέλο παλινδρόμησης κατά Cox. 9) Οι εργαστηριακές ασκήσεις του μαθήματος της Ιατρικής Στατιστικής περιλαμβάνουν ανάλυση ιατρικών δεδομένων με τη βοήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών και κατάλληλων στατιστικών πακέτων.

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βλ. Α΄ Εξάμηνο

ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ II

Η Ανατομία II αποτελεί τη συνέχεια της Ανατομίας I (για το λόγο αυτό η ύλη της Ανατομίας I θεωρείται γνωστή) με στόχο την ολοκλήρωση της μελέτης και της γνώσης της Ανατομίας του Ανθρώπου. Στα πλαίσια του μαθήματος περιλαμβάνεται η παρακολούθηση διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων στο αμφιθέατρο και η πραγματοποίηση Εργαστηρίων υποχρεωτικής παρακολούθησης.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής διδακτικές ενότητες: I) Αναπνευστικό σύστημα, II) Πεπτικό σύστημα, III) Ουροποιητικό σύστημα, IV) Γεννητικό σύστημα του άνδρα και της γυναίκας και V) Νευρικό σύστημα: Κεντρικό, Περιφερικό και Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα.

Τα υποχρεωτικά Εργαστήρια της Ανατομίας II πραγματοποιούνται στην κατάλληλα διαμορφωμένη και εξοπλισμένη Αίθουσα Πτωμάτων του Εργαστηρίου Ανατομίας. Η ύλη των εργαστηριακών μαθημάτων περιλαμβάνει το σύνολο της ύλης της Ανατομίας πάνω σε πτωματικό υλικό.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ III

ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Βασική δομή Νευρικού Συστήματος – Εγκεφαλονωτιαίο Υγρό, Λειτουργίες του Νευρικού Συστήματος, Αισθητικό Σύστημα, Υποδοχείς αδρών αισθήσεων, Οδοί μετάδοσης αισθήσεων στο ΚΝΣ, Δικτυωτός σχηματισμός, Κινητικές οδοί, Βασικά Γάγγλια: δομή, ρόλος, βλάβες, Παρεγκεφαλίδα: δομή, ρόλος, βλάβες, Έλεγχος στάσης σώματος, Υποθάλαμος – Μεταχίμαιακό σύστημα. Ο φλοιός των ημισφαιρίων: δομή, βασικές λειτουργίες λοβών, Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα: τύποι εγκεφαλικών κυμάτων, ρυθμοί, Ύπνος - Εγρήγορση – Προσοχή, Διαταραχές, Ισορροπία – Προσανατολισμός – Αιθουσαίο σύστημα, Ειδικές αισθήσεις, Γεύση – Όσφρηση: υποδοχείς, οδοί αγωγής, Όραση: όργανα, υποδοχείς, οπτική συσκευή - Λειτουργία, Προσαρμογή φωτοϋποδοχέων - Επεξεργασία Οπτικών Ερεθισμάτων - Αντίληψη χρωμάτων και στερεοσκοπική όραση, Οπτική οδός – κινήσεις του οφθαλμού – διαταραχές όρασης. Ακοή: Αγωγή του ήχου – υποδοχείς ήχου - Ακουστική οδός - Δοκιμασίες ακοής. Φωνή – ομιλία – γλώσσα: μηχανισμοί και διαταραχές. Ανώτερες λειτουργίες: μάθηση και μνήμη – είδη, μηχανισμοί, διαταραχές.

ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Ο Γαστρεντερικός σωλήνας: δομή, αιμάτωση, νεύρωση,

ορμόνες, Σίαλος: σύσταση, ρύθμιση έκκρισης, ρόλος, Μάσηση-Κατάποση – Διαταραχές. Στόμαχος: δομή, κινητικότητα, πλήρωση και κένωση, Οι εκκρίσεις του στομάχου: σύσταση, ρόλος, ρύθμιση έκκρισης Λεπτό έντερο: δομή, πρότυπα κινητικότητας, ορμονική και νευρική ρύθμιση, Εκκρίσεις στο λεπτό έντερο: παγκρεατικές εκκρίσεις και ηπατικές εκκρίσεις, Ο ρόλος του ήπατος – μεταβολισμός – διαταραχές, Πέψη και απορρόφηση στο λεπτό έντερο. Πέψη λιπιδίων, υδατανθράκων, πρωτεϊνών, βιταμινών, νερού και διαλυτών ουσιών. Παχύ έντερο: δομή, λειτουργία, κινητικότητα και αφόδευση.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι

Το μάθημα έχει σκοπό να διδάξει τις βασικές αρχές της Φαρμακολογίας, τους τρόπους ανακάλυψης και ανάπτυξης των νέων φαρμάκων και τις κλινικές μελέτες δοκιμασίας των φαρμάκων πριν την κυκλοφορία τους και κατά την φαρμακοεπαγρύπνηση. Επιπλέον διδάσκονται ο τρόπος χορήγησης και η φαρμακοκινητική και η φαρμακοδυναμική των φαρμακευτικών ουσιών και οι αλληλεπιδράσεις των διαφόρων φαρμάκων. Τέλος παρουσιάζονται τα φάρμακα που επιδρούν στο Κεντρικό και στο Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα. Αναλυτικότερα τα κεφάλαια που διδάσκονται είναι: Γενικές αρχές Φαρμακολογίας, Ανάπτυξη νέων Φαρμάκων, Αξιολόγηση νέων Φαρμάκων, Κλινικές δοκιμασίες, Χορήγηση Φαρμάκων, Μεταβολισμός Φαρμάκων, Απέκκριση Φαρμάκων, Απορρόφηση Φαρμάκων, Κατανομή Φαρμάκων, Φαρμακοδυναμική, Φαρμακοδυναμική πληθυσμών, Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων, Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα-Γενικές αρχές, Χολινεργικοί Αγωνιστές/Ανταγωνιστές, Αδρενεργικοί Αγωνιστές/Ανταγωνιστές, Αντικαταθλιπτικά-Αγχολυτικά Φάρμακα, Κεντρικό Νευρικό Σύστημα-Γενικές αρχές, Αντισχιζοφρενικά Φάρμακα, Αντιπαρκινσονικά Φάρμακα, Αντιεπιληπτικά Φάρμακα, Οπιοειδή Φάρμακα -Εξάρτηση. Εκτός από τα θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο που είναι προαιρετικά, οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες των 20 ατόμων που σκοπό έχουν την πρακτική άσκηση. Η τελευταία είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνει φροντιστηριακά μαθήματα με θέματα: Διοργάνωση και αξιολόγηση κλινικών μελετών, Χορήγηση φαρμάκων, Binding φαρμακευτικών ουσιών, Ασκήσεις Φαρμακοκινητικής. Κατά την διάρκεια των φροντιστηριακών μαθημάτων οι φοιτητές εκπονούν και παρουσιάζουν σχετικές εργασίες.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος: Διερεύνηση της συσχέτισης των κοινωνικών παραμέτρων και της κατάστασης υγείας, μεθοδολογία μέτρησης σε καταστάσεις υγείας και εφαρμογές πρόληψης. Εκπαιδευτικά αντικείμενα: 1. Άσκηση της Ιατρικής σε επίπεδο κοινωνικών ομάδων (σε αντιδιαστολή με την άσκηση της Ιατρικής σε επίπεδο ατόμου), 2. Διερεύνηση κοινωνικών αιτιών της νοσηρότητας και της θνησιμότητας, 3. Μεθοδολογία έρευνας στην Κοινωνική Ιατρική και τη Δημόσια Υγεία, 4. Προληπτικά μέτρα και αξιολόγησή τους, 5. Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας εντός της Κοινότητας και σε συνεργασία με τους φορείς της Κοινότητας, 6. Προσδιοριστές της υγείας (και της ασθένειας) που σχετίζονται με κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες, 7. Ανισότητες στην υγεία, 8. Κοινωνιογενή νοσήματα, 9. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας, 10. Συστήματα υγείας, 11. Θέματα ειδικής επιδημιολογίας από τη σκοπιά της Κοινωνικής Ιατρικής, 12. Επιδημιολογία εξωγενών αιτιών κάκωσης, 13. Κλινικές διαστάσεις της Κοινωνικής Ιατρικής.

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βλ. Α΄ Εξάμηνο

Γ΄ Έτος

ΠΕΜΠΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ

Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η διδασκαλία της Κλινικής Διαγνωστικής αποσκοπεί στο να δώσει στο φοιτητή του τρίτου έτους μία πρώτη ευκαιρία να γνωρίσει τον πάσχοντα άνθρωπο μέσα στο Νοσοκομειακό περιβάλλον. Ουσιαστικά αποτελεί τον προθάλαμο των κλινικών μαθημάτων, περιέχοντας εισαγωγικές έννοιες παθολογίας, οι οποίες ταυτόχρονα είναι και πολύ βασικές, καθώς πάνω σε αυτές θα οικοδομηθούν οι μετέπειτα γνώσεις ολόκληρης της κλινικής Ιατρικής. Το βασικό αντικείμενο στο οποίο εστιάζει η Κλινική Διαγνωστική παραμένει η μεθοδολογία της εξέτασης και διερεύνησης του ασθενούς, με έμφαση στη λήψη σωστού, ολοκληρωμένου ιστορικού. Για το λόγο αυτό γίνεται οριζόντια ανάπτυξη της θεματολογίας κατά συστήματα, έτσι ώστε να περιγράφονται αρχικά με τρόπο γενικό τα συμπτώματα που εμφανίζονται στις παθήσεις των διαφόρων συστημάτων και να ακολουθούν αναφορές στην κλινική εικόνα συχνών, αντιπροσωπευτικών για κάθε σύστημα, παθήσεων. Η πρακτική αυτή έχει ως αποτέλεσμα να εισάγει το φοιτητή στην αναζήτηση της αιτίας των νοσηρών καταστάσεων, δηλαδή στην κλινική σκέψη, και μέσω αυτής στη διάγνωση. Η από αμφιθέατρου διδασκαλία ολοκληρώνεται και εμπεδώνεται με εβδομαδιαίες ασκήσεις στο θάλαμο, κατά τις οποίες ο φοιτητής, παράλληλα με την ανακεφαλαίωση και την πρώτη απόπειρα εφαρμογής, επιχειρεί να αποκτήσει μία οικειότητα με τον ασθενή και το περιβάλλον του. Η ύλη των από αμφιθέατρου παραδόσεων είναι η εξής: 1. Ιστορικό-Γενικά συμπτώματα και κλινικά δεδομένα-Αλγοριθμική διαγνωστική προσέγγιση, 2. Γενικά συμπτώματα, ζωτικά σημεία και αρτηριακή πίεση, 3. Φυσική εξέταση κοιλιάς και γαστρεντερικού, 4. Φυσική εξέταση και κλινικές εκδηλώσεις παθήσεων πεπτικού, 5. Εκδηλώσεις και Φυσική εξέταση αναπνευστικού, 6. Φυσική εξέταση αναπνευστικού, 7. Παθήσεις αναπνευστικού, 8. Φυσική εξέταση κυκλοφορικού, 9. Παθήσεις κυκλοφορικού, 10. Νοσήματα με αιμορραγικές ή θρομβωτικές εκδηλώσεις (κλινικά σημεία), 11. Κλινικές εκδηλώσεις παθήσεων αίματος, 12. Φυσική εξέταση και κλινικά ευρήματα ενδοκρινικών παθήσεων, 13. Κλινικές εκδηλώσεις ενδοκρινικών παθήσεων, 14. Φυσική εξέταση και παθήσεις ουροποιητικού, 15. Ρευματικές παθήσεις (φυσικά

ευρήματα και εξέταση), 16. Ρευματικές παθήσεις, 17. Παθήσεις αίματος, 18. Φυσική ευρήματα αιμορραγικών/θρομβωτικών εκδηλώσεων. Η ύλη της κλινικής άσκησης στο θάλαμο είναι η εξής: 1. Ιστορικό -Κλινική προσέγγιση ασθενούς - Ζωτικά σημεία και αρτηριακή πίεση, 2. Φυσική εξέταση κοιλιάς και γαστρεντερικού, 3. Φυσική εξέταση αναπνευστικού (α΄ μέρος), 4. Φυσική εξέταση αναπνευστικού (β΄ μέρος), 5. Φυσική εξέταση κυκλοφορικού, 6. Ψηλάφηση σπληνός και λεμφαδένων, 7. Φυσική εξέταση και κλινικά ευρήματα ενδοκρινικών παθήσεων, 8. Φυσική εξέταση ουροποιητικού, 9. Φυσική εξέταση των αρθρώσεων, 10. Φυσική ευρήματα αιμορραγικών/θρομβωτικών εκδηλώσεων.

Β΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση των φυσικών σημείων και συμπτωμάτων των νοσημάτων της παθολογίας. Το μάθημα διδάσκεται με κλινική άσκηση κατά ομάδες από 6- 8 φοιτητές στους θαλάμους της κλινικής καθώς και με παραδόσεις από αμφιθεάτρου. Η ύλη των κλινικών ασκήσεων είναι η ακόλουθη: 1. Βασικές αρχές λήψης ιστορικού, 2. Ζωτικά σημεία, 3. Επισκόπηση – Επίκρουση θώρακα, 4. Ψηλάφηση και Ακρόαση θώρακα, 5. Εξέταση κοιλιάς – ήπατος και σπληνός, 6. Εξέταση ασθενών με συμπτώματα από το πεπτικό, 7. Εξέταση μυοσκελετικού συστήματος, 8. Εξέταση καρδιάς, 9. Εξέταση ουροποιητικού συστήματος, 11. Εξέταση νευρικού συστήματος. Η ύλη των από αμφιθεάτρου παραδόσεων είναι η ακόλουθη: 1. Η εξέταση των ζωτικών σημείων, 2. Αναπνευστικό: επισκόπηση – ψηλάφηση, 3. Αναπνευστικό: επίκρουση – ακρόαση, 4. Συμπτώματα παθήσεων Αναπνευστικού I, 5. Συμπτώματα παθήσεων Αναπνευστικού II, 6. Παθολογικές καταστάσεις του αναπνευστικού συστήματος που διαγιγνώσκονται με φυσική εξέταση I, 7. Παθολογικές καταστάσεις του αναπνευστικού συστήματος που διαγιγνώσκονται με φυσική εξέταση II, 8. Πεπτικό –Ήπαρ, 9. Πεπτικό (Βασικά – Συμπτώματα), 10. Κυκλοφορικό I, 11. Κυκλοφορικό II, 12. Κυκλοφορικό III, 13. Φυσική εξέταση πεπτικού συστήματος, 14. Κλινική εξέταση του μυοσκελετικού συστήματος, 15. Προσέγγιση του ασθενούς με πρόβλημα από τις αρθρώσεις, 16. Ουροποιητικό σύστημα, 17. Γεννητικό σύστημα, 18. Νευρικό σύστημα: Εξέταση ψυχοδιανοητικής κατάστασης και κρανιακών νευρών, 19. Νευρικό σύστημα: Εξέταση κινητικού-αισθητικού συστήματος και των ανωτέρων νοητικών λειτουργιών, 20. Λεμφαδένες -Μαστοί, 21. Ιστορικό και το κλινικό σκεπτικό I, 22. Ιστορικό και το κλινικό σκεπτικό II, 23. Γενική επισκόπηση, 24. Εξέταση αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

Στο μάθημα αυτό διδάσκεται η γενική παθολογική ανατομική. Η γενική παθολογική ανατομική μελετά τις βασικές αντιδράσεις των ιστών και οργάνων στις διάφορες δυσμενείς επιδράσεις του περιβάλλοντος (αίτια κυτταρικής βλάβης). Η ειδική ή συστηματική παθολογική ανατομική εξετάζει τις συγκεκριμένες αντιδράσεις και τις ιδιαιτερότητες της αντίδρασης κάθε ιστού και οργάνου στους διάφορους βλαπτικούς παράγοντες. Γενικά, στο μάθημα της Παθολογικής Ανατομικής ο φοιτητής εξοικειώνεται με τις διάφορες νοσολογικές οντότητες του ανθρώπινου οργανισμού: μαθαίνει τα κλινικά συμπτώματα και την παθογένεια, τη μακροσκοπική (δια γυμνού οφθαλμού) και τη μικροσκοπική εικόνα της νόσου, τη διαφορική διάγνωση, τον τρόπο αντιμετώπισης και, τέλος, την πρόγνωση. Επιπλέον, γνωρίζει τις διάφορες μεθόδους στις οποίες βασίζεται η παθολογοανατομική διάγνωση, όπως ιστοχημικές και ανοσοϊστοχημικές τεχνικές, καθώς τεχνικές μοριακής βιολογίας. Επωφελείται, επίσης, από τις διάφορες επιστημονικές ομιλίες, ημερίδες και συνέδρια που διοργανώνονται στο Εργαστήριο με τη συμμετοχή ομιλητών διεθνούς φήμης. Ειδικότερα, στα μαθήματα της Γενικής Παθολογικής Ανατομικής περιλαμβάνονται οι εξής θεματικές ενότητες: Εισαγωγή στην Παθολογική Ανατομική – Μορφολογικές εκδηλώσεις της κυτταρικής βλάβης – Μορφολογικές αλλοιώσεις της εξωκυττάριας ουσίας – Η οξεία φλεγμονώδης αντίδραση – Επούλωση και αναγέννηση – Χρόνια φλεγμονή – Η ανοσολογική αντίδραση – Διαταραχές της άμυνας του οργανισμού – Λοίμωξη – Αρτηριοσκλήρυνση – Θρόμβωση – Εμβολή και έμφρακτο – Διαταραχές της αύξησης και της διαφοροποίησης του κυττάρου – Νεοπλασία – Καρκινογένεση: καρκινογόνοι παράγοντες – Καρκινογένεση: μοριακοί μηχανισμοί – Η διάγνωση του καρκίνου. Οι εργαστηριακές ασκήσεις επικεντρώνονται στην εκμάθηση/επίδειξη των βασικών αρχών προετοιμασίας των ιστών για μικροσκοπική εξέταση: μονιμοποίηση των παρασκευασμάτων, επιλογή ιστολογικών τομών, στάδια επεξεργασίας των ιστών (ιστοκινέττα), λήψη τομών στο μικροτόμο, χρώση τομών με αιματοξυλίνη/ηωσίνη και επικάλυψη αυτών. Επιπλέον, επιδιώκεται εξοικείωση με τις ταχείες βιοψίες.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Το περιεχόμενο του μαθήματος έχει ως εξής: Α. ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ): 1. Ιστορία – Αξιώματα Koch – Σαπρόφυτα και παθογόνα μικρόβια – Ταξινόμηση των μικροοργανισμών 2. Μορφολογική μελέτη του μικροβιακού κυττάρου, Χρωστικές, Χρώσεις, Σχήμα Σχιζομοικύτων 3. Ανατομική

κατασκευή του μικροβιακού σώματος – Πολλαπλασιασμός σχιζομυκήτων – Κυτταρικό τοίχωμα, Κυτταρική μεμβράνη, πυρηνοειδές, έλυτρο, σπόροι, βλεφαρίδες, φίμπριες 4. Φυσιολογία των μικροβίων 5. Μεταβολισμός των μικροβίων 6. Γενετική των μικροβίων – Γενετική μηχανική 7. Παράγοντες επιδρώντες βλαπτικά στους μικροοργανισμούς (Φυσικοί παράγοντες–Χημικοί παράγοντες) 8. Χημειοθεραπευτικά – Αντιβιοτικά Β. ΙΟΛΟΓΙΑ (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ): 1. Ιοί – Γενικές ιδιότητες των ιών – Προέλευση των ιών 2. Μέγεθος των ιών και μέθοδοι μετρήσεως των. Ταξινόμηση των ιών. Ιοί περιέχοντες RNA 3. Ιοί περιέχοντες DNA. Ιοί μη ταξινομηθέντες 4. Καλλιέργεια των ιών 5. Αιμοσυγκόλληση 6. Αναπαραγωγή των ιών εντός των ζώντων κυττάρων 7. Επίδραση φυσικών και χημικών παραγόντων επί των ιών 8. Φαινόμενο παρεμβολής 9. Εργαστηριακή διάγνωση των ιώσεων Γ. ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ): 1. Σχέσεις ξενιστή – μικροοργανισμού 2. Φυσιολογική μικροβιακή χλωρίδα του ανθρώπου 3. Ανοσία–Φυσική ανοσία 4. Επίκτητη ανοσία 5. Αντιγόνα 6. Αντισώματα–Ανοσοσφαιρίνες 7. Αναγνώριση, καταργασία και παρουσίαση του αντιγόνου 8. Επιλογή κλώνων 9. Μείζον σύμπλεγμα ιστοσυμβατότητας 10. Το σύστημα του συμπληρώματος 11. Ανοσοαιματολογία–Ομάδες αίματος 12. Υπερευαισθησία 13. Ανοσία στις λοιμώξεις 14. Αντιδράσεις αντιγόνου – αντισώματος 15. Τεχνητή Ενεργητική Ανοσία

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ II

Το μάθημα II διδάσκει τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την θεραπεία των διαφόρων νοσημάτων κατά συστήματα, καθώς και τις αρχές της Θεραπευτικής. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται τα φάρμακα και τα θεραπευτικά σχήματα που χρησιμοποιούνται σε νοσήματα του Καρδιαγγειακού Συστήματος, του Αναπνευστικού Συστήματος, του Γαστρεντερικού Συστήματος, του Ενδοκρινολογικού Συστήματος, του Αιμοποιητικού Συστήματος, και του Μυοσκελετικού Συστήματος. Επιπλέον διδάσκονται τα Αντιδιαβητικά, τα Αντιλιπιδαιμικά, τα Διουρητικά, τα Αντιβιοτικά, τα Αντιπαρασιτικά, τα Αντιϊικά, τα Αντιμυκητιασικά και τα Αντικαρκινικά φάρμακα. Τέλος παρουσιάζονται τα φάρμακα που επιδρούν στο Ανοσολογικό Σύστημα και οι σύγχρονες Βιολογικές Θεραπείες. Εκτός από τα θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο που είναι προαιρετικά, οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες των 20 ατόμων που σκοπό έχουν την πρακτική άσκηση. Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνει φροντιστηριακά μαθήματα με θέματα: Αρχές Κλινικής Φαρμακολογίας, Εργαστηριακές ασκήσεις (π.χ. ELISA), Χρήση Η/Υ στην ανάπτυξη και χρήση των φαρμάκων, Αρχές και πρακτική εφαρμογή συνταγογράφησης. Κατά την διάρκεια των φροντιστηριακών μαθημάτων οι φοιτητές εκπονούν και παρουσιάζουν σχετικές εργασίες.

ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η διδασκαλία του μαθήματος της Παθοφυσιολογίας έχει ως κύριο στόχο να εισάγει τους φοιτητές του 5ου εξαμήνου στην διαφορική διαγνωστική μέσω της αποσαφήνισης ποικίλων παθογενετικών μηχανισμών που διέπουν τα νοσήματα, αλλά και της κατανόησης κοινών παθογενετικών οδών που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες ομάδες νοσημάτων. Η προσέγγιση αυτή σκοπεύει στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης κατά την σύνθεση και ανάλυση του ιστορικού του ασθενούς, επιταχύνοντας την διάγνωση και τη λήψη της ιατρικής απόφασης. Επιπλέον προσδοκά να συμβάλλει στην δημιουργία ερευνητικού πνεύματος στους φοιτητές, στοιχείο απαραίτητο για το σύγχρονο ιατρό.

Η ύλη των από αμφιθέατρου παραδόσεων της Παθοφυσιολογίας Ι διδάσκεται σε 52 ώρες και περιλαμβάνεται στις παρακάτω θεματικές ενότητες: 1) Ανοσολογία, 2) Μοριακή Γενετική στην Ιατρική, 3) Παθήσεις Αίματος – Θρόμβωση, 4) Νοσήματα Πεπτικού, 5) Νοσήματα Νεφρού, 6) Παθήσεις Μυοσκελετικού και Ρευματικά Νοσήματα

ΕΚΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

Α΄ και Β΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή τα βασικά εφόδια για την πρώτη κλινική επαφή με τον χειρουργικό ασθενή. Η θεωρητική γνώση του φοιτητή θα συνδεθεί για πρώτη φορά με το σύμπτωμα, το ιστορικό του ασθενούς γενικότερα, και τη χειρουργική νόσο. Ο φοιτητής παρακολουθεί την λήψη ιστορικού μαθαίνει την κλινική εξέταση, συσχετίζει τα αίτια της χειρουργικής νόσου με την προτεινόμενη θεραπεία και τα συνδέσει με την τελική διάγνωση. Συνολικά, η ύλη που διδάσκεται είναι: 1. Ιστορικό, 2. Κλινική εξέταση κεφαλής, 3. Αντικειμενική εξέταση κοιλίας, 4. Κλινική εξέταση κεφαλής, 5. Κλινική εξέταση τραχήλου, 6. Κλινική εξέταση θυρεοειδούς, 7. Κλινική εξέταση αγγείων, 8. Κλινική εξέταση καρδιάς, 9. Κλινική εξέταση μαστού, 10. Κλινική εξέταση κοιλίας, 11. Οξεία κοιλία, 12. Κλινική εξέταση ενδοκρινικού αρρώστου, 13. Κλινική εξέταση σε αιμορραγίες πεπτικού, 14. Κλινική εξέταση άκρων, 15. Κλινική εξέταση θώρακα, 16. Κλινική εξέταση μεσοθωρακίου, 17. Κακώσεις κοιλίας (κοίλων σπλάγχων), 18. Κήλες, 19. Κλινική εξέταση κακώσεων θώρακα, 20. Κλινική εξέταση πολυτραυματία, 21. Κακώσεις συμπαγών οργάνων κοιλίας.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ II

Στο μάθημα αυτό διδάσκεται η ειδική παθολογική ανατομική. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει: Παθήσεις της καρδιάς και των αγγείων – Παθήσεις στοματικής κοιλότητας – Παθήσεις άνω και κάτω γνάθου – Παθήσεις πεπτικού σωλήνα – Σιελογόνοι αδένες και Ήπαρ – Χοληδόχος κύστη και εξωηπατικοί χοληφόροι πόροι – Εξωκρινής μοίρα παγκρέατος – Παθήσεις αναπνευστικού συστήματος και υπεζωκότα – Μεσοθωράκιο και θύμος – Παθήσεις ουροφόρων οδών – Παθήσεις γεννητικού συστήματος άρρενος - Παθήσεις γεννητικού συστήματος θήλεος – Μαστός – Παθήσεις κύησης – Παθήσεις ενδοκρινών αδένων – Παθήσεις λεμφαδένων, σπλήνα και μυελού των οστών – Παθήσεις δέρματος και μαλακών ιστών – Οστά, αρθρώσεις και σκελετικοί μύες – Παθήσεις νευρικού συστήματος και αισθητηρίων οργάνων. Οι εργαστηριακές ασκήσεις των φοιτητών πραγματοποιούνται με την εξέταση ιστοπαθολογικών τομών διαφόρων παθή-

σεων στο μικροσκόπιο, με παράλληλη ανάπτυξη των νόσων στην ολότητά τους και έμφαση στην σύνδεση/αξιολόγηση των μικροσκοπικών ευρημάτων με τη διάγνωση. Οι ασκήσεις αυτές πραγματοποιούνται στις αίθουσες ασκήσεων των προκλινικών εργαστηρίων με τη χρήση μικροσκοπίου και ιστολογικών τομών για κάθε φοιτητή. Μετά το πέρας των ασκήσεων, κάθε ομάδα φοιτητών παραδίδει εργασία με την ανάπτυξη ενός θέματος και ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας από την ύλη που έχει διδαχθεί στα θεωρητικά μαθήματα.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ II

Το περιεχόμενο του μαθήματος έχει ως εξής: Α.ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ II (ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ): 1. Κόκκοι θετικοί κατά Gram 2. Κόκκοι αρνητικοί κατά Gram 3. Κορυνοβακτηρίδια 4. Μυκοβακτηρίδια 5. Αερόβια σπορογόνα βακτηρίδια 6. Αναερόβια σπορογόνα βακτηρίδια – Κλωστηρίδια 7. Αναερόβια Gram αρνητικά μη σπορογόνα βακτηρίδια 8. Εντεροβακτηριοειδή – Ψευδομονάς 9. Αιμόφιλοι – Μπορντετέλλες 10. Βρουκέλλες 11. Παστερέλλες – Φρανσισέλλες 12. Δονάκια-Καμπυλοβακτηρίδια 13. Λεγεωνέλλες 14. Σπειροχαιτιακά – Τρεπνήματα 15. Σπειροχαιτιακά – Μπορέλιες 16. Σπειροχαιτιακά – Λειπτόσπειρες (17. Μυκοπλάσματα 18. Ρικέτσιες 19. Χλαμύδια Β. ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΑ: 1. Μύκητες – Ταξινόμηση 2. Αναπαραγωγή μυκήτων 3. Διάγνωση μυκητιάσεων Γ. ΙΟΛΟΓΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ): 1. Ιοί Picorna (Οικ. Picornaviridae) 2. Οικ. Reoviridae (Ιοί Reo, Orbi, Colti – Rota) 3. Οικ. των ιών Toga, Flavi-Arena-Bunya-Filo-Βλεννοϊοί – Ορθοβλεννοϊοί 4. Παραβλεννοϊοί 5. Οικ. ιών Corona 6. Οικ. ιών Ραβδοϊών 7. Ρετροϊοί – (HIV – ιός) 8. Ιός ηπατίτιδος Α 9. Ιοί ηπατίτιδος Β & D 10. Ιοί ηπατίτιδος C, E, G 11. Οικ. Παρβοϊοί 12. Οικ. Adenoviridae 13. Ιοί ομάδος Έρπητα 14. Ιοί ευλογιάς 15. Ογκογόνοι ιοί 16. Βακτηριοφάγοι 17. Prions & σπογγόμορφες εγκεφαλοπάθειες

ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΤΟΜΕΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Β Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική

Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική

Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική

Πανεπιστημιακή Ογκολογική Κλινική

Κλινική Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας

Η διδασκαλία του μαθήματος της Παθοφυσιολογίας II έχει ως κύριο στόχο να ει-

σάγει τους φοιτητές του δού εξαμήνου στην κλινική Ιατρική βοηθώντας τους να κατανοήσουν τη σχέση των κλινικών εκδηλώσεων των νοσημάτων με την αντίστοιχη παθολογική λειτουργία καθώς και την Παθογένεση των Νοσημάτων. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην εμπάθυνση και στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης κατά τη μελέτη των νοσημάτων της Παθολογίας και των συναφών προς αυτήν Ειδικοτήτων που λειτουργούν στο πλαίσιο του Τομέα Εσωτερικής Παθολογίας (Καρδιολογία, Πνευμονολογία, Ογκολογία, Ακτινοθεραπευτική, Νοσήματα Πεπτικού, Ενδοκρινολογία, Νοσήματα Μεταβολισμού) διευκολύνοντας τη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των ασθενών και εφοδιάζοντας τους φοιτητές με αυξημένη ικανότητα επίλυσης κλινικών προβλημάτων.

Η ύλη των από αμφιθεάτρου παραδόσεων της Παθοφυσιολογίας II διδάσκεται σε 52 ώρες από τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Παθολογίας (ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο) και περιλαμβάνεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: 1) Καρδιαγγειακά νοσήματα 2) Νοσήματα Πνευμόνων 3) Ενδοκρινικά και μεταβολικά νοσήματα 3) Νοσήματα Πεπτικού και θρέψη 4) Νεοπλασματικά νοσήματα.

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

1. Πρόγραμμα Εκπαίδευσης: Οι παραδόσεις του γνωστικού αντικειμένου της Δερματολογίας - Αφροδισιολογίας αναπτύσσονται κάθε Τρίτη και Τετάρτη, ενώ όσοι φοιτητές επιθυμούν έχουν τη δυνατότητα να ασκούνται και στο Εξωτερικό Ιατρείο της Κλινικής αλλά και να παρακολουθούν τις επισκέψεις των νοσηλευόμενων ασθενών της Κλινικής. Επίσης πραγματοποιούνται θεσμοθετημένα και τακτικά (σε κάθε ομάδα φοιτητών) διαλέξεις Δερματολογίας στην Παιδιατρική Κλινική, στο πλαίσιο του προγράμματος Εκπαίδευσης στη νεογνολογία και του κοινού προγράμματος εκπαίδευσης των εκτοετών φοιτητών. Επίσης διδάσκονται θέματα Δερματολογίας στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας». 2. Εκπαιδευτικός στόχος: Η διδασκαλία του μαθήματος αποσκοπεί αφενός στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις συχνότερα εμφανιζόμενες οντότητες που νοσολογικώς εντάσσονται στη Δερματολογία-Αφροδισιολογία, αφετέρου στη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση και βαθύτερη κατανόηση των δερματικών εκδηλώσεων των διαταραχών εσωτερικών οργανικών συστημάτων. Η φιλοσοφία της διδασκαλίας, της πρακτικής εκπαίδευσης και της εξεταστικής διαδικασίας συνίσταται στην ουσιαστική αφομοίωση θεμελιωδών γνώσεων διαγνωστικής και θεραπευτικής καθώς και στην ανάπτυξη της κρίσης και της λογικής σχετικά με θέματα σύγχρονης Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας.

Δ΄ Έτος

ΕΒΔΟΜΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Α΄ και Β΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή τη δυνατότητα της συνεκτίμησης των συμπτωμάτων με την διαγνωστική προσέγγιση του χειρουργικού ασθενή. Επίσης να μπορέσει να συσχετίσει τα διαγνωστικά μέσα με την ευαισθησία τους και την ακρίβεια τους, σε κάθε χειρουργική νόσο και όργανο. Ο φοιτητής έχει την δυνατότητα να παρακολουθήσει την χειρουργική θεραπεία και να την συνδέσει με τη διαγνωστική προσέγγιση και τις διαγνωστικές τεχνικές. Οι φοιτητές παρακολουθούν τη θεωρία από κοινού από τα μέλη ΔΕΠ της Α΄ και Β΄ Χειρουργικής Κλινικής στο αμφιθέατρο η δε κλινική άσκηση γίνεται στις δύο κλινικές ανεξάρτητα. Η ύλη που διδάσκεται είναι: 1. Παθήσεις στομάχου-12δακτύλου, 2. Καταπληξία, 3. Υπόφυση-Επινεφρίδια, 4. Κήλες, 5. Παθήσεις θυρεοειδούς αδένα, 6. Υγρά -Ηλεκτρολύτες, 7. Παθήσεις ήπατος, 8. Παθήσεις παχέος εντέρου, 9. Καλοήθεις παθήσεις παγκρέατος, 10. Συστήματα APUD – Απουντώματα, 11. Μεταβολισμός-Θρέψη, 12. Εγκαύματα, 13. Παθήσεις ορθοπρωκτικού σωλήνα, 14. Πυλαία υπέρταση, 15. Εντερική απόφραξη, 16. Κακοήθεις παθήσεις παγκρέατος, 17. Παθήσεις μαστού, 18. Παθήσεις θυρεοειδούς αδένα, 19. Καρκίνος ήπατος, 20. Παθήσεις παραθυρεοειδούς αδένα, 21. Παθήσεις Οισοφάγου-Διαφράγματος, 22. Παθήσεις λεπτού εντέρου, 23. Παθήσεις χοληφόρων

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός είναι η απόκτηση γνώσεων της κλινικής ανατομίας και φυσιολογίας του Νευρικού Συστήματος, της παθοφυσιολογίας και συμπτωματολογίας των κυριότερων νοσολογικών παθήσεων, της διαγνωστικής προσέγγισης και των γενικών θεραπευτικών αρχών.

Αντικείμενα: Κινητικός μηχανισμός,, Κρανιακά Νεύρα, Εξωπυραμιδικό σύστημα, Αισθητικός μηχανισμός, Στέλεχος, Παρεγκεφαλίδα, Νωτιαίος Μυελός, Ανώτερες Φλοιϊκές Λειτουργίες, Κώμα, Εντοπιστική Ημισφαιρίων, Εντοπιστική Περιφερικού

Συστήματος, Ίλιγγος, Κεφαλαλγία, Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια, Απομυελινωτικά νοσήματα ΚΝΣ, Παθήσεις περιφερικών νεύρων, Άνοιες, Επιληψίες, Παθήσεις μυών, Νευρολογικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων, Νοσήματα Κινητικού Νευρώνα, Νόσος Parkinson και εξωπυραμιδικά νοσήματα, Όγκοι, Παθήσεις νευρομυϊκής σύναψης.

Κατά την κλινική άσκηση διδάσκονται η τεχνική και ερμηνεία της νευρολογικής εξέτασης και γίνεται άσκηση των φοιτητών στους θαλάμους με συζήτηση σε περιστατικά για τις βασικές αρχές στη διαγνωστική σκέψη (εντόπιση της βλάβης και διαφορική διάγνωση). Ταυτόχρονα γίνεται επίδειξη της λειτουργίας μηχανημάτων των εργαστηρίων και της ερμηνείας των εξετάσεων.

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ Ι

Η Ακτινολογία Ι αποτελεί την αρχική εξοικείωση των φοιτητών με τις απεικονιστικές μεθόδους, όπως η κλασσική ακτινολογία, η υπερηχοτομογραφία, η αξονική (CT) και η μαγνητική τομογραφία (MRI). Στη διάρκεια του εξαμήνου περιγράφονται και αναλύονται τα σημεία και χαρακτηριστικά των παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος, του θώρακος και των πνευμόνων, καθώς και του γαστρεντερικού συστήματος, όπως αυτά παρουσιάζονται στις απεικονιστικές μεθόδους που προαναφέρθηκαν. Σημαντικό μέρος των εισαγωγικών μαθημάτων κάθε κεφαλαίου αφιερώνεται στην κατανόηση και την εξοικείωση με την ακτινοανατομία, στοιχείο απαραίτητο για την αναγνώριση των κύριων παθολογικών ευρημάτων και αλλοιώσεων. Γίνεται ανάλυση των αρχών και τεχνικών του απεικονιστικού ελέγχου προσανατολισμένες πάντα στα δεδομένα της κλινικής πράξης. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη συσχέτιση παθοφυσιολογίας της νόσου και των απεικονιστικών ευρημάτων, στη διαφορική τους διάγνωση, ενώ εστιάζεται η κλινική σημασία και αξία τους. Με αφορμή κλινικά περιστατικά οριοθετείται ο ρόλος της απεικονιστικής διερεύνησης στη διαγνωστική προσέγγιση των ασθενών, ενώ παράλληλα αναλύεται η αξία και το διαγνωστικό εύρος κάθε απεικονιστικής μεθόδου. Με την ταυτόχρονη φροντιστηριακή άσκηση των φοιτητών στο Ακτινολογικό Εργαστήριο, απλοποιούνται και διευκρινίζονται σημεία της από αμφιθέατρου διδασκαλίας, ενώ γίνονται κατανοητές οι ιδιαιτερότητες και οι δυνατότητες της Ακτινοδιαγνωστικής στην καθημερινή κλινική πρακτική.

ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις βασικές αρχές της παθοφυσιολογίας, κλινικής διάγνωσης και θεραπευτικής αντιμετώπισης των κυριότερων παθήσεων που αφορούν στη μύτη και τους παραρρινίους κόλπους, τη στοματική κοιλότητα, το φάρυγγα, το λάρυγγα, τον τράχηλο και το αυτί. Παράλληλα αναλύονται οι βασικές αρχές των συνήθων εξετάσεων που πραγματοποιούνται σε εργαστήρια ακοοολογίας-νευρωτολογίας, υπνικής άπνοιας, διαταραχών της όσφρησης και αλλεργίας ρινός. Εκτός από τα θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο που είναι προαιρετικά, οι φοιτητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες των 10-15 ατόμων που σκοπό έχουν την πρακτική άσκηση στην ΩΡΛ εξέταση των ασθενών που προσέρχονται στα εξωτερικά ιατρεία ή νοσηλεύονται στην ΩΡΛ κλινική. Η πρακτική άσκηση που είναι υποχρεωτική περιλαμβάνει αρχικά ένα εισαγωγικό φροντιστηριακό μάθημα με θέμα τις μεθόδους της ΩΡΛ εξέτασης. Στη συνέχεια οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να εξοικειωθούν με την εξέταση της ρινός, του φάρυγγα και λάρυγγα με συμβατικά μέσα καθώς και με τη χρήση ενδοσκοπίων, τον ακοοολογικό έλεγχο, κλινική εκτίμηση των διαταραχών της ισορροπίας, καθώς και την διαχείριση ασθενών με αποφρακτικού τύπου υπνική άπνοια και αλλεργική ρινίτιδα. Προαιρετικά οι φοιτητές μπορούν επίσης να παρακολουθήσουν τα χειρουργεία της Πανεπιστημιακής ΩΡΛ Κλινικής. Τέλος οι φοιτητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά στα ερευνητικά πρωτόκολλα που διεξάγει η Πανεπιστημιακή ΩΡΛ Κλινική. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει: Α΄ Ωτολογία: 1. Διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων του έξω και μέσου ωτός, 2. Διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων του έσω ωτός, 3. Εργαστήριο μετρήσεων ακουστικής αντίστασης και τονικής ακοομετρίας, 4. Εργαστήριο εκτίμησης διαταραχών της ισορροπίας, 5. Ενδοτυμπανικές εγχύσεις. Β΄ Ριнологία: 1. Διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων της ρινός και των παραρρινίων κόλπων, 2. Εργαστήριο ενδοσκοπήσεων του ανώτερου αναπνευστικού, 3. Διαγνωστική προσέγγιση των αλλεργικών παθήσεων του ανώτερου αναπνευστικού, 4. Διαγνωστική προσέγγιση των διαταραχών της όσφρησης, 5. Διαγνωστική προσέγγιση της υπνικής άπνοιας Γ΄ Λαρυγγολογία, παθήσεις τραχήλου: 1. Διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων της στοματικής κοιλότητας, των σιελογόνων αδένων, του φάρυγγα και του λάρυγγα, 2. Διαγνωστική προσέγγιση των διαταραχών της φώνησης.

ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Περιλαμβάνει 13 μαθήματα υπό μορφή διαλέξεων διάρκειας 1 ώρας και 13

πρακτικές ασκήσεις σε θαλάμους ασθενών διάρκειας μίας ώρας. Τα θέματα των διαλέξεων είναι: 1. Αθηρογένεση και αρτηριακή θρόμβωση στη περιφερική κυκλοφορία/Κλινική εξέταση αγγειοχειρουργικού ασθενή 2. Περιφερική αρτηριακή νόσος: Αποφρακτική αρτηριοπάθεια αορτολαγόνιου άξονα 3. Περιφερική αρτηριακή νόσος: Αποφρακτική αρτηριοπάθεια μηροϊγνυακού άξονα 4. Βασικές αρχές αιμοδυναμικής (κυματομορφές Doppler και υπερήχου)/Παθήσεις εξωκράνιων αρτηριακών κλάδων/αρτηριών άνω άκρων 5. Ανευρυσματική νόσος (κεντρικά και περιφερικά ανευρύσματα) 6. Εφαρμογές της ενδαγγειακής χειρουργικής σε παθήσεις της θωρακοκοιλιακής αορτής 7. Εφαρμογές της ενδαγγειακής χειρουργικής σε παθήσεις των άνω και κάτω άκρων 8. Αποφρακτική αρτηριοπάθεια σπλαγγικών αγγείων/Αρτηριακά υποκατάστατα (μοσχεύματα)/Οξεία ισχαιμία συνεπεία εμβολής 9. Αγγειακό τραύμα 10. Αγγειακές προσπελάσεις σε νεφροπαθείς/επιπλοκές 11. Αγγειίτιδες (νόσος Buerger, νόσος Takayasu, κροταφική αρτηρίτις)/Νόσος Raynaud/Παγιδεύσεις αρτηριών/Σύνδρομο θωρακικής εξόδου 12. Επιπολής και εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση 13. Κιρσοί των κάτω άκρων-τεχνικές αποκατάστασης/Λεμφοίδημα. Οι πρακτικές ασκήσεις γίνονται σε μικρές ομάδες φοιτητών στους θαλάμους της Πανεπιστημιακής Αγγειοχειρουργικής κλινικής. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εξετάζουν αγγειοχειρουργικούς ασθενείς, να εκτιμούν βασικές απεικονιστικές εξετάσεις που αφορούν το αγγειακό δίκτυο συσχετίζοντας τις με την κλινική εξέταση και να αποκτούν δεξιότητες όπως κλινική εκτίμηση του αγγειοπαθούς και χρήση rocket Doppler με μέτρηση του σφυροβραχιόνιου δείκτη στο Αγγειολογικό εργαστήριο. Η παρακολούθηση αγγειοχειρουργικών επεμβάσεων (ανοικτών και ενδαγγειακών) είναι προαιρετική.

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος της Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας.

Α) Περιεχόμενο:

Εισαγωγή στην Ιατροδικαστική. Ιστορία, αντικείμενο και νομικό πλαίσιο λειτουργίας της ιατροδικαστικής. Η συμβολή της ιατροδικαστικής στην επίλυση ιατρικών ερωτημάτων.

Θάνατος: Είδη θανάτου. Κλινική και εργαστηριακή τεκμηρίωση του θανάτου. Μεταθανάτια φαινόμενα.

Αυτοψία – νεκροψία – νεκροτομή. Κριτήρια και καθορισμός χρόνου και αιτιών θανάτου. Αντιμετώπιση περιστατικών υψηλού κινδύνου (λοιμώδη νοσήματα κ.τ.λ.).

Αιφνίδιοι θάνατοι. Θάνατοι κατά την άσκηση ιατρικής πράξης. Ιατρική ευθύνη.

Βίαιοι θάνατοι: Ιατροδικαστική διερεύνηση του τρίπτυχου έγκλημα – τυχαίο γεγονός – αυτοκτονία.

Θάνατοι παιδικής ηλικίας.

Μαζικές καταστροφές.

Εργατικά ατυχήματα.

Εργαστηριακή ιατροδικαστική: Σύγχρονες μέθοδοι και συμβολή του DNA στην καθημερινή ιατροδικαστική πράξη.

Κλινική Ιατροδικαστική: Εξέταση και καθορισμός σωματικών κακώσεων. Κακοποίηση ανηλίκων. Πιστοποίηση σεξουαλικής κακοποίησης.

Εισαγωγή στη Τοξικολογία: Ιστορία, αντικείμενο της τοξικολογίας.

Γενική Τοξικολογία.

Ειδική τοξικολογία. Δίνεται έμφαση στις τοξικές ουσίες που ο ιατρός θα αντιμετωπίσει συχνότερα (αλκοόλη, δηλητήρια, ναρκωτικά κτλ) και οι συνέπειες των ουσιών αυτών στον ανθρώπινο οργανισμό.

Εξαρτησιογόνες ουσίες. Νομικό πλαίσιο, διάγνωση και αντιμετώπιση περιστατικών τοξικομανίας.

Β) Στόχοι του μαθήματος:

Η αντιμετώπιση και διαχείριση θανατηφόρων περιστατικών.

Η ορθή διάγνωση των αιτιών και συνθηκών θανάτου προς αποφυγή ιατρικών λαθών.

Η ιατρική αντιμετώπιση - διαχείριση περιπτώσεων εργατικών ατυχημάτων και μαζικών καταστροφών.

Η εμπειριστατωμένη κλινική εξέταση τραυματιών και η ορθή περιγραφή των ιατρικών ευρημάτων σε ιατρικές γνωματεύσεις.

Ο μη εφησυχασμός του ιατρού σε θέματα τα οποία δύναται να τον φέρουν αντιμέτωπο με το νόμο και τον πιθανό καταλογισμό ιατρικών ευθυνών.

Γνώσεις τοξικολογίας. Η αντιμετώπιση περιστατικών δηλητηριάσεων και εξαρτημένων ατόμων.

Οι στόχοι του μαθήματος επιτυγχάνονται με την πρακτική άσκηση των φοιτητών σε περιστατικά που χρήζουν νεκροτομής και σε θεωρητικό επίπεδο με την παρουσίαση περιστατικών ιατροδικαστικής φύσεως. Ανάλυση και συζήτηση επί των περιστατικών αυτών.

ΟΓΔΟΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: 1) Η κατανόηση της παθοφυσιολογίας των νοσημάτων του αναπνευστικού, 2) Η γνώση της νοσολογίας των συνήθων πνευμονικών νοσημάτων, 3) Η άσκηση στην διάγνωση και εκτίμηση της βαρύτητας των παθήσεων αυτών, 4) Η ανάπτυξη δεξιοτήτων στις συνήθεις τεχνικές (λήψη αερίων αίματος, διενέργεια δερμοαντιδράσεως Mantoux, παρακέντηση θώρακος, τοποθέτηση θωρακοσωλήνα), 5) Η συμμετοχή στη λειτουργία των εργαστηρίων ενδοσκοπήσεων και επεμβατικής πνευμονολογίας (βρογχοσκοπήσεις, θωρακοσκοπήσεις) και πνευμονικής λειτουργίας (σπιρομετρήσεις, δοκιμασίες βρογχοδιαστολής και πρόκλησης, εργοσπιρομετρία, δερματικές δοκιμασίες αλλεργίας κλπ).

ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος έχει ως εξής: 1) Εισαγωγή και αντικείμενο της Ουρολογίας. Ανατομία, εμβρυολογία του Ουρογεννητικού. Συμπτώματα και Κλινική εξέταση, 2) Η διάγνωση του ουρολογικού ασθενή, 3) Ποσοτικές και ποιοτικές διαταραχές της ούρησης, 4) Εργαστηριακός και απεικονιστικός έλεγχος του ουροποιογεννητικού, 5) Λιθίαση του Ουροποιογεννητικού συστήματος, 6) Νεοπλάσματα των νεφρών & του ανώτερου ουροποιητικού, 7) Φλεγμονές του ουροποιογεννητικού συστήματος, 8) Παθοφυσιολογία της απόφραξης στο ουροποιητικό σύστημα Κυστεοουρητηρική παλινδρόμηση, 9) Κακώσεις του ουροποιογεννητικού συστήματος, 10) Καλοήθης υπερπλασία του προστάτη, 11) Επείγοντα Ουρολογικά Προβλήματα, 12) Νεοπλάσματα του προστάτη, 13) Νεοπλάσματα ουροδόχου κύστης, 14) Νεοπλάσματα ουροδόχου κύστης-θεραπεία-εκτροπή ούρων, 15) Νεοπλάσματα των όρχεων και έξω γεννητικών οργάνων του άρρενος, 16) Συγγενείς ανωμαλίες ουροποιητικού, 17) Συγγενείς ανωμαλίες και λοιπές παθήσεις των έξω γεννητικών οργάνων του άρρενος, 18) Εισαγωγή στη Νευροουρολογία, 19) Στοιχεία ουροδυναμικής, 20) Ακράτεια των ούρων, 21) Ανδρική σεξουαλική δυσλειτουργία, 22) Ανδρική υπογονιμότητα-Στείρωση, 23) Παιδιατρική Ουρολογία, 24) Προβληματισμοί φοιτητών επί Ουρολογικών Θεμάτων

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ II

Η Ακτινολογία II περιλαμβάνει τις θεματικές ενότητες της απεικονιστικής σημειολογίας των παθήσεων του ήπατος, των χοληφόρων, του παγκρέατος του ουροποιογεννητικού συστήματος και του μαστού. Σημαντικής έκτασης επίσης είναι και η περιγραφή της απεικονιστικής σημειολογίας των νοσημάτων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος. Εκτός από την ενδελεχή μελέτη της ακτινοανατομίας, αναλύεται ο ρόλος και η αξία των απεικονιστικών μεθόδων στην παθολογία των οργανικών συστημάτων που προαναφέρθηκαν. Γίνεται αξιολόγηση των ποικίλων απεικονιστικών ευρημάτων και κυρίως στη συσχέτισή τους με το κλινικό πλαίσιο. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διαφορική διάγνωση των απεικονιστικών ευρημάτων και τη συσχέτισή τους με το παθολογοανατομικό υπόστρωμα των νοσολογικών οντοτήτων. Περιγράφονται ακόμα οι ακτινολογικές επεμβατικές τεχνικές, τόσο οι διαγνωστικές όσο και οι θεραπευτικές. Στην ταυτόχρονη φροντιστηριακή άσκηση των φοιτητών στο Ακτινολογικό Εργαστήριο, απλοποιούνται και διευκρινίζονται σημεία της από αμφιθέατρο διδασκαλίας, ενώ δίδεται έμφαση στην πρακτική εξάσκηση τους (για παράδειγμα η διενέργεια από τους ίδιους υπερηχογραφήμάτων σε ασθενείς).

ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ

Μέσα από το μάθημα και την κλινική άσκηση, οι φοιτητές κατευθύνονται στο να απορρίψουν φοβίες και μύθους γύρω από τον καρκίνο και να κατανοήσουν ότι η νόσος είναι δυνητικά ιάσιμη καθώς και να γνωρίσουν από κοντά τις μεθόδους θεραπείας και την αποτελεσματικότητά τους. Οι φοιτητές εκτίθενται σε βασικούς προβληματισμούς στην έρευνα κατά του καρκίνου και γνωρίζουν τους ερευνητικούς χώρους που υπάρχουν προς αυτή την κατεύθυνση. Κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης οι φοιτητές συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των καρκινοπαθών στην κλινική, στη χορήγηση χημειοθεραπείας καθώς και στο σχεδιασμό ακτινοθεραπείας και τέλεση ακτινοθεραπείας των ασθενών με γραμμικό επιταχυντή και με ενδοϊστικές εφαρμογές ραδιοϊσοτόπων. Συμμετέχουν επίσης στα εξωτερικά ιατρεία παρακολούθησης των ασθενών μετά τη λήξη της θεραπείας τους.

Στόχος της κλινικής άσκησης είναι εξοικείωση των φοιτητών με τη χορήγηση της χημειοθεραπείας και της ακτινοθεραπείας, η εκπαίδευση στην αναγνώριση της τοξικότητας και της ιατρικής φροντίδας για την αντιμετώπισή της και τέλος η εξοικείωση με τις μεθόδους παρακολούθησης των ασθενών που έχουν ολοκληρώ-

σει τη θεραπευτική αγωγή. Οι φοιτητές επίσης διδάσκονται βασικές αρχές ψυχολογίας των καρκινοπαθών και της προσέγγισης αυτών με στόχο την ψυχολογική στήριξη. Αναλυτικότερα η ύλη διδασκαλίας και εκπαίδευσης έχει ως εξής:

Βασικές αρχές χημειοθεραπείας

Βιολογία του καρκίνου

Φαρμακευτική αντίσταση

Αγγειογένεση-μετάσταση

Στοχευτικές θεραπείες

Ορμονοθεραπεία στον καρκίνο του μαστού και του προστάτη

Εισαγωγή στην Ακτινοθεραπεία

Ακτινο-χημειοθεραπεία καρκίνου του Μαστού

Ακτινο-χημειοθεραπεία του καρκίνου του πνεύμονα

Ακτινο-χημειοθεραπεία καρκίνου στομάχου-ήπατος-χοληφόρων

Ακτινο-χημειοθεραπεία του καρκίνου του δέρματος

Ακτινο-χημειοθεραπεία τραχηλοπροσωπικής χώρας

Ακτινο-χημειοθεραπεία των όγκων του ΚΝΣ

Ακτινο-χημειοθεραπεία τραχήλου μήτρας - ενδομητρίου - αιδοίου

Ακτινο-χημειοθεραπεία καρκίνου ουροδόχου κύστης και προστάτη

Ακτινο-χημειοθεραπεία καρκίνου ορθού-πρωκτού-οισοφάγου

Ακτινο-χημειοθεραπεία σαρκωμάτων μαλακών μορίων και οστών

ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η διδασκαλία της Ειδικής Νοσολογίας έχει ως σκοπό να οδηγήσει το φοιτητή σε μία λεπτομερή ενασχόληση με όλο το φάσμα της Παθολογίας, διευρύνοντας τις γνώσεις που δέχθηκε στο 5ο εξάμηνο και προσθέτοντας νέες, εξειδικευμένες πληροφορίες. Η Ειδική Νοσολογία, πέρα από την επιδημιολογία, τη φυσική ιστορία και τη σημειολογία των παθήσεων, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη μελέτη των υποκείμενων παθοφυσιολογικών μηχανισμών. Με τον τρόπο αυτό αναζητείται η όσο το δυνατόν πληρέστερη κατανόηση της νοσογόνου διαδικασίας, με σκοπό να προετοιμάσει, σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, και τη διδασκαλία της θεραπευτικής των νοσημάτων. Στα από αμφιθεάτρου μαθήματα αναλύονται θέματα που αφορούν συγκεκριμένες νοσολογικές οντότητες. Στην άσκηση στο θάλαμο, οι φοιτητές έχουν μία εκτενέστερη, σε σχέση με το 5ο εξάμηνο, επαφή με τον ασθενή, καθώς συμμετέχουν ενεργά στη λήψη ιστορικού, στη φυσική εξέταση και στη δια-

τύπωση της διαφοροδιαγνωστικής κλινικής σκέψης, με βάση τα όσα προηγήθηκαν στα θεωρητικά μαθήματα. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται μία ολοκληρωμένη επαφή με τον κορμό της κλινικής Ιατρικής, την Παθολογία. Η ύλη των από αμφιθεάτρου παραδόσεων είναι η εξής: 1. Παθοφυσιολογία αιμόστασης -Θρομβωτικές καταστάσεις, 2. Μείζονες κλινικές εκδηλώσεις λοιμώξεων -εργαστηριακή προσέγγιση, 3. Μη ειδικές λοιμώξεις (αναπνευστικό, ουροποιητικό), 4. Μη ειδικές λοιμώξεις (ΚΝΣ, ενδοκαρδίτιδες), 5. Πυρετός αγνώστου αιτιολογίας, 6. Ειδικές λοιμώξεις (μονοπυρηνοειδή σύνδρομα από EBV, CMV, Τοξόπλασμα -AIDS), 7. Συστηματικά αυτοφλεγμονώδη νοσήματα -Το μοντέλο του οικογενούς μεσογειακού πυρετού, 8. Μικροβιακές, ιογενείς και παρασιτικές λοιμώξεις του γαστρεντερικού, 9. Παθήσεις παγκρέατος, 10. Παθήσεις οισοφάγου, 11. Ειδικές λοιμώξεις (βρουκέλλωση, λείσμανίαση, ελονοσία), 12. Παθήσεις χοληφόρων, 13. Παθήσεις στομάχου, 14. Ηλεκτρολυτικές διαταραχές (K+/Na+), 15. Παθολογία -Κλινικές εκδηλώσεις σακχαρώδους διαβήτη, 16. Διαβητική κετοξέωση -Μη κετωσική υπεργλυκαιμική κατάσταση / Υπερώσμωση, 17. Οξεοβασική ισορροπία, 18. Μεταβολισμός ασβεστίου -Παθήσεις παραθυρεοειδών, 19. Παθήσεις θυρεοειδούς, 20. Νόσος Addison -Νόσος Cushing, 21. Υποθάλαμος – Υπόφυση, 22. Συστηματική αυτοανοσία -Το μοντέλο του συστηματικού ερυθματώδους λύκου, 23. Συστηματική αυτοανοσία -Το μοντέλο της ρευματοειδούς αρθρίτιδας, 24. Αρτηριακή υπέρταση – Μεταβολικό σύνδρομο, 25. Σύνδρομο αντιφωσfolιπιδίων, 26. Πυλαία υπέρταση -Κίρρωση ήπατος, 27. Διαγνωστική προσέγγιση ηπατίτιδας Β και C -Ηπατοκυτταρικός καρκίνος, 28. Αγγειίτιδες, 29. Φλεγμονώδη νοσήματα παχέος εντέρου -Αδενοκαρκίνωμα παχέος εντέρου, 30. Αναιμίες -Αλγοριθμική διαγνωστική προσέγγιση. Η ύλη των κλινικών ασκήσεων είναι η ακόλουθα: 1. Διαταραχές αιμόστασης, 2. Διαγνωστική προσέγγιση οξέος εμπυρέτου, 3. Διαγνωστική προσέγγιση χρονίου εμπυρέτου, 4. Διαγνωστική προσέγγιση κοιλιακού άλγους, 5. Σακχαρώδης διαβήτης – Επιπλοκές, 6. Ηλεκτρολυτικές διαταραχές (Ca++) -Διαγνωστική προσέγγιση ενδοκρινικών παθήσεων, 7. Διαγνωστική προσέγγιση αυτοάνοσων νοσημάτων -Διαγνωστική προσέγγιση -Ανοσολογικό profile, 8. Αρτηριακή υπέρταση, 9. Διαγνωστική προσέγγιση ικτερικού συνδρόμου, 10. Διαγνωστική προσέγγιση αναιμιών και διαταραχών αιμόστασης.

Β΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Το μάθημα διδάσκεται τόσο με κλινική άσκηση στους θαλάμους κατά ομάδες που αποτελούνται από 6-8 φοιτητές, όσο και με παραδόσεις από αμφιθεάτρου. Το πρόγραμμα των κλινικών ασκήσεων μεταβάλλεται ανάλογα με τα υπάρχοντα πε-

ριστατικά σε κάθε θάλαμο και στην Κλινική. Η ύλη των από αμφιθεάτρου παραδόσεων είναι η ακόλουθη: 1. Εισαγωγή στις λοιμώξεις – Παθογόνοι μικροοργανισμοί -Διάγνωση και θεραπεία των λοιμώξεων, 2. Λοιμώξεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού συστήματος, 3. Λοιμώξεις Κεντρικού Νευρικού συστήματος, 4. Ενδοκαρδίτιδα, 5. Ανοσολογία παθήσεων εσωτερικής Παθολογίας- Πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς ανοσοανεπάρκειες, 6. Λοιμώδης αρθρίτιδα-Οστεομυελίτιδα, 7. Συστηματικές μυκητιασικές λοιμώξεις, 7. Λοιμώδη νοσήματα με εξανθήματα (Σύνδρομο τοξικού Shock -Έρπητ Ζωστήρ -Λοιμώξεις από τον ιό του απλού έρπητα) – Ρικετσιώσεις, 9. Σήψη, 10. Ελονοσία – Λείσημανιάσεις, 11. Λοιμώξεις ουροποιητικού συστήματος, 12. Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας, 13. Λοιμώξεις εντέρου -Λοιμώξεις από έλμινθες, 14. Άλλα λοιμώδη νοσήματα (Λοιμώξεις από είδη *Borrelia* – Βρουκέλλωση -Λεπτοσπείρωση -Λιστερίωση – Κοκκύτης – Τέτανος -Αεριογόνος γάγγραινα-Λοίμωξη από ιού *Hanta*), 15. Αρτηριακή υπέρταση, 16. Σακχαρώδης Διαβήτης, 17. Διαταραχές μεταβολισμού λιπιδίων, 18. Υπερουριχαιμία και ουρική αρθρίτιδα, Άλλες συγγενείς παθήσεις του μεταβολισμού, 19. Παχυσαρκία, 20. Υποθάλαμος –Υπόφυση, Επινεφρίδια, 21. Θυρεοειδής αδένας, 22. Παραθυρεοειδείς αδένες-Μεταβολικές οστεοπάθειες, 23. Γενικά περί δηλητηριάσεων, Σημαντικότερες ειδικές δηλητηριάσεις, 24. Γενικές διαγνωστικές μέθοδοι παθήσεων του ήπατος-Οδηγία συμπτώματα - Αυτοάνοση ηπατίτιδα -Πρωτοπαθής χολική κίρρωση -Πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα -Λιπώδες ήπαρ -Αλκοολική νόσος ήπατος -Συγγενή μεταβολικά νοσήματα ήπατος (Νόσος Wilson, Αιμοχρωμάτωση -Έλλειψη α 1αντιθρυψίνης), 25. Οξεία και χρόνια γαστρίτιδα -Γιγαντιαία υπερτροφική γαστρίτιδα -Πεπτικό έλκος -Λειτουργική δυσπεψία -Αιμορραγία πεπτικού -Επιπλοκές μετά από χειρουργικές επεμβάσεις στο στομάχι, 26. Οξεία και χρόνια ιογενής ηπατίτιδα, 27. Κίρρωση ήπατος και επιπλοκές – Μεταμόσχευση ήπατος – 28. Νοσήματα εξηπατικών χοληφόρων (Διαγνωστικές εξετάσεις – Χολολιθίαση -Οξεία χολοκυστίτιδα -Χρόνια χολοκυστίτιδα – Χολαγγειίτιδα -Όγκοι χοληδόχου κύστης και χοληφόρων), 29. Όγκοι ήπατος (Αδένωμα, Αιμαγγείωμα, Εστιακή οζώδης υπερπλασία, Ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα, Ηπατικές μεταστάσεις, Χολαγγειοκαρκίνωμα), 30. Αγγειακές παθήσεις ήπατος (Σύνδρομο Budd-Chiari, Θρόμβωση πυλαίας φλέβας, Φλεβοαποφρακτική νόσος του ήπατος)-Οξεία ηπατική ανεπάρκεια 31. Λειτουργικές διαταραχές οισοφάγου – Διαφραγματοκήλη -Εκκολπώματα οισοφάγου -Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση και οισοφαγίτιδα από παλινδρόμηση -Οξεία οισοφαγίτιδα-Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι -Σύνδρομο Boerhaave, 32. Όγκοι στομάχου και εντέρου, 33. Νεοπλάσματα παγκρέατος, 34. Ιδιοπαθή φλεγμονώδη νοσήματα εντέρου -Εκκολπωματώση και εκκολπωματίτιδα, 35. Παθήσεις παγκρέατος, 36. Βασικές αρχές αιμόστασης - Θρομβοφιλία-Πρόληψη και θεραπεία

θρομβοεμβολικών συμβαμάτων, 37. Παθήσεις αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων, 38. Αγγειίτιδες (Γιγαντοκυτταρική αγγειίτιδα - Οζώδης πολυαρθρίτιδα-Σύνδρομο Kawasaki -Αλλεργική κοκκιωματώδης αγγειίτιδα - Νόσος Αδαμαντιάδη-Behcet – Νόσος Takayasu), 39. Συστηματικός Ερυθρηματώδης Λύκος (ΣΕΛ) – Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο -Σύνδρομο Sjögren, 40. Οροαρνητικές σπονδυλοαρθρίτιδες (αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα, Ψωριασική αρθρίτιδα) -Αντιδραστική αρθρίτιδα (Ρευματικός πυρετός, Μεταλοιμώδης αρθρίτιδα από χλαμύδια, Σύνδρομο Reiter, Νόσος Lyme, Ιογενείς λοιμώξεις)-Ρευματοειδής αρθρίτιδα, 41. Προοδευτική συστηματική σκλήρυνση -Φλεγμονώδεις παθήσεις μυών (Πολυμυοσίτιδα και Δερματομυοσίτιδα -Μυοσίτιδα στο πλαίσιο ρευματολογικών -αυτοάνοσων συστηματικών νοσημάτων -Λοιμώδης μυοσίτιδα), 42. Υπερευαισθησία της ειδικής ανοσίας-Αλλεργία-Ανοσολογικές αρχές μεταγίσεων και μεταμοσχεύσεων.

Ε΄ Έτος

Θ΄ ΕΝΑΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ

Ο σκοπός του μαθήματος της Ορθοπαιδικής είναι (α) η απόκτηση από τους φοιτητές των βασικών γνώσεων όσον αφορά στη διάγνωση και αντιμετώπιση των παθήσεων και κακώσεων του μυοσκελετικού συστήματος τόσο στους ενήλικες όσο και στα παιδιά. (β) η εξοικείωση των φοιτητών με τον Ορθοπαιδικό ασθενή στο Ορθοπαιδικό τμήμα/Θάλαμο νοσηλείας, στα Εξωτερικά Ιατρεία, στο Χειρουργείο και στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών και η απόκτηση βασικών γνώσεων όσον αφορά στην αρχική αντιμετώπιση του τραυματία ασθενή από Ορθοπαιδικής πλευράς.

Αναλυτικό πρόγραμμα:

1. Μαθήματα Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας του Μυοσκελετικού (Αίθουσες Εκπαίδευσης ΠΓΝΑ) κάθε Τρίτη και Τετάρτη.

2. Κλινική άσκηση. Οι φοιτητές του Θ΄ εξαμήνου παρακολουθούν και συμμετέχουν σε όλες τις κλινικές δραστηριότητες της κλινικής όπως: Εξωτερικά Ιατρεία, Ορθοπαιδικό Τμήμα, Χειρουργεία και Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός του μαθήματος της Καρδιολογίας περιλαμβάνει : 1. Την κατανόηση τόσο της φυσιολογίας του Καρδιαγγειακού συστήματος όσο και της παθοφυσιολογίας των σχετικών παθήσεων. 2. Την γνώση της νοσολογίας των συχνότερων και σημαντικότερων παθήσεων που απασχολούν σήμερα τον τομέα της Καρδιολογίας. 3. Την διδασκαλία της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης των Καρδιαγγειακών νοσημάτων καθώς και την εκπαίδευση στην σταδιοποίηση κίνδυνου και στην λήψη απόφασης στην Καρδιολογία. 4. Την πρακτική εκπαίδευση στην κλινική εξέταση, εργαστηριακή διερεύνηση (ακτινογραφία θώρακος, ηλεκτροκαρδιογράφημα, βιοχημικές-καρδιολογικές-εξετάσεις αίματος, υπερηχοκαρδιογράφημα, καρδιακός καθετηριασμός) και στην αντιμετώπιση του επείγοντος καρδιολογικού προβλήματος. 5. Την εισαγωγή στον τρόπο με τον οποίον επιτελείται η καρδιαγγειακή έρευνα.

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Η ύλη του μαθήματος της Γυναικολογίας είναι: 1. Ανατομία γυναικείου γεννητικού συστήματος, 2. Φυσιολογία γυναικείου γεννητικού συστήματος, 3. Διαταραχές κύκλου-Κλιμακτήριος-Εμμηνόπαυση, 4. Γυναικολογική Εξέταση Διαγνωστικές μέθοδοι, 5. Συγγενείς και τοπογραφικές ανωμαλίες μήτρας, 6. Φλεγμονές κόλπου τραχήλου, 7. Παθήσεις τραχήλου μήτρας, 8. Παθήσεις σώματος μήτρας (πλην καρκίνου), 9. Καρκίνος ενδομητρίου, 10. Παθήσεις ωοθηκών πλην καρκίνου, 11. Καρκίνος ωοθηκών, 12. Παθήσεις μαστού, 13. Καρκίνος μαστού, 14. Αντισύλληψη και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, 15. Στοιχεία παιδικής εφηβικής Γυναικολογίας, 16. Ανδρική γυναικεία υπογονιμότητα, 17. Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών, 18. Λαπαροσκόπηση Υστεροσκόπηση στην Γυναικολογία, 19. Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Το μάθημα «Ψυχιατρική» περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία Κλινικής Ψυχιατρικής καθώς και κλινική άσκηση. Η θεωρητική διδασκαλία αφορά τη νοσολογία, αιτιοπαθογένεια, συμπτωματολογία, διάγνωση, διαφορική διάγνωση και θεραπεία των ψυχικών διαταραχών. Κατά την κλινική άσκηση παρουσιάζονται και συζητούνται περιστατικά ατόμων με ψυχικές διαταραχές. Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση των γνώσεων Κλινικής Ψυχιατρικής που απαιτούνται για την άσκηση του κλινικού έργου του ιατρού.

ΚΑΡΔΙΟΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Η Καρδιοθωρακοχειρουργική περιλαμβάνει τη διάγνωση και θεραπεία των συγγενών και επίκτητων παθήσεων της καρδιάς και των μεγάλων αγγείων (ανιούσα αορτή, αορτικό τόξο, κατιούσα θωρακική αορτή). Περιλαμβάνει επίσης τη μελέτη της φυσικής εξέλιξης των καρδιοπαθειών ως και των παθήσεων της αορτής καθώς και τον έλεγχο των παραγόντων κινδύνου.

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος της Οφθαλμολογίας είναι: 1) Η παρουσίαση των ανατομικών δομών του βολβού του οφθαλμού και των συστημάτων που τον περι-

βάλλουν ταυτόχρονα με τη φυσιολογική λειτουργία τους, 2) Η παρουσίαση των σημαντικότερων παθολογικών καταστάσεων του οφθαλμού και οι βασικές αρχές θεραπείες, 3) Η παρουσίαση των τεχνολογιών που είναι συνυφασμένες με τις τελευταίες εξελίξεις στο αντικείμενο, 4) Η διδασκαλία των συστηματικών παθήσεων (π.χ. υπέρταση, διαβήτης κ.α.) σε σχέση με τα οφθαλμολογικά ευρήματα, 5) Η διδασκαλία της κλινικής πράξης ώστε ο φοιτητής να εξοικειωθεί με τον βασικό εξοπλισμό και να αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες (π.χ. οφθαλμοσκόπηση) που απαιτείται να κατέχει ο σύγχρονος ιατρός. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν: 1. Μαθήματα από έδρας, 2. Χρήση πολυμέσων, 3. Αναλυτική συζήτηση, 4. Κλινική Άσκηση, 5. Παρακολούθηση Χειρουργείων, 6. Προαιρετική συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες. Μαθησιακά αποτελέσματα: 1. Γνώση/κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου της οφθαλμολογίας. 2. Ανάλυση/ερμηνεία διαγνωστικών και θεραπευτικών πρωτοκόλλων. 3. Ανάπτυξη (οφθαλμο)χειρουργικών δεξιοτήτων. 4. Ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων στην οφθαλμολογία. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: Διαλέξεις, ατομική εργασία, ομαδική εργασία, μελέτη στο σπίτι, κλινική άσκηση, χειρουργική άσκηση. Μέθοδος Αξιολόγησης: Προφορικές και γραπτές τελικές εξετάσεις.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Η απόκτηση γνώσεων στην Παιδιατρική είναι απαραίτητη για κάθε νεαρό ιατρό, δεδομένου ότι τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό την μετέπειτα σωματική και πνευματική υγεία. Ο φοιτητής της ιατρικής κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Παιδιατρικής θα λάβει γνώσεις και θα αποκτήσει δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την εξέταση των νεογνών, των βρεφών, των νηπίων, των παιδιών σχολικής ηλικίας και των εφήβων. Επιπλέον οι φοιτητές παρακολουθούν 2 ώρες την εβδομάδα για συνολικά 6 εβδομάδες εξετάσεις νοσηλευομένων παιδιατρικών ασθενών σε θαλάμους της Παιδιατρικής κλινικής.

Οι στόχοι του μαθήματος της Παιδιατρικής περιλαμβάνουν τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

Λήψη παιδιατρικού ιστορικού

Κλινική εξέταση νεογνού-βρέφους-νηπίου-παιδιού σχολικής ηλικίας-εφήβου

Εκτίμηση σωματικής ανάπτυξης, εθνικών καμπυλών ανάπτυξης βάρους, μήκους, περιμέτρου κεφαλής και δείκτη μάζας σώματος

Εκτίμηση ψυχοσωματικής ανάπτυξης παιδιών με βάση την ηλικία

Εκτίμηση και αξιολόγηση ζωτικών σημείων (θερμοκρασία, σφύξεις, αναπνοές, αρτηριακή πίεση, κορεσμός οξυγόνου) στον παιδιατρικό ασθενή

Εμβολιασμοί και έλεγχος βιβλιαρίου υγείας παιδιού

Κοινά φάρμακα στην καθημερινή Παιδιατρική πράξη

Παθήσεις ανωτέρου και κατωτέρου αναπνευστικού συστήματος

Παθήσεις καρδιαγγειακού συστήματος

Παθήσεις γαστρεντερικού συστήματος-Ήπατος-Παγκρέατος

Ενδογενή μεταβολικά νοσήματα

Γενετικά νοσήματα

Παθήσεις ουροποιογεννητικού συστήματος

Νευρολογικές και μυοσκελετικές παθήσεις

Ρευματολογικά και ανοσολογικά νοσήματα

Αιματολογικά και νεοπλασματικά νοσήματα

Ενδοκρινικές διαταραχές, σακχαρώδης διαβήτης

Αλλεργικές παθήσεις

Δηλητηριάσεις

Παιδική κακοποίηση

Λοιμώξεις (συγγενείς, ιογενείς, μικροβιακές, μυκητιασικές, παρασιτικές)
Οξεοβασική ισορροπία
Εκτίμηση εργαστηριακών δεδομένων στα παιδιά

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ

Η ύλη του μαθήματος της Μαιευτικής είναι: 1. Προγεννητική φροντίδα, 2. Φυσιολογία κύησης, 3. Προγεννητική Διάγνωση, 4. Τοκετός, 5. Τοκετός-Καρδιοτοκογραφία, 6. Δυστοκίες-Ανώμαλα Σχήματα Προβολές, 7. Επεμβατικός Τοκετός, 8. Παρακολούθηση μετά τον τοκετό-Λοχεία, 9. Αιμορραγία στη Μαιευτική, 10. Ετρώσεις -Έκτοπη κύηση, 11. Υπερτασική νόσος στην κύηση- Καθυστέρηση ενδομήτριας ανάπτυξης, 12. Πρόωρος Τοκετός, 13. Σακχαρώδης Διαβήτης και Κύηση-Θρομβοεμβολική νόσος, 14. Μαιευτικά Επείγοντα -Αιμορραγία 3ου σταδίου, 15. Αναιμία στη κύηση-Αιμολυτική νόσος εμβρύου, 16. Πολύδυμη κύηση, 17. Τροφοβλαστική νόσος.

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ

Η νεφρολογία έχει ως στόχο την γνώση και απόκτηση εμπειρίας στις κύριες νοσολογικές οντότητες που αφορούν στη νεφρική λειτουργία και τις διαταραχές της σε καταστάσεις ανεπάρκειας της νεφρικής λειτουργίας (οξείας και χρόνιας). Οι αντικειμενικοί σκοποί του μαθήματος μπορούν να εξειδικευτούν ως ακολούθως: α) Η απόκτηση συστηματικής γνώσης της φυσιολογίας και της παθοφυσιολογίας της νεφρικής λειτουργίας ώστε να είναι δυνατή η κατανόηση των ποικίλων συμπτωμάτων και εργαστηριακών ευρημάτων σε πιθανή διαταραχή παρουσία οξέος ή χρόνιου νεφρολογικού νοσήματος.

β) Η γνώση των κύριων νοσολογικών οντοτήτων που συνοδεύουν την παρουσία πρωτοπαθών νεφρολογικών διαταραχών (νοσημάτων και κλινικών συνδρόμων) ή δευτεροπαθών νεφρολογικών διαταραχών στα πλαίσια συστηματικών νοσημάτων.

Το μάθημα διδάσκεται με θεωρητικά μαθήματα (δύο ώρες εβδομαδιαίως), με φροντιστηριακά μαθήματα (δύο ώρες εβδομαδιαίως) και με κλινική άσκηση (μία εβδομάδα).

Η ύλη των θεωρητικών και φροντιστηριακών μαθημάτων αφορά:

Φυσιολογία νεφρών, Παθοφυσιολογία νεφρικών νοσημάτων, Κλινική προσέγγιση νεφρικών παθήσεων, Οξεία νεφρική ανεπάρκεια, Χρόνια νεφρική ανεπάρ-

κεια, Σπειραματοπάθειες, Διάμεσες νεφροπάθειες, Μεταβολικά νοσήματα-διαβητική νεφροπάθεια, Κληρονομικές νεφροπάθειες, Συστηματικά νοσήματα και νεφρός, Υπέρταση, Νεφρός και καρδιαγγειακό σύστημα-Κύηση-Ήπαρ, Μεταμόσχευση νεφρού.

Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται με τη μορφή διαλέξεων.

Τα φροντιστηριακά μαθήματα γίνονται σε ομάδες με τη μορφή ανάλυσης περιπτώσεων.

Η κλινική άσκηση γίνεται καθημερινά στη Νεφρολογική Κλινική, στη Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης και στη Μονάδα Τεχνητού Νεφρού

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

Το γνωστικό αντικείμενο της αναισθησιολογίας είναι ευρύτατο. Ο αναισθησιολόγος συνεργάζεται περιεγχειρητικά με ιατρούς και ασθενείς όλων των ιατρικών ειδικοτήτων. Η περιεγχειρητική αναισθησιολογική διαχείριση, σε επείγουσες ή προγραμματισμένες καταστάσεις, αφορά σε ασθενείς κάθε ηλικίας και βαρύτητας. Έτσι, η κλινική εμπειρία που αποκτά ο αναισθησιολόγος, παράλληλα με την εξέλιξη των φαρμάκων, των τεχνικών αναισθησίας και της τεχνολογίας, τον καθιστούν κλειδί στη διαχείριση των ασθενών αυτών. Ως εκ τούτου, η επαφή με ένα ευρύτατο πεδίο γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων (διαχείριση αεραγωγού, ΚΑΡ.Π.Α, monitoring, καθετηριασμοί αγγείων κ.α.) αποτελούν κομβικό σημείο για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών. Παράλληλα, η Αναισθησιολογία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της Επείγουσας Ιατρικής.

Τα θεωρητικά μαθήματα της Αναισθησιολογίας περιλαμβάνουν:

Διαχείριση ανώτερου αεραγωγού - Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση. (ΚΑΡ.Π.Α. - βασική και εξειδικευμένη).

Στοιχεία εφαρμοσμένης φυσιολογίας του αναπνευστικού συστήματος.

Στοιχεία εφαρμοσμένης φυσιολογίας του κυκλοφορικού συστήματος.

Προεγχειρητική-Προαναισθητική αξιολόγηση και προετοιμασία.

Κλινική φαρμακολογία του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος.

Ενδοφλέβια αναισθητικά - Τοπικά αναισθητικά.

Εισπνεόμενα αναισθητικά - Μυοχαλαρωτικά.

Είδη αναισθησίας - Παρακολούθηση ζωτικών λειτουργιών (monitoring).

Συμβάματα και επιπλοκές κατά την περιαναισθητική περίοδο.

Υγρά και ηλεκτρολύτες - Οξεοβασική ισορροπία.

Περιεγχειρητική χορήγηση αίματος και παραγώγων.

Κυκλοφορική καταπληξία (shock) - Αντιμετώπιση πολυτραυματία.

Φυσιολογία αερισμού ενός πνεύμονα.

Η πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών περιλαμβάνει:

Την αναισθησιολογική διαχείριση των ασθενών στα χειρουργεία (τακτικά και επείγοντα).

Κλινικό Φροντιστήριο στη Διαχείριση του Ανώτερου Αεραγωγού και στη Βασική ΚΑΡ.Π.Α. Η εκπαίδευση γίνεται με τη χρήση προπλασμάτων (αεραγωγού και αεραγωγού-ΚΑΡ.Π.Α.) και λογισμικού προσομοίωσης στην ΚΑΡ.Π.Α.

ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η Εντατική Θεραπεία εξελίχθηκε διεθνώς τα τελευταία χρόνια σε μια νέα ιατρική ειδικότητα. Μετά τη διάσπαση των βασικών ειδικοτήτων της Παθολογίας και της Χειρουργικής σε διάφορες υποειδικότητες, αποτέλεσμα της εκρηκτικής ανάπτυξης των ιατρικών γνώσεων, η Εντατική Θεραπεία διαδραματίζει πλέον καθοριστικό ρόλο στα πλαίσια της νοσοκομειακής ιατρικής. Η ολιστική και συστηματική προσέγγιση των βαρέως πασχόντων ασθενών σε συνδυασμό με το συνεχές monitoring που εξασφαλίζει η σύγχρονη τεχνολογία βελτίωσαν σημαντικά την πρόγνωση τους κάτι που στα πλαίσια της κλασικής νοσοκομειακής ιατρικής θα ήταν αδύνατο. Ταυτόχρονα, όμως, η Εντατική Θεραπεία αναδεικνύεται και ως ένα πεδίο ιδανικό για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών και των νέων ιατρών. Ο ασθενής που εισάγεται στη ΜΕΘ είτε από το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών είτε από κάποια κλινική του νοσοκομείου, αποτελεί, συνήθως, ένα μοντέλο απειλητικής για τη ζωή διαταραγμένης ομοιοστασίας που, αν δεν αποκατασταθεί έγκαιρα και αποτελεσματικά, θα οδηγήσει σε πολυοργανική ανεπάρκεια και θάνατο. Επομένως, η αντιμετώπισή του προϋποθέτει ένα συγκερασμό ιατρικών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτάται μόνο με τη σκληρή και συνεχή εκπαίδευση στα πλαίσια της Επείγουσας και Εντατικής Ιατρικής. Αυτή ακριβώς η εκπαίδευση θεωρείται σήμερα διεθνώς ως απαραίτητη όχι μόνον για τον ειδικό εντατικολόγο αλλά και για κάθε νέο γιατρό αν θέλουμε η νοσοκομειακή ιατρική να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις. Στο πλαίσιο αυτό οι στόχοι του μαθήματος είναι: 1) Η έγκαιρη διάγνωση του βαρέως πάσχοντος ασθενούς, 2) Η έγκαιρη αντιμετώπιση του βαρέως πάσχοντος ασθενούς με βάση την την έγκαιρη ανάνηψη και την υποστήριξη των ζωτικών λειτουργιών, 3) Η απόκτηση δεξιοτήτων σε επεμβατικούς χειρισμούς όπως η εξασφάλιση αεραγωγού, η τοποθέτηση κεντρικών φλεβικών γραμμών, ο δεξιός καρδιακός καθετηριασμός, η διενέργεια διαδερμικών τραχειοστομιών κλπ. 4) Η απόκτηση βασικών γνώσεων για το μηχανικό αερισμό και τον χειρισμό των αναπνευστήρων, 5) Η εκπαίδευση στο συ-

νεχές monitoring των οργάνων/συστημάτων ιδίως του αναπνευστικού, του κυκλοφορικού και του ΚΝΣ, 6) Οι εφαρμογές των υπερήχων στην ΜΕΘ. 7) Η κατανόηση και η αντιμετώπιση βασικών συνδρόμων της Εντατικής Θεραπείας όπως του ARDS, της σήψης και της πολυοργανικής ανεπάρκειας, (Multi-organ Failure, MOF). 8) Η γνώση βασικών αρχών τεχνητής διατροφής (εντερική και παρεντερική διατροφή). 9) Η απόκτηση ικανότητας επικοινωνίας με τους ασθενείς ή τους οικείους τους για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν το τέλος της ζωής (End of life decisions). 10. Η διάγνωση του εγκεφαλικού θανάτου και η εξοικείωση με τις διαδικασίες της δωρεάς οργάνων και των μεταμοσχεύσεων.

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ολοκληρωμένη παρουσίαση της τρέχουσας γνώσης πάνω στην Αιματολογία σε κλινικό, εργαστηριακό αλλά και ερευνητικό επίπεδο, προκειμένου να χορηγηθούν τα επαρκή εφόδια για σωστή άσκηση της σύγχρονης Ιατρικής. Η κατανόηση και ερμηνεία των βασικών κλινικοεργαστηριακών ευρημάτων στα αιματολογικά νοσήματα καθώς και η γνωριμία με τους βασικούς παθογενετικούς μηχανισμούς των αιματολογικών νοσημάτων σε κυτταρικό και μοριακό επίπεδο αποτελούν τον άξονα των μαθημάτων. Το περιεχόμενο είναι το εξής: 1) Λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση του αιματολογικού ασθενούς, 2) Αιμοδιάγραμμα, επίχρισμα αίματος, εξέταση μυελού των οστών 3) Κύτταρα του περιφερικού αίματος, 4) Διαγνωστική προσέγγιση αναιμιών, 5) Διαφορική διάγνωση αναιμιών, 6) Αιμοποίηση, 7) Σιδηροπενική και μεγαλοβλαστική αναιμία, 8) Θαλασαιμίες-δρεπανοκυτταρική αναιμία, 9) Αναιμία χρόνιας νόσου, 10) Αιμολυτικές αναιμίες 11) Διαφορική διάγνωση αναιμιών II, 12) Διαγνωστικές μέθοδοι στην Αιματολογία, 13) Απλαστική αναιμία και μυελοδυσπλαστικό σύνδρομο, 14) Ο ανοσοκατεσταλμένος ασθενής, 15) Μυελούπερπλαστικά σύνδρομα, 16) Οξείες λευχαιμίες, 17) Χρόνιες Λευχαιμίες, 18) Οξείες Λευχαιμίες II – Αρχές Χημειοθεραπείας, 19) Λεμφοποίηση – Διερεύνηση Λευκοκυττάρωσης και Λευκοπενίας, 20) Χρόνιες Λευχαιμίες II, 21) Θρομβοπενία, 22) Διαφορική διάγνωση λεμφαδενοπάθειας, Διαφορική διάγνωση Θρομβοπενίας και, Θρομβοκυττάρωσης, 23) Ομάδες αίματος, Μετάγγιση αίματος και παραγώγων στην πράξη, 24) Λεμφώματα I, 25) Λεμφώματα II, 26) Εργαστηριακή διερεύνηση Διαφορική διάγνωση διαταραχών της πήξης, 27) Πολλαπλού μυέλωμα Νόσος του Waldenström, 28) Κληρονομικές διαταραχές της πήξης, 29) Διαφορική διάγνωση κυτταροπενιών I, 30) Ανοσοκατασταλμένος ασθενής, Μεταμόσχευση στελεχιαίων αιμοποιητικών κυττάρων, 31) Διαγνωστικές μέθοδοι στην Αιματολογία,

ΣΤ΄ Έτος

ΕΝΔΕΚΑΤΟ & ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η διδασκαλία της Γενικής Παθολογίας έχει ως σκοπό την ολοκλήρωση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών πάνω στα θέματα της κλινικής άσκησης της Ιατρικής και κυρίως τη μεταφορά αυτών στην καθ' ημέρα πράξη. Στα από αμφιθεάτρου μαθήματα, γίνεται εκτενής αναφορά σε ομάδες νοσημάτων, με περισσότερες αναφορές στη διαφορική διάγνωση και στη θεραπευτική προσέγγιση. Ωστόσο, το μεγαλύτερο βάρος δίνεται στην κλινική άσκηση: Καθ' όλη την τρίμηνη διάρκεια αυτής γίνεται προσπάθεια ουσιαστικής ενσωμάτωσης των φοιτητών μέσα στη λειτουργία της Κλινικής, έτσι ώστε να επιτευχθεί η ολοκλήρωση της επαφής του φοιτητή με τον ασθενή και το πρόβλημά του. Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες της Κλινικής, είτε σε θεωρητικό, είτε σε πρακτικό επίπεδο. Μέσα από αυτή τη διαδικασία εξοικειώνονται και σε απλές ιατρικές πράξεις, όπως η φλεβοπαρακέντηση, ο καθετηριασμός της ουροδόχου κύστεως κ.τ.λ. Το κύριο στοιχείο όμως είναι ότι εισάγονται στον καθημερινό προβληματισμό πάνω σε υπαρκτά κλινικά προβλήματα, με τρόπο ώστε να αναπτύσσουν και οι ίδιοι υπευθυνότητα. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω τριβής επέρχεται η ανάπτυξη κλινικής σκέψης, και η συνακόλουθη αυτής απόπειρα διαφορικής διάγνωσης. Η προσέγγιση της διαφορικής διαγνωστικής αποτελεί και τον τελικό στόχο της Γενικής Παθολογίας.

Β΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Οι φοιτητές ασκούνται κατά ομάδες αποτελούμενες από 15-16 άτομα. Κάθε ομάδα ασκείται επί 12 εβδομάδες. Η άσκηση περιλαμβάνει συμμετοχή στο κλινικό και επιστημονικό πρόγραμμα της Κλινικής όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες καθώς και συμμετοχή στο πρόγραμμα εφημεριών της Κλινικής. Οι φοιτητές που κάνουν κάθε φορά τρίμηνη άσκηση χωρίζονται σε 5 –6 τμήματα και αναλαμβάνουν αρρώστους για παρακολούθηση υπό την επίβλεψη των μελών ΔΕΠ της Κλι-

νικής. Για τις ασκήσεις χορηγούνται κατά περίπτωση συμπληρωματικές σημειώσεις ή κατάλληλο υλικό από τη διεθνή βιβλιογραφία. Τρεις φορές την εβδομάδα γίνεται για ένα δίωρο συζήτηση για τα περιστατικά της Κλινικής. Επίσης πραγματοποιούνται δύο μέρες την εβδομάδα δίωρα μαθήματα από αμφιθέατρο, σύμφωνα με το εξής πρόγραμμα: 1. Σύνδρομο αντίστασης στην ινσουλίνη, 2. Χρόνιες επιπλοκές του διαβήτη, 4. Θεραπεία σακχαρώδη διαβήτη, 5. Αντιμετώπιση υπερλιπιδαιμίας, 6. Παχυσαρκία, 7. Εργαστηριακή διερεύνηση θυρεοειδικών παθήσεων, 8. Δευτεροπαθής υπέρταση, 9. Αντιμετώπιση αρτηριακής υπέρτασης, 10. Φαρμακευτικές ηπατίτιδες, 11. Διαγνωστική προσέγγιση στις διάρροιες, 12. Προσέγγιση αρρώστου με ΧΑΠ, 13. Γρίπη, 14. Κίρρωση ήπατος, 15. Αιμορραγία ανώτερου πεπτικού, 16. Πυρετός αγνώστου αιτιολογίας, 17. Προσέγγιση ασθενούς με δυσπεψία, 18. Διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας, 19. Ασκήτης, 20. Προσέγγιση ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται σε όλη τη διάρκεια της άσκησης από το υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ καθώς και από τον Διευθυντή της Κλινικής κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών επισκέψεων και των εφημεριών.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Σκοπός της κλινικής άσκησης στην Παιδιατρική κλινική είναι η πρακτική εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές κατά την διάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης στην Παιδιατρική, κατά τη διάρκεια του 5ου έτους. Η παραμονή των φοιτητών στην κλινική άσκηση είναι υποχρεωτική για διάστημα 6 εβδομάδων, ενώ μπορούν να απουσιάζουν δικαιολογημένα μόνο δύο ημέρες καθ' όλη την διάρκεια της πρακτικής τους εκπαίδευσης. Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες και παρακολουθούν καθημερινά το πρόγραμμα της Παιδιατρικής κλινικής από τις 8:30πμ μέχρι τις 2:30μμ. Οι φοιτητές έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης 6 εφημεριών, ενώ πρέπει να παρουσιάσουν και σε ακροατήριο ένα θέμα παιδιατρικού ενδιαφέροντος που θα τους ανατεθεί. Οι φοιτητές παρακολουθούν την πρωινή ενημέρωση και συνεργάζονται στενά με τους ειδικευόμενους γιατρούς της Παιδιατρικής κλινικής. Παρακολουθούν τις επισκέψεις στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών που διενεργούν τα μέλη ΔΕΠ, οι επιμελητές του ΕΣΥ και ο Διευθυντής της Παιδιατρικής κλινικής. Καθημερινά, επίσης παρακολουθούν στην αίθουσα σεμιναρίων της Παιδιατρικής κλινικής μία ωριαία διάλεξη που δίνεται από μέλη ΔΕΠ του Τομέα Υγείας Παιδιού, επιμελητές ΕΣΥ της Παιδιατρικής κλινικής, άλλα μέλη ΔΕΠ του ΔΠΘ και προσκεκλημένους ομιλητές. Οι φοιτητές είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση ενός τουλάχιστον παιδια-

τρικού ασθενούς κάθε ημέρα, ενώ διατηρούν αρχείο παρακολούθησης παιδιατρικών ασθενών κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους εκπαίδευσης. Η εξέταση της κλινικής άσκησης στην Παιδιατρική γίνεται στο τέλος των 6 εβδομάδων παρακολούθησης, με γραπτές εξετάσεις πολλαπλών επιλογών και/ή ανάπτυξης, που γίνεται στην αίθουσα σεμιναρίων της Παιδιατρικής κλινικής.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Οι φοιτητές εντάσσονται στη δύναμη της κλινικής συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες της και αναλαμβάνουν την παρακολούθηση ασθενών με την βοήθεια των εκπαιδευτών τους. Γίνονται καθημερινά ενδοκλινικά μαθήματα και ολοκληρώνονται όλες οι επισκέψεις με τη συμμετοχή των φοιτητών στη παρουσίαση των ασθενών. Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή τα απαραίτητα εφόδια για την κλινική προσέγγιση, την διαγνωστική του χειρουργικού ασθενή και την σωστή καθοδήγηση. Επίσης να μπορέσει να καταλάβει τα διαγνωστικά μέσα την ευαισθησία τους και την ακρίβεια τους σε κάθε νόσο και όργανο του ανθρωπίνου σώματος. Η κλινική εικόνα η διάγνωση και η χειρουργική θεραπεία θα πρέπει να ολοκληρωθούν στη σκέψη και στη κλινική πράξη του φοιτητή του έκτου έτους. Οι φοιτητές παρακολουθούν τη θεωρία από τα μέλη ΔΕΠ της Α΄ και Β΄ χειρουργικής κλινικής και άλλα μέλη ΔΕΠ με εξειδίκευση στα αντίστοιχα γνωστικά αντικείμενα. Η ύλη που διδάσκεται είναι: 1. Κακώσεις – παθήσεις σπληνός, 2. Επιπλοκές λαπαροσκοπικής χολοκυστεκτομής, 3. Ιατρική ηθική, 4. Οξεοβασική ισορροπία, 5. Αντιμετώπιση πολυτραυματία, 6. Παθήσεις μαστού – αντιμετώπιση, 7. Αποφρακτική αρτηριοπάθεια, 8. Παθήσεις οισοφάγου – διαφράγματος, 9. Πνευμοθώρακας, 10. Παθήσεις θυρεοειδούς - αντιμετώπιση, 11. Παθήσεις παραθυρεοειδών αδένων και επινεφριδίων, 12. Αιμορραγία ανωτέρου πεπτικού, 13. Αιμορραγία κατώτέρου πεπτικού, 14. Εγκαύματα, 15. Εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση, 16. Νεοπλάσματα ήπατος - αντιμετώπιση, 17. Λιθίαση χοληφόρων - αντιμετώπιση, 18. Νεοπλάσματα χοληφόρων - αντιμετώπιση, 19. Παθήσεις παγκρέατος- λαπαροσκοπική αντιμετώπιση, 20. Νεοπλάσματα παγκρέατος - αντιμετώπιση, 21. Φλεγμονώδεις παθήσεις του πεπτικού σωλήνα, 22. Είλεός, 23. Καρκίνος του παχέος εντέρου - αντιμετώπιση.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ - ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

Η κλινική άσκηση στη Νευρολογία ή την Ψυχιατρική γίνεται κατ' επιλογήν και έχει διάρκεια 3 εβδομάδες ανά ομάδα φοιτητών.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Η κλινική άσκηση των φοιτητών στην ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ, κατά το τελευταίο έτος των σπουδών, διαρκεί επί 3 εβδομάδες. Περιλαμβάνει την εξοικείωση με τη λήψη και συγγραφή ιστορικού, την κλινική εξέταση και την παρακολούθηση νοσηλευόμενων και εξωτερικών ασθενών. Επίσης, κατά την κλινική άσκηση παρουσιάζονται πρακτικά θέματα που αφορούν την άσκηση της Ιατρικής στο Αγροτικό Ιατρείο και το Κέντρο Υγείας. Στόχος της κλινικής άσκησης είναι αφενός μεν η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων Κλινικής Ψυχιατρικής που είναι απαραίτητες για την άσκηση του κλινικού έργου του ιατρού αφετέρου δε η εξοικείωση των μελλοντικών ιατρών με τις ψυχικές διαταραχές καθώς και η υιοθέτηση θετικών στάσεων προς τα άτομα που πάσχουν από αυτές.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται στην τεχνική της νευρολογική εξέτασης, στις γενικές αρχές της εντοπιστικής διαγνωστικής και στη νοσολογία. Σκοπός είναι ο φοιτητής να αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες για την εκτίμηση του νευρολογικού περιστατικού και για τη διάγνωση και αντιμετώπιση των συχνών νευρολογικών παθήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στα επείγοντα. Η άσκηση πραγματοποιείται στους θαλάμους νοσηλείας, τα εξωτερικά ιατρεία και τα εργαστήρια της Νευρολογικής Κλινικής.

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ – ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες οι οποίες κυκλικά ασκούνται στα Εξωτερικά Ιατρεία, στη Νοσηλευτική Μονάδα Μαιευτικής Γυναικολογίας και στα Μαιευτικά Χειρουργεία-Αίθουσα Τοκετών. Οι φοιτητές παρακολουθούν το καθημερινό κλινικό έργο των παραπάνω τμημάτων, συμμετέχουν στην καθημερινή πρωινή ενημέρωση και επίσκεψη, μελετούν και παρουσιάζουν στην ώρα της επίσκεψης τα ιστορικά και την κλινική πορεία των ασθενών, παρευρίσκονται (κατά ομάδες) υποχρεωτικά στις εξωτερικές εφημερίες της κλινικής παρευρίσκονται στις βιβλιογραφικές ενημερώσεις και τα μετεκπαιδευτικά μαθήματα της Κλινικής.

SCHOOL OF MEDICINE
Democritus University of Thrace

Alexandroupolis

founded **1977**

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Α΄ Έτος

ΠΡΩΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι (α) να δώσει στους φοιτητές και φοιτήτριες τα απαραίτητα βασικά εφόδια για να μπορούν να παρακολουθούν τις συνεχείς εξελίξεις στον ιδιαίτερα δυναμικό και εξελισσόμενο χώρο του Διαδικτύου, (β) να παρουσιάσει τις σύγχρονες τάσεις στην εφαρμογή του Διαδικτύου στον χώρο της υγείας και (γ) να αναδείξει το νέο ρόλο του Διαδικτύου ως μια βασική υποδομή για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας. Ιστορία του Διαδικτύου. Διείσδυση του Διαδικτύου στην κοινωνία και την ιατρική. (2) Ιατρική εκπαίδευση στο Διαδίκτυο: Ανασκόπηση των βασικών πηγών στο Διαδίκτυο για την υποστήριξη της ιατρικής εκπαίδευσης. Massive Open Online Courses. (3) Επίδειξη της λειτουργίας του συστήματος υποστήριξης μάθησης του ΔΠΘ και ελληνικών συστημάτων δωρεάν διαδικτυακής μάθησης. (4) Δομή και αρχιτεκτονική του Διαδικτύου: πρωτόκολλο επικοινωνίας, μοντέλο επικοινωνίας, σύστημα διευθυνσιοδότησης. (5) Αναζήτηση ιατρικής βιβλιογραφίας I: Τι είναι η ιατρική επιστημονική βιβλιογραφία. Πώς αναγνωρίζω ιατρικές επιστημονικές πηγές στο Διαδίκτυο. Βασικά αποθετήρια και ευρετήρια ιατρικής επιστημονικής βιβλιογραφίας στο Διαδίκτυο. (6) Αναζήτηση ιατρικής βιβλιογραφίας II: Βάση δεδομένων PubMed και εργαλεία για την υποστήριξη της αναζήτησης στο PubMed (7) Αναζήτηση ιατρικής βιβλιογραφίας III: μηχανή αναζήτησης επιστημονικής βιβλιογραφίας Google Scholar και επιστημονικές ψηφιακές βιβλιοθήκες. (8) Παγκόσμιος ιστός I: Χαρακτηριστικά Παγκόσμιου Ιστού, μέγεθος, ανάπτυξη. Υπερκείμενα, (web server), πρόγραμμα παρουσίασης υπερκειμένων, σύστημα διευθυνσιοδότησης των πόρων. Πλοήγηση στον Παγκόσμιο Ιστό. (9) Παγκόσμιος ιστός II: Τεχνολογίες δημιουργίας ιστοσελίδων. Γλώσσες mark-up, HTML, XML. Συστήματα για υποστήριξη δημιουργίας ιστοσελίδων. (10) Συνεργατικός ιστός (Web 2.0): wikis, blogs, εφαρμογές για κοινοποίηση και διανομή περιεχομένου, κοινωνικά δίκτυα, εικονικοί κόσμοι. Εφαρμογές συνεργατικού ιστού στην υγεία και την ιατρική. Προσωπικός φάκελος υγείας. (11) Σημαιολογικός ιστός: Σημαιολογικά εργαλεία και τεχνολογίες γενικά και στην ιατρική. Οντολογίες και πρότυπα λεξιλόγια στην ιατρική: ICD, SNOMED-CT, MeSH, LOINC, RxNorm, UMLS, κ.α. Αποθετήρια και ευρετήρια ιατρικών οντολογιών και πρότυπων λεξιλογίων στο Διαδίκτυο. Τεχνολογίες RDF και Linked Data. (12) Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: Κανόνες συμπε-

ριφοράς στη σύνταξη και διαχείριση ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Λοιπές Υπηρεσίες στο Διαδίκτυο: Μεταφορά αρχείων. Ασύγχρονη δημόσια επικοινωνία (λίστες αλληλογραφίας και ομάδες ενημέρωσης). Εικονική συνομιλία σε πραγματικό χρόνο (δημόσιες συζητήσεις και άμεση ιδιωτική ανταλλαγή μηνυμάτων). Τηλεμετάδοση και τηλεδιάσκεψη. Ραδιοφωνία, τηλεόραση & βίντεο. (13) Θέματα ασφάλειας, εχεμύθειας και προσωπικού απορρήτου στο Διαδίκτυο: Βασικές έννοιες – εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα. Υπηρεσίες ασφάλειας και επιθέσεις. Κρυπτογραφικές τεχνικές. Θέματα προσωπικού απορρήτου, τεχνικές ανωνυμίας δεδομένων και προστασίας προσωπικών και ιατρικών δεδομένων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Στόχος του μαθήματος της Ιστορίας της Ιατρικής είναι η επιστημονική έρευνα, μελέτη και γνώση αξιοσημείων γεγονότων, που δείχνουν τους σταθμούς στην εξέλιξη της Ιστορίας της Ιατρικής.

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται στη συστηματική και αντικειμενική διερεύνηση, ανάλυση και αξιολόγηση των ιστορικών πληροφοριών, ώστε να επισημανθούν όσες μπορούν να βοηθήσουν στο μέλλον την επιστήμη της Ιατρικής, αλλά και στη μελέτη της βιολογικής προέλευσης, προσαρμογής στο περιβάλλον και εξέλιξης του ανθρώπου διαχρονικά, την τοποθέτησή αυτής στο ιστορικό πλαίσιο και τη σχέση της με την παράλληλη εξέλιξη των οικολογικών και κοινωνικών συστημάτων.

Διδάσκεται όλη η πορεία της Ιατρικής Επιστήμης, από τον εμπειρικό και θεοκρατικό χαρακτήρα της στα προϊστορικά χρόνια και τους αρχαίους λαούς, την κατάκτηση του ορθολογισμού μέσα από τη θεωρία και την κλινική πράξη των Ιπποκρατικών ιατρών, την εξέλιξη της κατά την Ελληνορωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο και την διάσωσή της από τους σκοπέλους του Μεσαίωνα έως τη σημερινή της επιστημονική μορφή.

Οι φοιτητές μελετούν επίσης την ιστορική εξέλιξη των ιατρικών ειδικοτήτων και τη συμβολή των σπουδαιότερων ιστορικών προσωπικοτήτων στην Ιατρική επιστήμη.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ-ΔΙΚΑΙΟ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με θέματα:

Ιατρικού Δικαίου: Διδάσκεται η αστική και ποινική ευθύνη των ιατρών όπως αυτή ισχύει στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο· η αστική και ποινική ευθύνη του ιατρού σε περιπτώσεις ιατρικής αμέλειας, ιατρικού λάθους ή παραποίησης ιατρικών εγγράφων, καθώς και η προετοιμασία και εξοικείωση του μελλοντικού ιατρού με την ευθύνη που φέρει κατά την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος και τις νομικές – ηθικές προεκτάσεις αυτής.

Ιατρική Δεοντολογία: Διδάσκονται οι κανόνες που διέπουν τους ασκούντες το ιατρικό λειτούργημα σε σχέση με τους συναδέλφους τους αλλά και σε σχέση με τον ασθενή, η αντιμετώπιση του πάσχοντα ανθρώπου, η τήρηση και η διαφύλαξη του ιατρικού απορρήτου.

Ηθική: Σκοπό έχει να διδάξει τον φοιτητή της ιατρικής αλλά και συνάμα να τον προβληματίσει πάνω στα ηθικά διλήμματα που ανακύπτουν κατά την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος αλλά και τον καθορισμό των ορίων μεταξύ ιατρικής ευθύνης και επιστημονικής ελευθερίας. Αναλύονται οι διαφορετικές απόψεις που υπάρχουν σχετικά με τα ηθικά διλήμματα σε θέματα όπως μεταμοσχεύσεις οργάνων, αμβλώσεις, ευθανασία, αποτέφρωση κτλ.

Η γνώση των απόψεων των πλευρών που αντιπαρατίθενται σε καθένα από αυτά τα διλήμματα συμβάλει σημαντικά στην ορθή κρίση των θεμάτων και επιτρέπει στον καθένα από εμάς να έχει μια εμπεριστατωμένη άποψη σε θέματα που απασχολούν τον σύγχρονο ιατρό αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις βασικές γνώσεις: 1) των πρωτοκόλλων DICOM, HL7, ICD-10, 2) κατανεμημένων βάσεων δεδομένων 3) εξόρυξη γνώσης από βάσεις δεδομένων–ανάλυση δεδομένων, 4) των ενδονοσοκομειακών πληροφοριακών συστημάτων, 5) του Ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς, 6) της ασφάλειας ιατρικών δεδομένων.

ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η ύλη περιλαμβάνει τις βασικές γνώσεις των τηλεματικών υπηρεσιών, περιγραφή των δυνατοτήτων των υπηρεσιών τηλεϊατρικής, τηλεεκπαίδευσης, τηλεδιάσκεψης και τηλεργασίας και του απαιτούμενου εξοπλισμού που χρειάζονται, καθώς και εφαρμογή της υπηρεσίας τους. Η ύλη αυτή ολοκληρώνεται σε 13 διδακτικές ώρες όπου περιλαμβάνονται και οι θεωρητικές και οι εργαστηριακές παραδόσεις. Το περιεχόμενο είναι το εξής: 1) Εισαγωγή στις τηλεματικές υπηρεσίες, 2) Περιγραφή των τηλεπικοινωνιακών δικτύων που χρησιμοποιούνται στην ιατρική. 3) Τρόποι διασύνδεσης νοσοκομείων, κέντρων υγείας, γιατρών κλπ. 4) Εξοπλισμός (H/W, S/W, εκτυπωτές, modem, μικρόφωνα, ηχεία, κλπ). 5) Ειδικός εξοπλισμός (κάμερες, σαρωτές, document camera, κλπ). 6) Διασύνδεση ιατρικών μηχανημάτων. 7) Διαχείριση ιατρικών δεδομένων. 8) Εισαγωγή στην υπηρεσία της τηλεργασίας. 9) Εισαγωγή στην υπηρεσία της τηλεεκπαίδευσης. 10) Εισαγωγή στην υπηρεσία της τηλεδιάσκεψης -πολυδιάσκεψης. 11) Εισαγωγή στην υπηρεσία της τηλεϊατρικής. 12) Διασύνδεση και εφαρμογή τηλεματικών υπηρεσιών σε πραγματικές συνθήκες. 13) Εφαρμογή τηλεϊατρικής υπηρεσίας.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα «Ιατρική Ψυχολογία» πραγματεύεται θέματα Γενικής Ψυχολογίας, με επικέντρωση στην ψυχολογία του ασθενούς. Στόχος του μαθήματος είναι αφενός μεν η ευαισθητοποίηση των φοιτητών στα ψυχολογικά προβλήματα των ασθενών αφετέρου δε η απόκτηση από τους φοιτητές δεξιοτήτων για τη δημιουργία καλής θεραπευτικής σχέσης ιατρού-ασθενούς.

Β΄ Έτος

ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ

Το περιεχόμενο του μαθήματος έχει ως εξής: 1) Εισαγωγή στη θεωρία των νευρωνικών δικτύων, 2) Νευροφυσιολογία, 3) Μεμονωμένα νευρωνικά δίκτυα, 4) Δίκτυα με εξωτερικές συνδέσεις, 5) Νευρωνικά δίκτυα με χημικούς δείκτες, 6) Εμφάνιση κυκλικών ρυθμών σε τεχνητά νευρωνικά δίκτυα, 7) Προκλητά δυναμικά σε τεχνητά νευρωνικά δίκτυα, 8) Νευρωνικό μοντέλο για τον α – ρυθμό.

ΑΡΧΕΣ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία βασικών στοιχείων: Εμβρυολογίας (από τη γονιμοποίηση έως την ολοκλήρωση των οργανικών συστημάτων), Περιγραφικής Ανατομίας, Νευροανατομίας, Ακτινοανατομίας, Φυσιολογίας, Φαρμακολογίας και Παθολογικής Ανατομικής του ανθρώπου.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να διδάξει τις φυσιολογικές προσαρμογές των συστημάτων και οργάνων του ανθρώπινου σώματος κατά τη διάρκεια της άσκησης. Ειδικότερα, τις προσαρμογές του μυοσκελετικού συστήματος, του αναπνευστικού, του καρδιαγγειακού συστήματος και του μεταβολισμού. Επίσης, να εισαγάγει τους φοιτητές στη χρήση της άσκησης ως θεραπευτικής τακτικής στην αντιμετώπιση του μεταβολικού συνδρόμου, της παχυσαρκίας και της οστεοπόρωσης. Τελικός στόχος είναι να κατανοηθεί ότι ο ανθρώπινος οργανισμός κατά τη διάρκεια της εξέλιξης διαμορφώθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να ασκείται καθημερινά και συνεχώς. Δηλαδή, ότι η άσκηση είναι απαραίτητη για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.

Πρόγραμμα μαθημάτων

Εισαγωγή. Τύποι μυών: σκελετικοί, λείοι μύες, καρδιακός μύς. Τύποι σκελετικών μυϊκών ινών. Μεταβολισμός σκελετικών μυών.

Προσαρμογές των σκελετικών μυών στην άσκηση.

Προσαρμογές του αναπνευστικού συστήματος στην άσκηση.

Προσαρμογές του καρδιαγγειακού συστήματος στην άσκηση.

Προσαρμογές των οστών και του οστικού μεταβολισμού στην άσκηση. Η άσκηση στην αντιμετώπιση της οστεοπόρωσης.

Ο μεταβολισμός των υδατανθράκων και λιπών κατά την άσκηση.

Η άσκηση στην αντιμετώπιση της παχυσαρκίας. Διατροφή και άσκηση.

Η άσκηση στην αντιμετώπιση του ΣΔ τύπου II.

Η άσκηση στην αντιμετώπιση του μεταβολικού συνδρόμου.

Άσκηση και εγκυμοσύνη.

Άσκηση στην 3η ηλικία.

Διαμόρφωση προγραμμάτων άσκησης και σωματικής δραστηριότητας.

Ο ανθρώπινος οργανισμός έχει εξελιχθεί έτσι ώστε να ασκείται καθημερινά. Σύνοψη της φυσιολογίας του ανθρώπινου οργανισμού κατά την άσκηση.

Εργαστηριακή άσκηση: Προγράμματα άσκησης.

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής διδακτικές ενότητες: 1. Περί ιστών και κυττά-

ρων (Κυτταρικός κύκλος και καρκίνος, 2. Μοριακοί μηχανισμοί επέκτασης και μετάστασης των καρκινωμάτων, 3. Ογκογονίδια, 4. Δρόμοι μεταγωγής διακυτταρικών σημάτων και καρκινογένεση, 5. Απόπτωση, Διδακτικός στόχος: Εξοικείωση των φοιτητών με ορισμένες πτυχές της βιοχημικής (μοριακής) βάσης του καρκίνου, ως παραδείγματος νόσου με σύνθετη παθοφυσιολογία.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Οι φοιτητές μαθαίνουν τις βασικές αρχές και τον τρόπο οργάνωσης των υπηρεσιών Κοινωνικής Ψυχιατρικής. Επισκέπτονται τις υπηρεσίες αυτές, αναλαμβάνουν την εξέταση και συμμετέχουν στην παρακολούθηση και στη στήριξη ασθενών. Στόχος: 1. Η απόκτηση εμπειρίας και δεξιοτήτων που αφορούν την επικοινωνία με τον ψυχικά ασθενή 2. Η καταπολέμηση του στίγματος 3. Η εμπέδωση των αρχών της Κοινωνικής Ψυχιατρικής.

Γ΄ Έτος

ΠΕΜΠΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζεται η νευρική και βιολογική βάση ανώτερων εγκεφαλικών λειτουργιών όπως η μάθηση και η μνήμη, παρουσιάζονται νέα δεδομένα και μηχανισμοί. Εξετάζονται οι σύγχρονες προοπτικές θεραπείας για συνήθεις διαταραχές μάθησης και μνήμης. Γίνεται εμβάθυνση στους φυσιολογικούς μηχανισμούς ανάπτυξης, γένεσης, οργάνωσης και γήρανσης του νευρικού συστήματος. Αναλύονται ειδικά θέματα που αφορούν διαφοροποιήσεις στη δομή και λειτουργία μεταξύ των δύο ημισφαιρίων αλλά και μεταξύ των δύο φύλων με βάση τη σύγχρονη έρευνα. Παρουσιάζονται επίσης κλασσικές και σύγχρονες τεχνικές αλλά και πειραματικά μοντέλα πειραματοζώων για τη μελέτη νευροδιαβιβαστικών συστημάτων, λειτουργιών και ασθενειών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Γραπτή εξέταση ή παρουσίαση εργασίας πάνω σε θέματα Νευροεπιστημών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Να δοθεί η ευκαιρία στους υποψήφιους νέους Ιατρούς να γνωρίσουν τις τελευταίες εξελίξεις σε ειδικότερα θέματα της λειτουργίας του εγκεφάλου.

Να προσεγγίσουν την ιατρική και μέσω της έρευνας των φυσιολογικών μηχανισμών λειτουργίας του Νευρικού Συστήματος σε πιο βασικό επίπεδο, προσέγγιση απαραίτητη για την ερμηνεία της αιτιολογίας των νόσων και την εύρεση πιθανής θεραπείας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Το περιεχόμενο είναι το εξής: Α΄ Εισαγωγή: 1. Αρχές λειτουργίας ενός εργαστηρίου Κλινικής Βιοχημείας, 2. Απαιτήσεις για τη διακρίβωση εξοπλισμού εργαστηρίου δοκιμών, σύμφωνα με το ISO 17025. Επικύρωση αναλυτικών μεθόδων, Β΄ Μέρος 1ο: *Μαθηματικές αλήθειες* 1. Περί δυνάμεων, 2. Αξιοσημείωτες ταυτότητες και άλλοι ορισμοί. 3. Εξισώσεις α΄ βαθμού. 4. Εξισώσεις β΄ βαθμού. 5. Λογάριθμοι. *Μερικές αλήθειες για τη Χημεία:* 1. Από την εισαγωγή της Ανόργανης Χημείας. 2. Από την εισαγωγή της Οργανικής Χημείας, 3. Ισομέρεια. *Παράγοντες που επι-*

δρουν στην ταχύτητα και στην απόδοση των χημικών αντιδράσεων: 1. Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα των χημικών αντιδράσεων, 2. Παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση των χημικών αντιδράσεων, Φασματοσκοπία και χρωματογραφία Γ' Μέρος 2ο: Η σύγχρονη τεχνολογία στη διάθεση της κλινικής βιοχημείας: Μέτρηση της CK- Εξαγωγή αποτελεσμάτων. Τεχνικές ηλεκτροφόρησης-Western blotting, Αλυσιδωτή Αντίδραση Πολυμεράσης, (Αρχή της μεθόδου, Οι εφαρμογές της PCR) Ενζυμοσυνδεδετικές ανοσομέθοδοι: Η ΜΕΘΟΔΟΣ ELISA, Ποσοτικός προσδιορισμός του παράγοντα sCD44 σε κυτταρικές καλλιέργειες, ορό και πλάσμα, Μέτρηση της sCD44H- Εξαγωγή αποτελεσμάτων, Ποσοτικός προσδιορισμός της ανθρώπινης ιντερφερόνης-γ (hIFN-γ), του ανθρώπινου EGF, της ανθρώπινης IL-12 p40, της ανθρώπινης MMP-9, της ανθρώπινης λεπτίνης. Δ' Μέρος 3ο: Φιλοσοφία και εφαρμογές των βιολογικών δεικτών στην ογκολογία, βιολογικοί δείκτες, κυτταροκίνες και μόρια πρόσφυσης

ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του επιλεγόμενου μαθήματος της Παθοφυσιολογίας των Νοσημάτων του Πνεύμονα έχει ως κύριο στόχο να εισάγει τους φοιτητές του 5ου εξαμήνου στην Κλινική Πνευμονολογία με την κατανόηση των μηχανισμών δημιουργίας και έκφρασης των συμπτωμάτων του ασθενή και των σημείων της κλινικής εξέτασης, καθώς επίσης και των ευρημάτων των παρακλινικών εξετάσεων, που αντιστοιχούν στο κάθε νόσημα. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην καλύτερη και βαθύτερη γνώση του αντικειμένου, με ταυτόχρονη ανάπτυξη κριτικής σκέψης. Ως εκ τούτου συνεισφέρει στην κατανόηση της παθογένεσης των νοσημάτων του πνεύμονα βοηθώντας με αυτόν το τρόπο στην συχέτιση των κλινικών εκδηλώσεων των νοσημάτων με την αντίστοιχη παθολογική εικόνα, την διαφορική διαγνωστική και τελικώς την θεραπευτική προσέγγιση των διαφόρων κλινικών καταστάσεων των παθήσεων του αναπνευστικού συστήματος.

Η διδασκόμενη ύλη της Παθοφυσιολογίας των Νοσημάτων του Πνεύμονα διδάσκεται σε 9 ώρες από τα μέλη ΔΕΠ του της Πνευμονολογίας και περιλαμβάνει την αναπνευστική λειτουργία και τις δοκιμασίες της στον πάσχοντα πνεύμονα, στην ΧΑΠ, το άσθμα, τις περιοριστικές παθήσεις, την αναπνευστική ανεπάρκεια, τις βασικές αρχές του μηχανικού αερισμού, καθώς επίσης και τις ανατομικές-δομικές βλάβες στα αποφρακτικά νοσήματα, περιοριστικά νοσήματα και τα νοσήματα του υπεζοκώτα.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ

Στόχος του μαθήματος της Κλινικής Ανατομίας είναι ο συσχετισμός της Ανατομίας του ανθρώπου με την κλινική ιατρική πράξη, με την πληρέστερη μελέτη της σπουδαιότητας και της συνάφειας των ανατομικών στοιχείων με την λειτουργία και την κλινική εικόνα του ανθρώπινου οργανισμού, αλλά και τη εισαγωγή των κλινικών επιστημών στην κατανόηση της Περιγραφικής Ανατομίας. Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει: I) την Επιφανειακή Ανατομία (επίπεδα, άξονες, προβολές των σπλάχνων, οδηγά και ευένδοτα σημεία) II) τις ανατομικές παραλλαγές και III) τη Λειτουργική – Εφαρμοσμένη Ανατομία (Κλινική Εξέταση, Ακτινολογική Ανατομία, Χειρουργική Ανατομία).

ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

Γνωστικοί στόχοι: Εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα που σχετίζονται με την επίδραση των φαρμάκων στον ευρύτερο πληθυσμό και το ρόλο που διαδραματίζουν στην προαγωγή της δημόσιας υγείας. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην επιδημιολογία του φαρμάκου και υπό το πρίσμα της Δημόσιας Υγείας – Δημόσιας Υγιεινής, στα αποτελέσματα της φαρμακευτικής περίθαλψης και στον εντοπισμό των ενδεχόμενων προβλημάτων που προκύπτουν στον πληθυσμό από τη χρήση των φαρμάκων.

Περιεχόμενο Μαθήματος: 1. Εισαγωγή στην Φαρμακοεπιδημιολογία και η συσχέτιση της με τη Δημόσια Υγεία 2. Ιατρική επαγρύπνηση, εκδήλωση της νόσου και φαρμακευτική αγωγή 3. Σχεδιασμός Φαρμακοεπιδημιολογικών μελετών με βάση την παρατήρηση 4. Αρχές σχεδιασμού Πειραματικών Μελετών Φαρμακοεπιδημιολογίας 5. Προσδιορισμός και Ανάλυση των δεδομένων από τις πειραματικές μελέτες 6. Προσδιορισμός του κινδύνου που συνδέεται με την έκθεση, την ανάπτυξη ή την πρόληψη μιας νόσου 7. Διαγνωστικός Έλεγχος και Μεθοδολογία του Screening στον πληθυσμό 8. Αρχές Οικονομικών της Υγείας 9. Φαρμακοοικονομία 10. Εφαρμογές των Φαρμακοεπιδημιολογικών Μελετών - Ασκήσεις

ΣΤ΄ ΕΚΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΟΡΙΑΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία με νεώτερες σύγχρονες προσεγγίσεις στη Μοριακή Βιολογία και Γενετική. Παρέχει στο φοιτητή την ευκαιρία να γνωρίσει συγκροτημένα τις ιατρικές εξελίξεις στη Μοριακή Γενετική που συντελούνται με αλματώδη ρυθμό στην εποχή μας. Ενδεικτικά θέματα: Οργάνωση ανθρώπινου γονιδιώματος. Η εποχή της γονιδιωματικής και μετά (λειτουργική γονιδιωματική, πρωτεωμική, γενετική ποικιλότητα). Μοριακή παθολογία (μονογονιδιακά, πολυγονιδιακά, πολυπαραγοντικά νοσήματα, ειδικές μεταλλάξεις). Ρόλος της επιγενετικής στην Ιατρική.

Επί πλέον των διαλέξεων, κάθε χρόνο επιλέγεται ένα ξεχωριστό θέμα το οποίο οι φοιτητές παρουσιάζουν, προσεγγίζοντας το από διαφορετικές απόψεις.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές αρχές της έρευνας, έτσι ώστε να είναι σε θέση να επιλέξουν τον κατάλληλο τύπο έρευνας που απαντά σε ένα συγκεκριμένο κλινικό ερώτημα, να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του κάθε ερευνητικού μοντέλου (παρατήρησης vs πειραματικές μελέτες, περιγραφικές vs αναλυτικές μελέτες, τυχαιοποιημένες vs μη τυχαιοποιημένες μελέτες, αναδρομικές vs προοπτικές μελέτες), καθώς και να γνωρίζουν τα βήματα που ακολουθούνται κατά το σχεδιασμό της έρευνας (επιλογή μεθόδου δειγματοληψίας, καθορισμός μεγέθους δείγματος, μέθοδοι τυχαιοποίησης, έλεγχος συγχυτικών παραγόντων, τρόπος συλλογής και έλεγχος αξιοπιστίας στατιστικών δεδομένων) μέχρι την στατιστική ανάλυση των δεδομένων. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές γνωρίζουν τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα, μαθαίνουν να εκτελούν με αποτελεσματικότητα μία πλήρη βιβλιογραφική αναζήτηση και να παρουσιάζουν γραπτά και προφορικά τα αποτελέσματα της έρευνάς τους. Παράλληλα, το μάθημα επιδιώκει τη μετάδοση της διαγνωστικής μεθοδολογίας και της μεθοδολογίας επεξεργασίας των δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν είτε σε έναν ασθενή ή μια συγκεκριμένη νοσηλευτική μονάδα, είτε στη χάραξη υγειονομικής πολιτικής.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος: Διερεύνηση της σχέτισης των επαγγελματικών παραγόντων επικινδυνότητας και της κατάστασης υγείας και εφαρμογές πρόληψης στο πεδίο Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Εκπαιδευτικά αντικείμενα: 1. Ρόλος και καθήκοντα του Ιατρού Εργασίας στο χώρο εργασίας, 2. Ιατρική θεώρηση της Μελέτης Ανάλυσης Επαγγελματικού Κινδύνου, 3. Δημογραφικές μεταβολές και επιπτώσεις στην Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, 4. Ιατρική Επιδημιολογία των Εργατικών Ατυχημάτων, 5. Ιατρική της Εργασίας και Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα, 6. Ο ρόλος της Ιατρικής Πρόληψης στο χώρο εργασίας, 7. Τεχνική πρόληψη για την προστασία της υγείας κατά την εργασία, 8. Πρόληψη για κακοήθη νοσήματα και εργασία, επαγγελματικός καρκίνος, 9. Πρόληψη για νοσήματα κυκλοφορικού και εργασία, πρόληψη για νοσήματα αναπνευστικού και εργασία, 10. Πρόληψη για αιματολογικά νοσήματα και εργασία, 11. Πρόληψη για νοσήματα οφθαλμών και εργασία, πρόληψη για ωτορινολαρυγγολογικά νοσήματα και εργασία, επαγγελματική βαρηκοΐα, 12. Επιπτώσεις των ωραρίων εργασίας στην υγεία, 13. Εμβολιασμοί εργαζομένων-αγωγή και προαγωγή της υγείας στους χώρους εργασίας.

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των επιδημιών που οφείλονται σε λοιμογόνους παράγοντες καθώς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη των επιδημιών, αλλά και η κατανόηση και ερμηνεία επιδημιολογικών αναφορών. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές θα διδαχθούν τις βασικές αρχές της επιδημιολογίας, τη μεθοδολογία επιδημιολογικής διερεύνησης με παραδείγματα πάνω σε αληθινά περιστατικά επιδημιών καθώς και τον τρόπο συγγραφής μιας επιδημιολογικής αναφοράς. Στα πλαίσια του μαθήματος θα γίνει επίσης αναφορά των επιδημιολογικών χαρακτηριστικών λοιμωδών νοσημάτων όπως η γρίπη, οι ηπατίτιδες, η φυματίωση, το AIDS.

ΑΡΧΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

Σκοπός: Η γνωσιακή επαφή των φοιτητών με ένα εξειδικευμένο επιστημονικό πεδίο της Μικροβιολογίας που αποτελεί ταχέως εξελισσόμενη καθημερινή δια-

γνωστική ρουτίνα. Στόχος του μαθήματος είναι η επαφή των φοιτητών με το αντικείμενο της Μοριακής Διαγνωστικής των λοιμώξεων, της Μοριακής Επιδημιολογίας και της βασικής Μοριακής έρευνας στο πεδίο της Ιατρικής Μικροβιολογίας.

Ύλη του μαθήματος:

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΒΑΣΙΚΗ ΜΟΡΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

(αναφορά στις τεχνικές της μοριακής Μικροβιολογίας)

ΜΟΡΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΘΟΓΟΝΟΥ

(αναφορά στα διαθέσιμα πρωτόκολλα μοριακής διάγνωσης)

ΜΟΡΙΑΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

(επιμέρους αναφορά κατά παθογόνο παράγοντα)

ΜΟΡΙΑΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ

(αναφορά στα ερευνητικά πρωτόκολλα μοριακής διερεύνησης της αντοχής των μικροβίων στα αντιβιοτικά)

ΜΟΡΙΑΚΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

(αναφορά στα πρωτόκολλα μοριακής τυποποίησης των μικροβίων)

ΦΑΡΜΑΚΟΓΕΝΕΤΙΚΗ-ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΦΑΡΜΑΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η φαρμακογενετική είναι ένας ταχύτατα αναπτυσσόμενος κλάδος της κλινικής φαρμακολογίας που ασχολείται με την έρευνα και τη μελέτη των γενετικά καθοριζόμενων εκτροπών που επηρεάζουν τον μεταβολισμό και τη δράση των φαρμάκων στον άνθρωπο. Η ανάπτυξη αυτού του κλάδου ξεκινά τη δεκαετία του 50 και οφείλει την ύπαρξη του στη διαπίστωση ότι οι πρωτεΐνες και τα ένζυμα που ρυθμίζουν την αντίδραση κάθε ατόμου στα φάρμακα συχνά εμφανίζουν λειτουργικές διαφορές οι οποίες οφείλονται σε γενετικό πολυμορφισμό. Ο σκοπός της φαρμακογενετικής είναι να μελετήσει και να εξηγήσει τις φαρμακολογικές και τοξικολογικές επιδράσεις των ατομικών γενετικών διαφορών μέσα από τον λεπτομερή χαρακτηρισμό της βιοχημικής και μοριακής τους βάσης σύμφωνα με τις βασικές αρχές της φαρμακολογίας και της γενετικής. Ο θεραπευτικός στόχος της φαρμακογενετικής είναι με ανάλυση του γενετικού προφίλ κάθε ασθενούς, οι γιατροί να είναι σε θέση να διαπιστώσουν κατά πόσον ένα φάρμακο θα είναι αποτελεσματικό στον ασθενή ή θα του προκαλέσει επικίνδυνες παρενέργειες. Η προσέγγιση αυτή θα οδηγήσει σύντομα τη φαρμακοθεραπευτική σε μια εποχή

"προσωπικών θεραπειών", με φάρμακα προσαρμοσμένα στο γενετικό προφίλ του συγκεκριμένου ασθενούς. Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι: 1. Εισαγωγή στη Φαρμακογενετική και φαρμακογονιδιωματική, 2. Μεθοδολογίες διάγνωσης φαρμακογενετικών πολυμορφισμών, 3. Η φαρμακογενετική στην ανάπτυξη νέων φαρμάκων, 4. Η γενετική του μεταβολισμού των φαρμάκων, 5. Η κλινική σημασία των φαρμακογενετικών πολυμορφισμών στην Ογκολογική Χημειοθεραπεία, 6. Η κλινική σημασία των φαρμακογενετικών πολυμορφισμών στην Ψυχιατρική και στη Νευρολογία, 7. Η κλινική σημασία των φαρμακογενετικών πολυμορφισμών στο Διαβήτη και την Παχυσαρκία, 8. Η κλινική σημασία των φαρμακογενετικών πολυμορφισμών στις νόσους του Καρδιαγγειακού Συστήματος, 9. Η κλινική σημασία των φαρμακογενετικών πολυμορφισμών στην Αντιπηκτική Θεραπεία, 10. Άλλες κλινικές εφαρμογές της φαρμακογενετικής, 11. Επιγενετική και φάρμακα.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΑ

Στόχος του μαθήματος της Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας είναι η εισαγωγή στην ιδιαιτερότητα και τη χρησιμότητα του ηλεκτρονικού μικροσκοπίου, τόσο στην ιατρική έρευνα, όσο και στην κλινική διαγνωστική πράξη.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές μελετούν τα είδη και τις βασικές αρχές λειτουργίας των ηλεκτρονικών μικροσκοπίων, μαθαίνουν τις τεχνικές και τα εργαλεία προετοιμασίας και επεξεργασίας των ιστών, για την υπερμικροσκοπική παρατήρηση και έρχονται σε επαφή με τις κυριότερες εφαρμογές του ηλεκτρονικού μικροσκοπίου στις βιολογικές επιστήμες.

Στα πλαίσια του μαθήματος οι φοιτητές επισκέπτονται τη Μονάδα Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας, που βρίσκεται εγκατεστημένη στους χώρους του Εργαστηρίου Ανατομίας.

Δ' Έτος

ΕΒΔΟΜΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Κεφ. 1. Η νέα γενετική: Εισαγωγή -Ο ρόλος της γενετικής στην Ιατρική -Ταξινόμηση γενετικών ασθενειών -Από τον Mendel στη γενετική μηχανική. Κεφ. 2. Δομή και λειτουργία των γονιδίων και χρωματοσωμάτων: Οργάνωση του ανθρώπινου γενώματος -Το κεντρικό δόγμα: DNA -> RNA -> Πρωτεΐνες -Στοιχεία γονιδιακής έκφρασης Κεφ. 3. Χρωματοσωμική βάση της κληρονομικότητας: Το ανθρώπινο χρωμόσωμα -Κύκλος ζωής σωματικού κυττάρου -Ιατρική εφαρμογή της χρωματοσωμικής ανάλυσης. Κεφ. 4. Κλινική κυτταρογενετική: Γενικές αρχές - Ατυπίες δομής και αριθμού χρωματοσωμάτων -Ταξινόμηση -Μωσαϊκισμός -Χρωματοσωμική βάση φυλετικής διαφοροποίησης -Τα Χ και Υ χρωματοσώματα -Σύνδρομα τρισωμιών και ελλείψεων αυτοσωματικών και κλινικές ασθένειες φυλετικών χρωματοσωμάτων. Κεφ. 5. Μοριακή και βιοχημική βάση γενετικών ασθενειών: Ασθένειες λόγω μεταλλάξεων σε διάφορες κατηγορίες πρωτεϊνών -Τα αποτελέσματα των μεταλλάξεων αυτών -Σχέση μεταξύ μοριακής φυσιο-παθολογίας των πρωτεϊνών και κλινικού φαινοτύπου. Κεφ. 6. Μονογονιδιακή κληρονομικότητα και γενεαλογικά δένδρα: Πρότυπα αυτοσωματικής κυρίαρχης ή υποτελούς κληρονομικότητας -Υπόθεση της Lyon -Πρότυπα χ-φυλοσύνδετης κυρίαρχης και υποτελούς κληρονομικότητας -Σύνδρομο ευθραστότητας του Χ -Μη κλασσικά πρότυπα μονογονιδιακής κληρονομικότητας. Κεφ. 7. Γενετική νόσων με πολυπαραγοντική κληρονομικότητα: Συνεχής ποικιλότητα -Πολυπαραγοντική αιτιολογία γενετικών νοσημάτων. Κεφ. 8. Γενετικά νοσήματα στα διάφορα όργανα του σώματος: Δυσπλασίες οστών -Ανωμαλίες ώτων και κωφότητα -Γενετικά νοσήματα οφθαλμών, δέρματος, νευρομυϊκού συστήματος, μεταβολισμού, γεννητικού-ουροποιητικού, ενδοκρινικού, γαστρεντερικού, αιμοποιητικού και καρδιαγγειακού συστήματος. Κεφ. 9. Προγεννητική διάγνωση: Ενδείξεις και προτεραιότητες προγεννητικής διάγνωσης -Τεχνική διαδικασίας παρατήρησης εμβρυικών ιστών ή κυττάρων - Εργαστηριακές τεχνικές. Κεφ. 10. Φαρμακογενετική -Τερατογένεση και μεταλλαξιγένεση: Φάρμακα και γεννητικό υλικό -Τερατογόνα -Καρκινογόνα -Μεταλλαξιγόνα -Έλεγχος μεταλλαξιγένεσης, καρκινογένεσης ή και τερατογένεσης -Ανάλυση DNA με υψηλής πίεσης χρωματογραφία -Ames test -Μηχανισμοί επιδιόρθωσης του γενετικού υλικού -Χημικές χρωματοσωματικές

βλάβες σε ευκαρυωτικά χρωματοσώματα *in vivo* και *in vitro* - Εμβρυοτερατογένεση σε ποντικούς. Κεφ. 11. Μέθοδοι ελέγχου στο DNA -Καλλιέργειες κυττάρων: Γονιδιακοί ανιχνευτές και γονιδιακός χάρτης -Κλωνοποίηση, RFLPs και Υβριδοποίηση DNA -Τεχνική PCR. Κεφ. 12. Γενετική του καρκίνου: Φύση και ομάδες γονιδίων καρκίνου -Οικογενής καρκίνος-Κυτταρογενετική του καρκίνου -Καρκίνος και περιβάλλον -Ογκογονίδια και αντιογκογονίδια - Τρανσποζόνια. Κεφ.

14. Γονιδιακή θεραπεία: Γενετική μηχανική -Σε μικροοργανισμούς -Σε φυτά -Διαγονιδιακά πειραματόζωα-Ινοβλάστες ως στόχοι γονιδιακής θεραπείας -Ηπατοκύτταρα-Πειράματα *in vitro* και *in vivo* -Γενετικά τροποποιημένα λεμφοκύτταρα -Θεραπεία Κεφ. 15. Γενετική συμβουλευτική και ηθικά προβλήματα: Η γενετική συμβουλευτική στην Ιατρική -Καθορισμός παραγόντων κινδύνου -Ελεγχος πληθυσμού για γενετικές ασθένειες

ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ

Το Ηλεκτροκαρδιογράφημα (ΗΚΓ) εξακολουθεί να είναι ένα απλό, προσιτό και πολύτιμο διαγνωστικό μέσο. Ο σκοπός του μαθήματος του Ηλεκτροκαρδιογραφήματος περιλαμβάνει: 1) Την κατανόηση των βασικών αρχών του ηλεκτροκαρδιογραφήματος και την εξοικείωση με τους φυσιολογικούς τύπους και παραλλαγές του ΗΚΓ που παρατηρούνται στον γενικό πληθυσμό, 2) Την κατανόηση των παθολογικών τύπων του ΗΚΓ και παραλλαγών αυτών που παρατηρούνται στα διάφορα καρδιαγγειακά νοσήματα, 3) Την εκπαίδευση στην αναγνώριση και διάγνωση των κυριότερων διαταραχών του καρδιακού ρυθμού και της αγωγιμότητας, 4) Την εκπαίδευση στην αναγνώριση και διάγνωση των ευρημάτων ισχαιμίας του μυοκαρδίου – εμφράγματος στο ΗΚΓ, 5) Την εκπαίδευση στην συστηματική προσέγγιση του Ηλεκτροκαρδιογραφήματος για την ακριβή και αποτελεσματική λήψη απόφασης στα επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα, 6) Την ανάπτυξη ερμηνείας ΗΚΓ στην διαφοροδιάγνωση καρδιολογικών προβλημάτων καθώς και ερμηνείας «δυσανάγνωστων» ΗΚΓμάτων ή ΗΚΓ «διλημμάτων». Ο τρόπος εκπαίδευσης στο μάθημα του Ηλεκτροκαρδιογραφήματος περιλαμβάνει: 1) Την παρακολούθηση από αμφιθεάτρου μαθημάτων με σκοπό την ανάπτυξη των βασικών αρχών του ΗΚΓ, των φυσιολογικών και παθολογικών παραλλαγών του, 2) Την ερμηνεία ΗΚΓ από ασθενείς της Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής στα πλαίσια της ιατρικής επίσκεψης, 3) Την εξάσκηση στην λήψη Ηλεκτροκαρδιογραφήματος, 4) Την παρακολούθηση μαθημάτων «σεμιναριακού» χαρακτήρα όπου παρουσιάζονται περιστατικά με ενδιαφέροντα ΗΚΓ

καθώς και η συνολική διαγνωστική προσέγγιση του ΗΚΓ στην κλινική πράξη, 5) Την ερμηνεία ΗΚΓ από ασθενείς των επειγόντων περιστατικών με οξύ καρδιολογικό πρόβλημα στα πλαίσια της ενεργούς εφημερίας, 6) Την εξάσκηση σε ερωτηματολόγια πολλαπλής επιλογής που αφορούν διαφοροδιαγνωστικά ΗΚΓ προβλήματα 7) Την ανάπτυξη ειδικών διαγνωστικών αλγόριθμων για την σωστή διάγνωση του ΗΚΓ.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

Το αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η κατάρτιση των φοιτητών της ιατρικής πάνω σε θέματα έκθεσης και υπερέκθεσης ανθρώπων σε ιονίζουσα ακτινοβολία κατά τον πυρηνικό πόλεμο ή πυρηνικά ατυχήματα, τα σωματικά και στοχαστικά αποτελέσματα καθώς και την ιατρική αντιμετώπιση των εκτεθειμένων ασθενών. Το μάθημα διαπραγματεύεται πέντε κύρια κεφάλαια: 1. Επίδραση των ιονιζουσών ακτινοβολιών στην ύλη (άτομο και ιονισμός, ραδιενέργεια, Ακτίνες Χ, αλληλεπίδραση ακτινοβολίας και ύλης, η διαδικασία της εξασθένησης, μονάδες μέτρησης της ιονίζουσας ακτινοβολίας.), 2. Επίδραση των ιονιζουσών ακτινοβολιών στα κύτταρα (ελεύθερες ρίζες και DNA., ακτινική κυτταρική βλάβη και θάνατος, καμπύλη κυτταρικής επιβίωσης μετά από ακτινοβολήση., εσωτερική ακτινευαισθησία, υποθανατηφόρες και δυνητικά θανατηφόρες βλάβες., σχέση φάσης κυτταρικού κύκλου, φαινόμενο οξυγόνου, ρυθμός δόσης, ποιότητα της ακτινοβολίας. κυτταροπροστασία), 3. Αρχές ακτινοπροστασίας (στοχαστικά και σωματικά αποτελέσματα., βλάβες στους ανθρώπινους ιστούς από ολοσωματική έκθεση, τερατογένεση από ακτινοβολία, γενετικές επιδράσεις της ακτινοβολίας, καρκινογένεση - λευχαιμιογένεση, μηχανισμοί καρκινογένεσης, καρκινογένεση από υπεριώδεις ακτινοβολίες), 4. Αντιμετώπιση υπερέκθεσης σε ακτινοβολία (πυρηνικός πόλεμος, πυρηνικά ατυχήματα, διάγνωση ακτινικής υπερέκθεσης, θεραπεία). 5. Βλάβες από Θεραπευτική υπερέκθεση (κλασματοποίηση της ακτινοθεραπείας., πρώιμα και όψιμα ανταποκρινόμενοι ιστοί., ο λόγος α/β., δόση ανά κλάσμα και κανονικοποίηση της δόσης ακτινοβολίας, επιπλοκές ακτινοθεραπείας).

ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η σύνδεση των μαθημάτων κορμού Μικροβιολογίας I και II με την Παθολογία και ειδικότερα, τη Λοιμωξιολογία.

Στόχος του μαθήματος είναι η σύνδεση μεταξύ των γνώσεων των φοιτητών, που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της Μικροβιολογίας, με την κλινική πράξη. Επιπλέον, θα αναλυθούν διαδικασίες δειγματοληψίας και μεταφοράς κλινικών δειγμάτων που εξασφαλίζουν την ασφαλή εργαστηριακή διάγνωση των λοιμωδών νοσημάτων.

Η ύλη του μαθήματος έχει ως εξής: 1. Λήψη και μεταφορά βιολογικών δειγμάτων 2. Λοιμώξεις ουροποιητικού & γεννητικού συστήματος 3. Λοιμώξεις αναπνευστικού συστήματος 4. Λοιμώξεις γαστρεντερικού συστήματος 5. Λοιμώξεις δέρματος και μαλακών μορίων 6. Λοιμώξεις οστών και αρθρώσεων 7. Λοιμώξεις κεντρικού νευρικού συστήματος 8. Μικροβιαίμια- Σηψαιμία 9. Ανθρωποζωνόσοι.

ΟΓΔΟΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ

Στο μάθημα «Εισαγωγή στην Ψυχοσωματική» παρουσιάζονται θεωρητικά, ζητήματα που αφορούν στη σχέση σωματικής και ψυχικής υγείας καθώς και στους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που μπορεί να σχετίζονται με σωματικές νόσους. Στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών στην ολιστική προσέγγιση των προβλημάτων των ασθενών.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η Πυρηνική Ιατρική κάνει χρήση των ιδιοτήτων του πυρήνα ραδιενεργών νουκλεοτιδίων για να αξιολογήσει μεταβολές στην ανατομική και κυρίως στη φυσιολογία των οργάνων αναδεικνύοντας τη διαταραχή στη λειτουργικότητά τους. Με τη χρήση προηγμένης Τεχνολογίας (νέες τομογραφικές γ-camera, συστήματα PET-CT, νέας γενιάς Η/Υ και νέα ραδιοφάρμακα συμβάλλει στην έγκαιρη και ασφαλή διάγνωση των διαφόρων παθήσεων. Με τα θεραπευτικά ραδιοφάρμακα βοηθάει καθοριστικά στη θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών (καρκίνοι θυρεοειδούς – οστικές μεταστάσεις κλπ.), ενώ με τους in-vitro προσδιορισμούς ορμονών, καρκινικών δεικτών και άλλων ουσιών στα βιολογικά υγρά, συμβάλλει καθοριστικά στη διάγνωση νόσων και στην παρακολούθηση των ασθενών. Κατά την διδασκαλία αυτού του επιλεγόμενου μαθήματος η οποία περιλαμβάνει 13 ωριαία μαθήματα θεωρίας, γίνεται περιγραφή των Στοιχείων Πυρηνικής Φυσικής και των συστημάτων απεικόνισης (γ-camera κλπ) και αναλυτική παρουσίαση των κλινικών εφαρμογών της Πυρηνικής Ιατρικής στα διάφορα συστήματα (Ερειστικό, Πεπτικό, Αναπνευστικό, Ουροποιητικό, Νευρικό, Κυκλοφορικό, Ενδοκρινικό κλπ.) καθώς και τις θεραπευτικές εφαρμογές της Πυρηνικής Ιατρικής όπως και τους in-Vitro προσδιορισμούς. Οι φοιτητές ασκούνται επίσης σε ομάδες (κλινικό φροντιστήριο), στο Τμήμα Πυρηνικής Ιατρικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης. Αναλυτική ύλη: Στοιχεία Πυρηνικής Φυσικής, Όργανα στην Πυρηνική Ιατρική- γ-κάμερα, Ραδιοφάρμακα, Εισαγωγή στις Κλινικές εφαρμογές της Πυρηνικής Ιατρικής, Σπινθηρογράφημα Οστών Μαλακά Μόρια, Ανίχνευση φλεγμονών Μυοσκελετικού, Ηπαρ-Χοληφόρα-Σπλήνας-Πάγκρεας- Οισοφάγος-Εντερο, Σιελογόνοι αδένες, Κένωση Στομάχου, ραδιενεργά γεύματα, -Αιμορραγία Πεπτικού-Νευροενδοκρινείς όγκοι, Θυρεοειδής - Παραθυρεοειδείς – Υπόφυση - Επινεφρίδια, In Vitro Εξετάσεις (RIA-IRMA), Κλινικές Εφαρμογές στη Νεφρολο-

γία- Ουρολογία-Γεννητικό Σύστημα, Στατικό-Δυναμικό Σπινθηρογράφημα νεφρών, Έλεγχος μεταμοσχευμένου νεφρού, Κυστεοουρητηρική παλινδρόμηση, Απεικόνιση με μονοκλωνικά αντισώματα, Positron Emission-Tomography (PET), Θεραπευτική Πυρηνική Ιατρική, Αερισμός-Αιμάτωση Πνευμόνων, Πνευμονική Εμβολή, Παθήσεις πνευμόνων, Σπινθηρογράφημα Καρδιάς, Ραδιοισοτοπική Κοιλιογραφία, Αγγεία-Λεμφικό, Σπ/μα Εγκεφάλου, Δεξαμενογραφία, Απεικόνιση Υποδοχέων Εγκεφάλου Σπινθηρογράφημα δακρυικών οδών, Όγκοι οφθαλμών απεικόνιση -θεραπεία.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη μελέτη του οξέος και του χρόνιου πόνου. Παρόλο που ο πόνος αποτελεί πανανθρώπινη εμπειρία είναι πολύ δύσκολο να καθοριστεί με σαφήνεια, επειδή αποτελεί υποκειμενική αίσθηση με συναισθηματική απήχηση.

Ο οξύς πόνος είναι ο πιο σημαντικός μηχανισμός άμυνας του οργανισμού και το πιο πρώιμο στοιχείο της φύσης το οποίο έχει σχέση με τη νοσηρότητα και εξυπηρετεί μια βιολογική-προστατευτική λειτουργία. Σηματοδοτεί την παρουσία επικείμενης ή ενεργού βλάβης εντός του σώματος και επιτρέπει έτσι στο άτομο να αποφύγει τη βλάβη ή την επιδείνωσή της. Αυτό έχει ευνοϊκή επίδραση στον οργανισμό μόνο για περιορισμένη περίοδο. Παράλληλα, ο πόνος προκαλεί πολύπλοκες νευρο-ορμονικές και ψυχολογικές απαντήσεις, που αρχικά βοηθούν στη διατήρηση της ομοιόστασης. Εάν όμως είναι εκτεταμένες ή παρατεταμένες μπορεί να οδηγήσουν σε νοσηρότητα και θνησιμότητα.

Η παράταση του οξέος πόνου είναι δυνατόν να οδηγήσει σε χρόνια πόνου, ο οποίος εκτός του ότι δεν έχει καμιά βιολογική χρησιμότητα, προκαλεί επιβλαβείς επιδράσεις στον οργανισμό, μειώνει την ποιότητα ζωής του ασθενούς, αντιμετωπίζεται δύσκολα και το κοινωνικοοικονομικό κόστος είναι υπερβολικά υψηλό.

Τα θεωρητικά μαθήματα στο γνωστικό αντικείμενο του Πόνου περιλαμβάνουν:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ

Ιστορική αναδρομή στον Πόνο.

Ορολογία - Ταξινόμηση του πόνου.

Φυσιολογία και Παθοφυσιολογία του πόνου.

II. ΕΙΔΗ ΠΟΝΟΥ

Φλεγμονώδης & Νευροπαθητικός πόνος.

III. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Μη-οπιοειδή αναλγητικά.

Οπιοειδή αναλγητικά.

“Συνοδά” αναλγητικά και Τοπικά αναισθητικά.

IV. ANTIMETΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Εκτίμηση και αξιολόγηση του πόνου.

Θεραπεία του πόνου (φαρμακευτική - μη φαρμακευτική).

V. ΕΙΔΙΚΑ ΕΠΩΔΥΝΑ ΣΥΝΔΡΟΜΑ

Μεθερπητική νευραλγία - Νευραλγία τριδύμου.

Διαβητική νευροπάθεια - Πόνος μέλους φάντασμα.

Αυχναλγία - Οσφυαλγία - Θωρακαλγία.

Άλλα επώδυνα σύνδρομα.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Το περιεχόμενο έχει ως εξής: 1.Φυσιολογία του Γυναικείου Γεννητικού Συστήματος κατά την Παιδική Εφηβική Ηλικία-Εμμηναρχή-Θηλαρχή, 2.Λήψη ιστορικού-Γυναικολογική εξέταση-Παρακλινικές εξετάσεις στην Παιδική Εφηβική-Γυναικολογία, 3. Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στην εφηβεία –Αντισύλληψη στην εφηβεία, 4. Λοιμώξεις Γυναικείου Γεννητικού Συστήματος στην Παιδική και Εφηβική Ηλικία, 5. Καλοήθεις και κακοήθεις νεοπλασίες του γυναικείου γεννητικού συστήματος στην παιδική και εφηβική ηλικία, 6. Ορμονικές διαταραχές του γυναικείου γεννητικού συστήματος στην παιδική και εφηβική ηλικία 7. Συγγενείς ανωμαλίες- διαταραχές στην εξέλιξη του γυναικείου γεννητικού συστήματος.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΦΘΑΛΜΟΣ

Σκοπός/Περιεχόμενο του μαθήματος είναι να εξοπλίσει τους φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να αναγνωρίζουν και να θεραπεύουν τις οφθαλμικές εκδηλώσεις των συστηματικών νοσημάτων. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν: 1. Μαθήματα από έδρας-Διαλέξεις. 2. Χρήση πολυμέσων. 3. Αναλυτική συζήτηση. 4. Προαιρετική συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες. Μαθησιακά αποτελέσματα: 1. Γνώση/κατανόηση των οφθαλμικών εκδηλώσεων των συστηματικών νοσημάτων. 2. Ανάλυση και ερμηνεία των οφθαλμικών εκδηλώσεων των συστηματικών νοσημάτων. 3. Ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων στο γνωστικό αντικείμενο Συστηματικά νοσήματα και Οφθαλμός. Μέθοδος Αξιολόγησης: Τελικές γραπτές εξετάσεις.

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ

Το μάθημα υπηρετεί τη βελτίωση της διαγνωστικής σκέψης. Η χρησιμότητά του έγκειται στο ότι οι φοιτητές, έχοντας διδαχτεί παράλληλα την Ειδική Νοσολογία, αποκτούν τη δυνατότητα να επεξεργαστούν τις γνώσεις τους και να διδαχτούν τον τρόπο του σκέπτεσθαι, για να φτάσουν από τα συμπτώματα στη διάγνωση. Η μέθοδος που εφαρμόζεται κατά τη διδασκαλία είναι: ανάπτυξη ενός θέματος στην παράδοση και στη συνέχεια συζήτηση με τη συμμετοχή των φοιτητών επί περιστατικού που τους μοιράζεται με έντυπο.

Διδακτέα ύλη (θεματικές ενότητες):

- Ικτερος
- Οξύς Θωρακικός πόνος
- Οξύ Κοιλιακό άλγος
- Κοιλιακή Διόγκωση
- Πυρετός Αγνώστου Δικαιολογίας
- Χρόνιο Διαρροϊκό Σύνδρομο
- Περιφερικό οίδημα
- Πολυαρθρικό σύνδρομο
- Αιματέμεση και Μέλαινα
- Απώλεια Βάρους

ΚΛΙΝΙΚΗ ΥΠΕΡΗΧΟΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ

Η υπερηχοτομογραφία έχει ευρεία εφαρμογή στην διερεύνηση παθολογικών καταστάσεων και η πλειοψηφία των ασθενών που νοσηλεύονται υποβάλλονται σε υπερηχοτομογράφημα. Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με :

- τις βασικές θεωρητικές αρχές των υπερήχων, των διαφόρων τεχνικών τους [απλή υπερηχοτομογραφία (ΥΓ), έγχρωμη Doppler ΥΓ, ΥΓ με την χρήση ενδοφλέγιων σκιαγραφικών]όπως αυτές εφαρμόζονται στην ιατρική
- την τεχνική διενέργειας υπερηχογραφημάτων
- την υπερηχοτομογραφική απεικόνιση των φυσιολογικών ανατομικών δομών
- την υπερηχοτομογραφική απεικόνιση των συχνότερων παθολογικών καταστάσεων που συναντώνται στην καθημερινή κλινική πρακτική.

Αρχικά οι εκπαιδευόμενοι μετά το εισαγωγικό μάθημα, θα εξοικειωθούν, θα μελετήσουν και θα ασκηθούν κλινικά στην φυσιολογική απεικόνιση των κύριων ανατομικών δομών της περιτοναϊκής κοιλότητας και του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου

[ήπαρ, πάγκρεας, χοληφόρα, σπλήν, νεφροί, ουροδόχος κύστη]. Επίσης θα εξασκηθούν στην εξέταση αγγειακών δομών του σώματος [εξωκράνια αγγεία, αγγεία του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου, αγγεία των άνω και κάτω άκρων]. Η κλινική άσκηση θα πραγματοποιηθεί σε υγιείς εθελοντές, σε ομάδες των 10 φοιτητών. Μετά την εξοικείωση των εκπαιδευομένων με την φυσιολογική απεικόνιση των ανατομικών δομών που προαναφέρθηκαν, θα ακολουθήσει σειρά θεωρητικών μαθημάτων που θα αφορά την παρουσίαση των κυριότερων παθολογικών καταστάσεων και την ανάλυση της υπερηχοτομογραφικής σημειολογίας τους, ανά ανατομική δομή. Στο πλαίσιο αυτό οι φοιτητές θα παρακολουθήσουν εξετάσεις ασθενών που προσέρχονται στο Τμήμα Διαγνωστικής και Επεμβατικής Ακτινολογίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης. Οι εξετάσεις που θα πραγματοποιηθούν με την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος των κλινικών ασκήσεων και των θεωρητικών μαθημάτων, θα επικεντρώνονται στην αναγνώριση φυσιολογικών ανατομικών δομών και βασικών παθολογικών καταστάσεων με την επίδειξη εικόνων ΥΓ.

Ε΄ Έτος

ΕΝΑΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΣΤΑΣΗΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται ως ακολούθως:

Φυσιολογία της αιμόστασης

Πρωτοπαθής αιμόσταση

Δευτεροπαθής αιμόσταση

Ινωδολυτικό σύστημα

Αναστολείς της αιμόστασης

Μελέτη του μηχανισμού της αιμόστασης

Διαταραχές της αιμόστασης: αιμορραγία, θρόμβωση

Αιμορραγική διάθεση: συγγενείς και επίκτητες καταστάσεις

Θρομβοφιλική διάθεση: συγγενείς και επίκτητες καταστάσεις

Διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη (ΔΕΠ)

Αντιπηκτική αγωγή, αντιπηκτικά φάρμακα

Η κατανόηση των μηχανισμών της αιμόστασης, η ερμηνεία και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ευρημάτων καθώς και η εφαρμογή των ανωτέρω στην κλινική πράξη αποτελούν τους κύριους μαθησιακούς στόχους.

ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις βασικές αρχές της πλαστικής χειρουργικής. Διδάσκονται δύο μεγάλες ενότητες. Στην πρώτη ενότητα οι φοιτητές διδάσκονται την ανατομία και φυσιολογία του δέρματος, την διαδικασία της επούλωσης, την ιστορία και το αντικείμενο της πλαστικής χειρουργικής και τις αρχές μεταμόσχευσης των ιστών. Στη δεύτερη ενότητα διδάσκονται βασικές τεχνικές συρραφής τραυμάτων, τις ενδείξεις και το σχεδιασμό βασικών δερματικών και σύνθετων κρημνών, αρχές μικροχειρουργικής, βασικές αρχές αποκατάστασης ιστών, χειρουργικής της χειρός, παθοφυσιολογίας και χειρουργικής αποκατάστασης όγκων των μαλακών μορίων, αντιμετώπιση του εγκαύματος και τέλος στοιχεία αισθητικής χειρουργικής. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με ταυτόχρονη παρουσίαση περιστατικών και επιπλέον διαδραστικών video στη δέ-

τερη ενότητα. Η εισαγωγή των φοιτητών στην Πλαστική Χειρουργική παρέχει τη γνώση τόσο για την γενική πρωτοβάθμια περίθαλψη του τραύματος και του εγκαύματος όσο και για εξελιγμένους χειρισμούς των ιστών, γεγονός που την καθιστά πολύτιμη για την περαιτέρω ανταγωνιστική εξέλιξη των νέων ιατρών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Η ανοσολογία αποτελεί βασικό κλάδο των βιοιατρικών επιστημών, ο οποίος ασχολείται με τη λειτουργία του ανοσολογικού συστήματος στους έμβιους οργανισμούς. Ειδικότερα η κλινική ανοσολογία καλύπτει τη μελέτη του ανωτέρω συστήματος στον άνθρωπο, τόσο στην ασθένεια, αλλά και στην υγιή κατάσταση (ομοιόσταση). Τόσο το κλινικό, όσο και το πολυβραβευμένο (12 νόμιπελ στη φυσιολογία της ιατρικής) ερευνητικό πεδίο της ανοσολογίας είναι εκτεταμένα και έχουν αποδώσει σημαντικά θεραπευτικά επιτεύγματα σε πλείαδα νοσολογικών οντοτήτων. Επιπρόσθετα, η κλινική ανοσολογία έχει ισχυρούς δεσμούς και εφαρμογές με πολλούς και ετερογενείς επιστημονικούς κλάδους. Η κατανόηση του ανοσολογικού συστήματος και των παθήσεών του είναι θεμελιώδους σημασίας για τη σωστή εκμάθηση και εφαρμογή των περισσότερων παθολογικών και εργαστηριακών ιατρικών ειδικοτήτων. Ειδικότερα ο σκοπός του μαθήματος της Κλινικής Ανοσολογίας περιλαμβάνει: Την κατανόηση τόσο της λειτουργίας του Ανοσολογικού συστήματος σε φυσιολογικές (εκτός νόσου συνθήκες), τη γνωριμία σε επίπεδο παθοβιολογίας και κλινικής εικόνας των αυτοάνοσων νοσημάτων και των ανοσοανεπαρκειών, την εξοικείωση με τις κυριότερες διαγνωστικές ανοσολογικές τεχνικές, τη διδασκαλία του ρόλου του Ανοσοποιητικού συστήματος στη παθογένεση των κακοηθειών & την παρουσίαση των κυριότερων θεραπευτικών εφαρμογών της ανοσολογίας.

ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Η παιδοχειρουργική αποτελείται από τη γενική παιδοχειρουργική και την ειδική παιδοχειρουργική. Η θεματολογία του επιλεγόμενου μαθήματος περιλαμβάνει: Εισαγωγικά στοιχεία Παιδοχειρουργικής, Κλινική εξέταση παιδοχειρουργικού ασθενούς, Συγγενής Βουβωνοκήλη-υδροκήλη, Ομφαλοκήλη, Βρεφική υπερτροφική πυλωρική στένωση, Νεκρωτική εντεροκολίτιδα, Διαφραγματοκήλη - κήλη τρήματος Morgagni, Άνοδος θόλου διαφράγματος, Συγγενές λοβώδες εμφύσημα-Συγγενής κυστική αδενωματώδης δυσπλασία πνεύμονα, Εμπύημα θώρακος, Ανωμαλίες θέσης εντέρου, Υπολείμματα ομφαλεντερικού πόρου, Εξόμφαλος,

Γαστρόςχιση, Εγκολεασμός, Οξεία σκωληκοειδίτιδα, Ατρησία Οισοφάγου, Ατρησία 12/λου - νήστιδας- ειλεού, Συγγενής ανωμαλίες ορθού-πρωκτού, Νόσος Hirschprung, Ατρησία χοληφόρων, Συγγενής κύστη χοληδόχου πόρου, Βλάβες κεφαλής και τραχήλου, Συμπαγείς όγκοι στην παιδική ηλικία, Ελάχιστα επεμβατική χειρουργική στα παιδιά.

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΔΟΚΟΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΩΝ

Το μάθημα αποτελεί παράθεση και λεπτομερειακή ανάλυση των τελευταίων δεδομένων τεχνικών και ιατρικών πράξεων στο τομέα της Ακτινολογίας. Η Ακτινολογία – διαγνωστική ή επεμβατική– αποτελεί ένα από τους ταχύτερα εξελισσόμενους κλάδους της Ιατρικής Επιστήμης. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και εντυπωσιακές, για αυτόν ακριβώς το λόγο η θεματολογία του μαθήματος προσαρμόζεται συνεχώς στα σύγχρονα δεδομένα. Ενδεικτικά αναφέρονται: τεχνικές της επεμβατικής Ακτινολογίας στην κλινική ογκολογία, η εφαρμογή της επεμβατικής Ακτινολογίας στις παθήσεις των αγγείων, βασικές αρχές της μοριακής απεικόνισης, νεότερα δεδομένα στην απεικόνιση του θώρακα και των πνευμόνων και τις συνοδές επεμβατικές πράξεις, νεότερα δεδομένα στην παιδοακτινολογία κ.α. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις έχουν σαν αποτέλεσμα την ουσιαστική διαμόρφωση και βελτίωση των ήδη υπάρχουσών μεθόδων και τεχνικών, αλλά και την δημιουργία νέων. Περιγράφονται οι αναδυόμενες απεικονιστικές τεχνικές και αναλύεται η διευρυνόμενη κλινική εφαρμογή τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις ποικίλες διαγνωστικές και θεραπευτικές τεχνικές της Επεμβατικής Ακτινολογίας που κατακτά ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στη καθημερινή κλινική πρακτική.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να εντοπίσουν, να αξιολογήσουν και να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά ιατρικές επιστημονικές πηγές για την υποστήριξη του κλινικού αλλά και του ερευνητικού έργου. Η εντόπιση αξιόπιστης απάντησης σε ένα κλινικό ή ερευνητικό ερώτημα είναι αρκετά επίπονη εργασία αν αναλογισθεί κανένας το πλήθος των δημοσιευμένων μελετών (π.χ. πάνω από 26.000.000 δημοσιευμένες μελέτες στη γνωστή βάση δεδομένων PUBMED).

Το μάθημα ασχολείται:

Με τις πηγές της ιατρικής βιβλιογραφίας και τους τρόπους αναζήτησης βι-

βιβλιογραφίας για κλινικούς ή για ερευνητικούς σκοπούς.

Με τα είδη των δημοσιευμένων μελετών και την αξιοπιστία τους (συστηματική ανασκόπηση, μετα-ανάλυση, κατευθυντήρια οδηγία, πρωτότυπη κλινική μελέτη, παρουσίαση περιστατικού, βασική έρευνα).

Με την αξιολόγηση μιας μελέτης όσο αφορά στη μεθοδολογία και στα αποτελέσματά της.

Με τη συγκριτική αξιολόγηση μελετών και τελικά την επιλογή των καταλληλότερων για το συγκεκριμένο κλινικό ή ερευνητικό ερώτημα.

Η ύλη του μαθήματος αναλυτικά:

(1) Εισαγωγή: ο ρόλος της ιατρικής επιστημονικής βιβλιογραφίας στη σύγχρονη ιατρική. Η επιστημονική βιβλιογραφία κατά το σχεδιασμό, εκτέλεση και συγγραφή μιας ιατρικής μελέτης. Η επιστημονική βιβλιογραφία κατά την επίλυση κλινικού προβλήματος. Η επιστημονική βιβλιογραφία και ο ασθενής.

(2) Ιατρική βιβλιογραφία: τι είναι επιστημονική βιβλιογραφία, ιατρική επιστημονική βιβλιογραφία, είδη εργασιών/μελετών, όγκος, κλπ.

(3) Πηγές ιατρικής βιβλιογραφίας: επιστημονικός τύπος, είδη περιοδικών, ψηφιακά αποθετήρια και ευρετήρια επιστημονικής βιβλιογραφίας.

(4) Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας: ανασκόπηση ψηφιακών αποθετηρίων/ευρετηρίων και υπηρεσιών περίληψης/ειδοποίησης. Στρατηγική αναζήτησης.

(5) Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας στο PubMed και σχεδιασμός ερωτήματος για την αναζήτηση. Ανάλυση του πρότυπου λεξιλογίου MeSH. Συνδυασμών όρων αναζήτησης με λογικούς τελεστές.

(6) Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας: χρήση εργαλείων για τη βέλτιστη αναζήτηση και οργάνωσης της βιβλιογραφίας μέσω PubMed.

(7) Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας: πρακτική άσκηση για αναζήτηση βιβλιογραφίας για συγγραφή μελέτης ή ανασκόπησης.

(8) Ανατομία μιας επιστημονικής εργασίας: εισαγωγή, ανασκόπηση των διαφόρων τύπων εργασίας.

(9) Ανατομία μιας επιστημονικής εργασίας: ανάλυση περιεχομένου πρωτότυπης κλινικής μελέτης.

(10) Κριτική αξιολόγηση βιβλιογραφίας: αξιολόγηση κάθε στοιχείου της εργασίας -συγκριτική αξιολόγηση.

(11) Διαδικασία αναζήτησης και αξιολόγησης βιβλιογραφίας σε κλινικό πρόβλημα: περιστατικά, μελέτες παρατήρησης, τυχαίοποιημένες μελέτες με έλεγχο.

(12) Διαδικασία αναζήτησης και αξιολόγησης βιβλιογραφίας σε κλινικό πρόβλημα: συστηματικές ανασκοπήσεις, μετα-αναλύσεις και κατευθυντήριες οδηγίες.

(13) Κλινική απόφαση με βάση τη βιβλιογραφία: κλινικό παράδειγμα.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα βελτιώνει και επαυξάνει τις γνώσεις των φοιτητών σχετικά με την θεωρία (φαρμακολογία) και την πρακτική χρήση (φαρμακευτική θεραπευτική) των φαρμακευτικών σκευασμάτων που αφορούν το Καρδιαγγειακό Σύστημα. Η χρησιμότητα του έγκειται στο ότι οι φοιτητές, έχοντας ήδη διδαχθεί τα μαθήματα της Φαρμακολογίας και Καρδιολογίας, αποκτούν την δυνατότητα να επεξεργασθούν τις ήδη αποκτηθείσες γνώσεις τους και να διδαχθούν την πρακτική εφαρμογή τους σε όλες τις νόσους που αφορούν το Καρδιαγγειακό Σύστημα. Παράλληλα οι φοιτητές θα έχουν την δυνατότητα να εκπαιδευθούν στην εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων και σύγχρονων θεραπευτικών αλγορίθμων. Τέλος, η ύλη είναι εστιασμένη στις συνοπτική παρουσίαση των κλινικών ενδείξεων, αντενδείξεων, ανεπιθύμητων ενεργειών, αλληλεπιδράσεων, φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής των καρδιαγγειακών φαρμάκων.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΙΚΡΟΒΙΑΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της θεραπείας των λοιμώξεων. Η ύλη είναι: 1. Βασικές αρχές αντιμικροβιακής θεραπείας, 2. β-λακταμικά αντιβιοτικά – πενικιλίνες, 3. Κεφαλοσπορίνες -μονοβακταμες -καρβαπενέμες, 4. Αμινογλυκοσίδες, 5. Κινολόνες, 6. Τετρακυκλίνες-χλωραμφενικόλη-μακρολιδικά αντιβιοτικά, 7. Λινκοζαμίδες -γλυκοπεπτιδικά αντιβιοτικά, 8. Σουλφοναμίδες-τριμεθοπρίμη – σουλφαμεθοξαζόλη -φουσιδικό οξύ – ριφαμπικίνη – νιτροϊμιδαζόλες.

ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Η Μικροχειρουργική είναι μια χειρουργική τεχνική όπου απαιτείται ένα μικροσκόπιο, ειδικά πολύ λεπτά και ατραυματικά εργαλεία, όπως επίσης και πολύ λεπτά ράμματα, μεταξύ του 9-0 και 12-0 (!), τα οποία είναι πολύ δύσκολο ακόμη και να τα δει κανείς με γυμνό μάτι! Κατά την τεχνική αυτή έχουν αναπτυχθεί μέθοδοι που επιτρέπουν την αναστόμωση μικρών αγγείων και νεύρων (τυπικά 1-4 χιλ. σε διά-

μετρο) τα οποία με τη σειρά τους επιτρέπουν τη ελεύθερη μεταφορά ιστών/κρημνών από το ένα μέρος του σώματος στο άλλο για την αποκατάσταση ιστικών ελλειμμάτων, τη χειρουργική των περιφερικών νεύρων, όπως και την επανασυγκόλληση ακρωτηριασμένων μελών του σώματος.

Περιλαμβάνει 13 μαθήματα υπό μορφή διαλέξεων διάρκειας 1 ώρας και κλινική ασκηση σε θαλάμους ασθενών που αφορά την προεγχειρητική προετοιμασία των ασθενών όπως επίσης και τη μετεγχειρητική παρακολούθησή τους. Τα θέματα των διαλέξεων είναι: 1. Βασικές αρχές Μικροχειρουργικής, 2. Τεχνικές αναστομώσεων αγγείων και νεύρων, 3. Αποκατάσταση κεφαλής και τραχήλου, 4. Αποκατάσταση προσωπικού νεύρου, 5. Αποκατάσταση μαστού, 6. Επανασυγκολλήσεις άκρων, 7. Αποκατάσταση συνδρόμων συμπίεσης, 8. Αποκατάσταση βραχιονίου πλέγματος, 9. Αποκατάσταση μαλακών μορίων χειρός, 10. Συγγενείς διαμαρτίες χειρός, 11. Μικροχειρουργική αποκατάσταση λεμφοιδήματος, 12. Αποκατάσταση ελλειμμάτων μαλακών μορίων κορμού και 13. Αποκατάσταση ελλειμμάτων κάτω και άνω άκρου.

Επίσης πραγματοποιούνται προαιρετικά μαθήματα εκμάθησης τεχνικών μικροχειρουργικής συρραφής σε μοντέλο.

Οι κλινικές ασκήσεις γίνονται στους θαλάμους των ασθενών της Πανεπιστημιακής Πλαστικής Χειρουργικής. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εξετάζουν τους ασθενείς και αποκτούν δεξιότητες όπως κλινική εκτίμηση και χρήση rocket Doppler με αξιολόγηση της αιμάτωση των δότριων και δέκτριων περιοχών των ελευθέρων κρημνών. Η παρακολούθηση επεμβάσεων Μικροχειρουργικής είναι προαιρετική.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση ολοκληρωμένης και σφαιρικής γνώσης όσον αφορά τη διάγνωση και τη θεραπεία των συμπαγών κακοήθων νεοπλασμάτων. Στο μάθημα διδάσκεται η διαγνωστική προσπέλαση και διερεύνηση ασθενών με κακοήθη συμπαγή νεοπλασμάτα, η διαφορική διάγνωση και η σταδιοποίηση της νόσου, η ογκολογικά πολύπλευρη και ολοκληρωμένη αντιμετώπισή τους και τέλος η πρόγνωση και παρακολούθηση αυτών των ασθενών. Οι ενδείξεις, οι τεχνικές και τα αποτελέσματα της χειρουργικής θεραπείας παρουσιάζονται ενταγμένες στο πλαίσιο της πολύπλευρης και ολοκληρωμένης αντιμετώπισης-θεραπείας αυτών των ασθενών με συνδυασμό θεραπευτικών επιλογών όπως η χημειοθεραπεία, η ακτινοθεραπεία, οι παρηγορικές-ανακουφιστικές επεμβάσεις και η υποστήριξη των ασθενών.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Το μάθημα έχει σκοπό να φέρει σε επαφή τους φοιτητές, στα πλαίσια της προπτυχιακής ιατρικής εκπαίδευσης, με την έρευνα τόσο σε γενικά όσο κι σε ειδικά θέματα. Το περιεχόμενό του έχει ως εξής: Α΄ Χειρουργική έρευνα: 1. Ιστορία και φιλοσοφία της έρευνας, 2. Χειρουργός ερευνητής, 3. Ηθική δεοντολογία-διακήρυξη Ελσίνκι-αρχές στη χειρουργική έρευνα. Β΄ Ο χώρος και η πράξη: 1. Πειραματικό χειρουργείο, 2. Πειραματόζωο, 3. Αναισθησία, 4. Χειρουργικές τεχνικές-πειραματικά μοντέλα, 5. Ευθανασία-νεκροψία-νεκροτομή, 6. Κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Γ΄ Από την ιδέα στο αποτέλεσμα: 1. Βιβλιογραφική ενημέρωση, 2. Ερευνητικό πρωτόκολλο, 3. Πείραμα, 4. Στατιστικές μέθοδοι, 5. Από το αποτέλεσμα στην παρουσίαση.

ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Το μάθημα έχει σκοπό την εισαγωγή και διδασκαλία των φοιτητών στις βασικές γνώσεις της νευροχειρουργικής παθολογίας. Η ύλη του μαθήματος είναι: 1. Κλινική εξέταση νευροχειρουργικού ασθενούς – κωματώδους ασθενούς, 2. Ενδοκράνια υπέρταση -εγκεφαλικό οίδημα, υδροκεφαλία, 3. Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, 4. χρόνιο υποσκληρίδιο αιμάτωμα, 5. Αυτόματη ενδοεγκεφαλική αιμορραγία, υπαραχνοειδής αιμορραγία-αγγειοσπασμός, 6. Εγκεφαλικά ανευρύσματα, αρτηριοφλεβώδεις δυσπλασίες, 7. Ενδοκρανιακοί όγκοι, 8. Ενδοκρανιακό απόστημα, 9. Κακώσεις σπονδυλικής στήλης-νωτιαίου μυελού, χειρουργική περιφερικών νεύρων, 10. Συμπίεση νωτιαίου μυελού-ριζών, 11. Πρόπτωση μεσοσπονδυλίου δίσκου-σπονδύλωση, 12. Στερεοτακτική και Λειτουργική Νευροχειρουργική – χειρουργική αντιμετώπιση χρόνιου άλγους, 13. Νευραλγία τριδύμου νεύρου.

ΠΑΙΔΟ-ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ

Η Παιδο-ουρολογία ασχολείται με προβλήματα του ουροποιητικού και του γεννητικού - αναπαραγωγικού συστήματος των παιδιών. Σκοπός του μαθήματος της Παιδο-ουρολογίας είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων στη διάγνωση και θεραπεία συγγενών και επίκτητων διαταραχών του ουροποιογεννητικού συστήματος. Η θεματολογία των μαθημάτων περιλαμβάνει:

Υποσπαδία

Φίμωση
Κιρσοκήλη
Κρυπορχία
Οξύ Όσχεο
Εργαστηριακός - Απεικονιστικός έλεγχος Ουροποιητικού Συστήματος
Απόφραξη ΠυελοΟυρητηρικής Συμβολής (ΑΠΟΥΣ)
Απόφραξη Κυστεοουρητηρικής – Συμβολής (ΑΚΟΥΣ)
Διπλασιασμός Ανώτερου Ουροποιητικού Συστήματος,
Ουρητηροκήλες και Έκτοποι ουρητήρες
Κύστεο-Ουρητηρική Παλινδρόμηση
Βαλβίδες Οπίσθιας Ουρήθρας
Κυστική Νόσος Νεφρών
Ουρολιθίαση στα Παιδιά
Όγκοι Ουροποιογεννητικού Συστήματος
Νεφροβλάστωμα (Όγκος Wilms)
Ραβδομοσάρκωμα
Όγκοι όρχεων
Όγκοι Επινεφριδίων
Κακώσεις Ουροποιογεννητικού Συστήματος
Μεταμόσχευση νεφρού στα παιδιά
Λαπαροσκοπική Παιδοουρολογία

ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Το κατ' επιλογή μάθημα της Παιδοψυχιατρικής έχει στόχο την εισαγωγή στην ψυχιατρική της παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Αναπτύσσεται σε 13 συναντήσεις (διαλέξεις – φροντιστήρια) και περιλαμβάνει τα στάδια της ψυχοσυναισθηματικής εξέλιξης, τις συνηθείς διαταραχές των παιδιών και των εφήβων και θέματα που αφορούν τους οικογενειακούς και κοινωνικούς παράγοντες, που επηρεάζουν την ανάπτυξη του παιδιού και τη λειτουργία της οικογένειας του ως υποστηρικτικό πλαίσιο. Αναλύονται οι βασικές αρχές που αφορούν τις θεραπευτικές τεχνικές και την διασυνδετική Παιδοψυχιατρική. Επιπρόσθετα δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης των Εξωτερικών Ιατρείων και της λειτουργίας των υπηρεσιών του Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ομαλή ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη από την γέννηση μέχρι την ενηλικίωση & αναπτυξιακά ορόσημα

Παιδοψυχιατρική συνέντευξη - παιδοψυχιατρικό ιστορικό & προσεγγίσεις στην ταξινόμηση και τη διάγνωση
Νοητική Υστέρηση
Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές
Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας
Σχολικές δυσκολίες και μαθησιακές διαταραχές
Διαταραχές διαγωγής
Συναισθηματικές διαταραχές
Αγχώδεις διαταραχές
Διαταραχές ύπνου και διατροφής
Ψυχοσωματικά συμπτώματα στην παιδική και εφηβική ηλικία
Ψυχοκοινωνικά ζητήματα της παιδικής και εφηβικής ηλικίας
Διασυνδετική Παιδοψυχιατρική και συνεργασία με τις άλλες ιατρικές ειδικότητες

ΥΓΡΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ - ΟΞΕΟΒΑΣΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Το μάθημα αυτό σκοπό έχει να εισαγάγει τους φοιτητές στην κατανόηση των διαταραχών του ύδατος και των ηλεκτρολυτών, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και σε κλινικό επίπεδο. Είναι γνωστό ότι εκτός από τη σπουδαστική διαδικασία οι φοιτητές και κατόπιν οι ειδικευόμενοι διαφόρων ειδικοτήτων του Τομέα Παθολογίας ή Χειρουργικής θα βρεθούν αντιμέτωποι με θέματα ισοζυγίου του ύδατος και των ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας, η σωστή κατανόηση και αντιμετώπιση των οποίων, πρόκειται να βοηθήσει συνολικά στην τελική κλινική έκβαση των ασθενών.

Στο μάθημα μετά από μια σύντομη αναφορά στις φυσικοχημικές έννοιες και τις λειτουργίες που διέπουν την διακίνηση των υγρών και των διαλυτών ουσιών στα διαφορετικά σωματικά διαμερίσματα, περιγράφονται οι κλινικές υδατικές και ηλεκτρολυτικές διαταραχές αλλά και οι διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας, που συνοδεύουν τις συνήθεις κλινικές καταστάσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κλινική παρουσίαση, τη διάγνωση και την συστηματική αντιμετώπιση των διαταραχών αυτών αλλά και των νοσημάτων που θεωρούνται αιτιολογικά υπεύθυνα για την πρόκλησή τους. Αναφέρονται επίσης και τα διαθέσιμα διαλύματα που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπισή τους. Γίνεται επίσης περιγραφή μερικών χαρακτηριστικών κλινικών παραδειγμάτων και η αναφορά κλινικών προβλημάτων, ώστε να γίνει περισσότερο κατανοητή η συστηματική προσέγγιση και αντιμετώπιση των διαταραχών αυτών στην κλινική πράξη. Σε αυτό βοηθάει και το αντίστοιχο σύγγραμμα που συνοδεύει το Επιλεγόμενο μάθημα και είναι δομημένο στη μορφή των παρουσιάσεων.

ΕΞΩΣΩΜΑΤΙΚΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες: 1) Εισαγωγή - ιστορική αναδρομή, 2) Ενδείξεις εξωσωματικής γονιμοποίησης και συναφών μεθόδων υποβοηθούμενης σύλληψης, 3) Πρόσφατες εξελίξεις στη στειρότητα σαλπγγικής αιτιολογίας, 4) Ανδρική υπογονιμότητα και υποβοηθούμενη σύλληψη, 5) Ωθηκική διέγερση 6) Τρόποι παρακολούθησης της ανάπτυξης των ωοθυλακίων μετά από ωθηκική διέγερση, 7) Τεχνικές ωοληψίας και εμβρυομεταφοράς, 8) Η in vitro ωρίμανση και γονιμοποίηση του ωαρίου και η προεμφυτευτική εμβρυϊκή ανάπτυξη, 9) Συναφείς προς την κλασική εξωσωματική γονιμοποίηση μέθοδοι υποβοηθούμενης σύλληψης, 10) Η ενδοκρινολογία της ωχρινικής φάσης και της εμφύτευσης, 11) Έκτοπη κύηση και υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, 12) Δωρεά ωαρίων, εμβρύων και δανεισμός μήτρας, 13) Κρυοσυντήρηση ωαρίων και εμβρύων, 14) Εμβρυϊκή μείωση, 15) Επιλογή και προσδιορισμός του φύλου, 16) Υποβοηθούμενη γονιμοποίηση, 17) Προεμφυτευτική διάγνωση γενετικών παθήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιατρικής λειτουργεί στην Πανεπιστημιούπολη της Δραγάνας.

Εξυπηρετεί το Τμήμα Ιατρικής και το Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής.

Προσωπικό της βιβλιοθήκης: 3 άτομα.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει πλούσια συλλογή, όπως αδρά περιγράφεται παρακάτω:

Μονογραφίες	25.155
Τίτλοι περιοδικών (έντυπα)	25
Τίτλοι περιοδικών (on-line)	19.700
Τίτλοι εγκυκλοπαιδειών	3
Τίτλοι λεξικών	55
Ευρετήρια – Οδηγοί	3
Ηλεκτρονικό Υλικό	190
Οπτικοακουστικό Υλικό	80
Σπάνια βιβλία	424

Επικοινωνία

Τηλέφωνα: 2551030508, 30512, Fax: 2551030515

E-mail: medical@lib.duth.gr

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα-Πέμπτη: 7.00 - 19.00   Παρασκευή: 7.00-14.50

Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιατρικής

**Τμήμα Ιατρικής
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης**

**Στελέχωση - Τομείς
Κλινικές - Εργαστήρια**

ΚΛΙΝΙΚΕΣ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ –ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ

Εργαστήριο Βιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Γενετικής

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Βιοχημείας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Φυσιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/5-12-1987)

Εργαστήριο Φαρμακολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Μικροβιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ιατρικής Στατιστικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Νευροφυσιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής και Κοινωνιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-1987)

Εργαστήριο Κλινικής Μικροβιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-1999)

Εργαστήριο Φυσιολογίας της Αναπαραγωγής και Τεχνητής Γονιμοποίησης
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-1999)

ΤΟΜΕΑΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΣ –ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ

Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ανατομίας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ιστολογίας – Εμβρυολογίας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομίας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ακτινοδιαγνωστικής
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής – Τοξικολογίας του Ανθρώπου και Ασφαλιστικής Ιατρικής
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)
και μετονομάστηκε ως ανωτέρω με την αριθ. 66086/Β1/5-7-2004 Υ.Α. 9ΦΕΚ 1133/37-7-2004)

Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Κλινικής Ανατομίας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Ανοσοϊστοχημείας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ237/2000 (ΦΕΚ 200/18-9-2000)

Εργαστήριο Κυτταρολογίας
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Ανοσοϊστοχημείας- Ανοσοβιολογίας

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 71/99 (ΦΕΚ87/28-3-1999)

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Α΄ Παθολογική Κλινική

Ιδρύθηκε με το Ν.641/77 (ΦΕΚ Α΄ 200/77) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ.

Περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85.

Η αρχική ονομασία ήταν Παθολογική Κλινική και μετονομάστηκε σε Α΄ Παθολογική Κλινική με την αριθ. Β1/349/22-8-1996 Υπουργική Απόφαση (Β΄ 792/96)

Ειδική Μονάδα:

Αιμορραγικών και Θρομβωτικών Νόσων (ΦΕΚ: 189/99)

Κλινική Αιματολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ειδικές Μονάδες:

Μεταμοσχεύσεων μυελού των οστών

Μεσογειακής αναιμίας

Κλινική Νεφρολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ειδικές Μονάδες:

Τεχνητού νεφρού

Περιτοναϊκής κάθαρσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Αιματολογίας - Ανοσοαιματολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Μοριακής Αιματολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Ανοσοϊστοχημείας και Ιστοσυμβατότητας Νεφρού

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Παθοφυσιολογίας Νεφρού-Μεταβολικών Νοσημάτων
Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

ΤΟΜΕΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Β΄ Παθολογική Κλινική

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87) ως Κλινική Προπαιδευτικής Παθολογίας και μετονομάστηκε σε Β΄ Παθολογική Κλινική με την αριθ. Β1/349/22-8-1996 Υπουργική Απόφαση (Β΄ 792/96)

Ειδικές μονάδες:

Ειδικών Λοιμώξεων
Μεταβολικών νοσημάτων

Κλινική Καρδιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ειδικές μονάδες:

Αιμοδυναμικής Στεφανιογραφιών και Επεμβατικής Καρδιολογίας
Εντατικής παρακολούθησης στεφανιαίων ασθενών – εμφραγμάτων

Κλινική Πνευμονολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ειδικές μονάδες:

Παθοφυσιολογίας του ύπνου
Αυξημένης φροντίδας αναπνευστικού

Κλινική Ενδοκρινολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Γαστρεντερολογία

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Ανοσολογίας-Αλλεργιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ογκολογική Κλινική

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 104/98 (ΦΕΚ 97/5-5-98)

Κλινική Ρευματολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Κλινικής Ανοσολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Αλλεργιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Ανοσοδιαγνωστικής των Λοιμώξεων

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Κλινικής Φαρμακολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Αναπνευστικής Ανεπάρκειας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Μελέτης της Αθηροσκλήρωσης

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 120/2002 (ΦΕΚ 102/10-5-2002)

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

A´ Χειρουργική Κλινική

Ιδρύθηκε με το Ν.641/77 (ΦΕΚ Α´ 200/77) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ. και περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85 ως Χειρουργική Κλινική.

Μετονομάστηκε σε Α´ Χειρουργική Κλινική με την αριθ. Β1/349/22-8-1996 Υπουργική Απόφαση (Β´ 792/96)

Ειδικές μονάδες:

Τεχνητής Διατροφής (εντερικής –παρεντερικής)
Φλεγμονωδών παθήσεων

Β´ Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87) ως Κλινική Προπαιδευτικής Χειρουργικής

Μετονομάστηκε σε Β´ Χειρουργική Κλινική με την αριθ. Β1/349/22-8-1996 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 792/96)

Κλινική Ουρολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Ορθοπαιδικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Αναισθησιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Ειδικές μονάδες:

Ειδική μεταναισθητική μονάδα αυξημένης φροντίδας
Ειδική μονάδα αντιμετώπισης πόνου

Κλινική Εντατικής Θεραπείας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Γυναικολογίας – Μαιευτικής

Ιδρύθηκε με το Ν. 641/77 (ΦΕΚ Α´ 200/22-7-1977) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ. και περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/30-9-1985)

Κλινική Νευροχειρουργικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Χειρουργικής Καρδιάς –Θώρακα

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 126/ 1988 (ΦΕΚ 104/15-5-98)

Με τις αριθ. 6090α /Β1/18-4-2005 (ΦΕΚ 547/22-4-2005) 6090/Β1/18-4-2005 (ΦΕΚ 547/22-4-2005) Υπουργικές Αποφάσεις μετονομάστηκε σε Κλινική Χειρουργικής Καρδιάς –Θώρακα

Ειδική μονάδα:

Εντατικής Θεραπείας Καρδιάς –Θώρακα

Κλινική Αγγειοχειρουργικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 91/2000 (ΦΕΚ 177/2-8-2000)

Κλινική Παιδοχειρουργικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 38/2002 (ΦΕΚ 39/5-3-2002)

Κλινική Ωτορινολαρυγγολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Πειραματικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Έρευνας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87) ως Εργαστήριο Πειραματικής Χειρουργικής και μετονομάστηκε σε Εργαστήριο Πειραματικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Έρευνας με την αριθ. Β1/12642/31-1-2007 (ΦΕΚ 235/26-2-2007) Υπουργική Απόφασης

Εργαστήριο Ενδοσκοπήσεων

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Λαπαροσκοπικής και Ρομποτικής Χειρουργικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Διαχείρισης Εικόνων και Τηλεϊατρικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 305/00 (ΦΕΚ 250/14-11-00)

Εργαστήριο Ανδρολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Εξωσωματικής Γονιμοποίησης

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Οικογενειακού Προγραμματισμού

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Γυναικολογικής Κυτταρολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 252/01 (ΦΕΚ 184/10-8-01)

Εργαστήριο Ακοολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

Εργαστήριο Μελέτης ύπνου-υπνικής άπνοιας & ροχαλητού

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 310/2000 (ΦΕΚ 254/16-11-2000)

ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Κλινική Ψυχιατρικής

Ιδρύθηκε με το Ν.641/77 (ΦΕΚ Α΄ 200/77) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ. και περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/30-9-1985)

Κλινική Παιδοψυχιατρικής

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Ψυχοπαθολογίας και Ιατρικής Ψυχολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ. 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Διαταραχών του Λόγου και Λογοθεραπείας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Εργαστήριο Ψυχανάλυσης

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ & ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Κλινική Δερματολογίας – Αφροδισιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

Κλινική Νευρολογική

Ιδρύθηκε με το Ν. 641/77 (ΦΕΚ Α΄ 200/22-7-1977) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ. και περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/30-9-1985)

Ειδικές μονάδες

Νευροφυσιολογίας

Υπερηχοτομογραφίας εγκεφαλικών αγγείων και Νευροανοσολογίας

Κλινική Οφθαλμολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ 215/8-12-87)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 71/99 (ΦΕΚ 87/28-4-99)

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Κλινική Νεογνολογίας

Ιδρύθηκε με το ΠΔ 459/87 (ΦΕΚ215/8-12-87)

Ειδικές μονάδες:

Εντατικής Θεραπείας Νεογνών

Αναπτυξιακής Παιδιατρικής

Κλινική Παιδιατρική

Ιδρύθηκε με το Ν. 641/77 (ΦΕΚ 200/22-7-1077) ως Παράρτημα του Α.Π.Θ. και περιήλθε στο Δ.Π.Θ. με το άρθρο 70 παρ. 20 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/30-9-1985)

Ειδικές μονάδες

Λοιμωδών νόσων Παιδων

Παιδοπνευμονολογίας

Παιδοκαρδιολογίας

Παιδονεφρολογίας

Παιδονευρολογίας

Παιδογαστρεντερολογίας

Μεταβολισμού και Ενδοκρινολογίας Παιδων

Αιματολογίας και Ογκολογίας Παιδων

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Κλινική Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας

Ιδρύθηκε με την αριθ. 26485/Β1/13-3-2005 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 355/2005)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Εργαστήριο Πληροφορικής

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 288/2000 (ΦΕΚ 750/11-6-2003)

Εργαστήριο Ελέγχου και Αναφοράς Ειδικών Λοιμώξεων

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 35/2002 (ΦΕΚ 37/1-3-2002)

Το αμφιθέατρο του Τμήματος Ιατρικής

Η Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής

Η είσοδος των Εργαστηρίων του Τμήματος Ιατρικής

Τα εργαστήρια του Τμήματος Ιατρικής

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ – ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ

Τέντες Ιωάννης <i>e-mail: itentes@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030531	77531
Αναγνωστόπουλος Κωνσταντίνος <i>e-mail: kanagnos@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030502	77502

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Νικολέττος Νικόλαος <i>e-mail: nnikolet@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030513	77513
Ασημακόπουλος Βύρων <i>e-mail: basima@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030504	77504
Παγωνοπούλου Όλγα <i>e-mail: opagonop@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030525	77525

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Βελετζά Σταυρούλα <i>e-mail: sveletza@med.duth.gr</i>	Καθηγήτρια	2551030506	77506
Καρακασιλιώτης Ιωάννης <i>e-mail: ioakarak@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030581	77581

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ

Λιαλιάρης Θεόδωρος <i>e-mail: lialiari@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030544	77544

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος <i>e-mail: tconstan@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030521	77521
Νένα Ευαγγελία <i>e-mail: enena@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030638	77638
Κοντογιώργης Χρήστος <i>e-mail: ckontogi@med.duth.gr</i>	Λέκτορας	2551030601	77601

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Κολιός Γεώργιος <i>e-mail: gkolios@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030368	77368
Μανωλόπουλος Ευάγγελος <i>e-mail: emanolor@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030523	77523
Χατζάκη Αικατερίνη <i>e-mail: achatzak@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030533	77533
Ταυρίδου Άννα <i>e-mail: tavrid@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030530	77530

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Πανοπούλου Μαρία <i>e-mail: mpanopou@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030589 2551352154	77589 5154

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Τρυσιάννης Γρηγόριος <i>e-mail: gtryps@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030562	77562

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Μπαταρλή Αλεξάνδρα <i>e-mail: abatarli@med.duth.gr</i>		2551030325 2551352151	77325 5151

ΜΕΛΗ Ε.Δ.Ι.Π

Αρβανιτίδης Κωνσταντίνος <i>e-mail: karvanit@med.duth.gr</i>		2551030552	77552
Βασιλούδη Δέσποινα <i>e-mail: dvasilou@med.duth.gr</i>		2551030538	77538
Γκατζίδου Ελισάβετ <i>e-mail: egkatzid@med.duth.gr</i>		2551030498	77498
Τσελεμπόνης Αθανάσιος <i>e-mail: atselemp@med.duth.gr</i>		2551030546	77546

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ντακοζούδης Αθανάσιος <i>e-mail: antakozo@alex.duth.gr</i>		2551030972	77972

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΣ - ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Σεϊμένης Ιωάννης <i>e-mail: iseimen@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030547	77547
Καλδούδη Ελένη <i>e-mail: kaldoudi@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030329	77329
Κοτίνη Αθανασία <i>e-mail: akotini@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030519	77519
Αδαμόπουλος Αδάμ <i>e-mail: adam@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030501	77501

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Πρασόπουλος Παναγιώτης <i>e-mail: pprasoro@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030469	77469
Σουφτάς Βασίλειος <i>e-mail: vsouftas@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030313	77313
Κουρκουτσάκης Νικόλαος <i>e-mail: ncourcou@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030468	77468
Δευτεραίος Σάββας <i>e-mail: sdefter@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030375	77375
Μανταζής Μιχαήλ <i>e-mail: mmantatz@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551353527	6527
		2551353545	6545
		2551353529	6529
		2551353521	6521
		2551353538	6538

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ

Γιατρομανωλάκη Αλεξάνδρα <i>e-mail: agiatrom@med.duth.gr</i>	Καθηγήτρια	2551030353	77353
		2551352117	5117

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ

Φίσκα Αλίκη <i>e-mail: afiska@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030537	77537
Θωμαΐδης Βασίλειος <i>e-mail: thomaid@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030575	77575
Καπετανάκης Στυλιανός <i>e-mail: stkapetanakis@yahoo.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030619	77619

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑΣ

Παπαδόπουλος Νικόλαος <i>e-mail: nrapad@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030526	77526
Λαμπροπούλου Μαρία <i>e-mail: mlambro@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030558	77558

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ζησιμόπουλος Αθανάσιος <i>e-mail: azisimop@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030470 2551353587	77470 6587

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Παυλίδης Παύλος <i>e-mail: pavlidi@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030489 2551353822	77489 6822

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Ιακωβάκη Μαρία <i>e-mail: miakovak@med.duth.gr</i>		2551030539	77539
Παπαδούδης Ανέστης <i>e-mail: anrapado@med.duth.gr</i>		2551030488 2551353826	77488 6826
Παρασκευάς Αθανάσιος <i>e-mail: aparaske@med.duth.gr</i>		2551030542	77542
Χούχος Κωνσταντίνος <i>e-mail: kxouchos@med.duth.gr</i>		2551030312 2551353530	77312 6530

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Ρίτης Κωνσταντίνος <i>e-mail: kritis@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030453	77453
		2551351103	4103
Κώτσιου Σταματία <i>e-mail: skotsiou@med.duth.gr</i>	Καθηγήτρια	2551030367	77367
		2551353133	6133
Κουκλάκης Γεώργιος <i>e-mail: gkouklak@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030424	77424
		2551353003	6003
Μιμίδης Κωνσταντίνος <i>e-mail: kmimidi@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030450	77450
		2551353130	6130
Δάλλα Βασιλική <i>e-mail: vdalla@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030454	77454
		2551351088	4088
Σκένδρος Παναγιώτης <i>e-mail: pskendro@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030378	77378
		2551351090	4090
Μιχελή Αναστασία <i>e-mail: tesymicheli@hotmail.com</i>	Λέκτορας	2551351088	4088
		2551351089	4089

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Πασαδάκης Πλουμής <i>e-mail: ploumis@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030342	77342
		2551353147	6147
Θώδης Ηλίας <i>e-mail: ithodis@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030336	77336
		2551351506	4506
Παναγούτσος Στυλιανός <i>e-mail: spanagou@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030358	77358
		2551353144	6144

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Κοτσιανίδης Ιωάννης <i>e-mail: ikotsian@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030320	77320
		2551353739	6739
Μαργαρίτης Δημήτριος <i>e-mail: dmargari@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030435	77435
		2551353154	6154
Σπανουδάκης Εμμανουήλ <i>e-mail: espanoud@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030408	77408
		2551351512	4512

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Μπαζντιάρα Βασιλική <i>e-mail: ibaznti@med.duth.gr</i>		2551353721	6721

Ρηγοπούλου Μαρία	2551030437	77437
<i>e-mail: mrigorou@med.duth.gr</i>	2551353131	6131
Τσιρονίδου Βικτωρία	2551353638	6638
<i>e-mail: vtsironi@med.duth.gr</i>		

ΤΟΜΕΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Β΄ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Μαλτέζος Ευστράτιος <i>e-mail: emaltez@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030449	77449
		2551351723	4723
Παπάζογλου Δημήτριος <i>e-mail: dparazog@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030445	77445
		2551351725	4725
Παπάνας Νικόλαος <i>e-mail: papanasn@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030350	77350
		2551351713	4713
Παναγόπουλος Περικλής <i>e-mail: ppanago@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030535	77535
		2551351592	4592
Βραδέλης Στέργιος <i>e-mail: svradeli@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030344	77344
		2551352341	5341

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Φρουδαράκης Μάριος <i>e-mail: mfroud@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030343	77343
		2551353105	6105
Στεϊρόπουλος Πασχάλης <i>e-mail: pstirop@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030377	77377
		2551352333	5333
Ανευλαβής Σταύρος <i>e-mail: sanevlav@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030447	77447
		2551351252	4252

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Τζιακάς Δημήτριος <i>e-mail: dtziakas@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030458	77458
		2551353205	6205
Κωνσταντινίδης Σταύρος <i>e-mail: skonst@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030431	77431
		2551353246	6246
Στάκος Δημήτριος <i>e-mail: dstakos@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030492	77492
		2551351291	4291
Χαλικιάς Γεώργιος <i>e-mail: gchaliki@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030324	77324
		2551353207	6207

ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ

Κακολύρης Στυλιανός <i>e-mail: skakolyr@med.dyth.gr</i>	Καθηγητής	2551030443	77443
		2551352252	5252
Ξενίδης Νικόλαος <i>e-mail: nxenidis@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030401	77401
		2551352211	5211

ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Κουκουράκης Μιχαήλ <i>e-mail: mkoukour@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030349	77349
		2551351628	4628

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Βαβία Αφροδίτη <i>e-mail: ababia@med.duth.gr</i>		2551030446	77446
		2551351722	4722

Ζλατάνου Ελένη <i>e-mail: ezlatano@med.duth.gr</i>		2551030432	77432
		2551353231	6231

Κατσαρός Γεώργιος <i>e-mail: gkatsar@med.duth.gr</i>		2551030459	77459

Μητούση Γεωργία <i>e-mail: gmitousi@med.duth.gr</i>		2551030446	77446
		2551351722	4722

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Α΄ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Πολυχρονίδης Αλέξανδρος <i>e-mail: polych@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030426	77426
		2551351321	4321
Λυρατζόπουλος Νικόλαος <i>e-mail: nliratz@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030427	77427
		2551351326	4326
Ευφραιμίδου Ελένη <i>e-mail: eeffraem@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030372	77372
		2551351330	4330
Καρανίκας Μιχαήλ <i>e-mail: mkaranik@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030354	77354
		2551351328	4328

Β΄ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Σιμόπουλος Κωνσταντίνος <i>e-mail: simop@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030411	77411
		2551351019	4019
Καραγιαννάκης Αναστάσιος <i>e-mail: akarayan@usa.net</i>	Καθηγητής	2551030420	77420
		2551351006	4006
Πιτιακούδης Μιχαήλ <i>e-mail: mpitiak@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030416	77416
		2551351008	4008
Τσαρούχα -Τσικριντζή Αλεξάνδρα <i>e-mail: atsarouc@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030428	77428
		2551353142	6142
Ρωμανίδης Κωνσταντίνος <i>e-mail: kromanid@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030421	77421
		2551351011	4011
Μποταΐτης Σωτήρης <i>e-mail: smpotait@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030583	77583
		2551353017	6017

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ – ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Λυμπέρης Βασίλειος <i>e-mail: vlimperi@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030478	77478
		2551351370	4370
Γαλάζιος Γεώργιος <i>e-mail: ggalaz@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030463	77463
		2551351372	4372
Κουτλάκη-Κούρτη Νικολέτα <i>e-mail: nkoutlak@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030464	77464
		2551353296	6296
Τσικούρας Παναγιώτης <i>e-mail: ptsikour@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030464	77464
		2551353273	6273
Κοντομανώλης Εμμανουήλ <i>e-mail: ekontoma@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030362	77362
		2551353270	6270
Μπουχλιαριώτου Σοφία	Λέκτορας		

ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Καζάκος Κωνσταντίνος <i>e-mail: kazakosk@yahoo.gr</i>	Καθηγητής	2551030518 2551351206	77518 4206
Δρόσος Γεώργιος <i>e-mail: drosos@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030339 2551351208	77339 4208
Βερβερίδης Αθανάσιος <i>e-mail: aververi@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030369 2551352356	77369 5356
Τιλκερίδης Κωνσταντίνος <i>e-mail: ktilkeri@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030323 2551352356	77323 5356

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Ιατρού Χρήστος <i>e-mail: ciatrou@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030365 2551353121	77365 6121
Βογιατζάκη Θεοδοσίας <i>e-mail: tvogiatz@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030366 2551353117	77366 6030
Ελευθεριάδης Σάββας <i>e-mail: sav.elef@yahoo.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030360 2551352044	77360 5044

ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Γαρδικής Στέφανος <i>e-mail: sgardik@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030493 2551351135	77493 4135
Καμπούρη Αικατερίνη <i>e-mail: kampouri@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030434 2551351552	77434 4552

ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Καλαϊτζής Χρήστος <i>e-mail: ckalaitz@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030318 2551351044	77318 4044
Τουλουπίδης Σταύρος <i>e-mail: stouloup@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030317 2551351059	77317 4059
Γιαννακόπουλος Στυλιανός <i>e-mail: stgian@otenet.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030419 2551351054	77419 4054

ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Γεωργιάδης Γεώργιος <i>e-mail: ggeorgia@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030338 2551353123	77338 6123
Γεωργακαράκος Ευστράτιος <i>e-mail: egeorgak@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030429 2551351069	77429 4069

ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Πνευματικός Ιωάννης <i>e-mail: ipnevmat@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030523 2551352081	77523 5081
Παπαϊωάννου Βασίλειος <i>e-mail: varapa@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030418 2551352083	77418 5083

ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Παπαδόπουλος Νικόλαος <i>e-mail: npapado@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030402 2551353152	77402 6152
Κακαγιά Δέσποινα <i>e-mail: dkakagia@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγήτρια	2551030402 2551352223	77402 5232

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΘΩΡΑΚΑ

Μικρούλης Δημήτριος <i>e-mail: dmikrou@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030451 2551351166	77451 4166

ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Μπιρμπίλης Θεοδόσιος <i>e-mail: birbilis@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030321 2551352229	77321 5229

ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΗ

Κατωτομιχελάκης Μιχαήλ <i>e-mail: mkatotom@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030680 2551351544	77680 4544
Ρήγα Μαρία <i>e-mail: mriga@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030319 2551351546	77319 4546

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αναστασόπουλος Γεώργιος <i>e-mail: anasta@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030503	77503

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Υψηλάντης Πέτρος <i>e-mail: pipsil@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030404	77404

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Γρηγοριάδης Γεώργιος		2551030414	77414
<i>e-mail: ggrigor@med.duth.gr</i>		2551353139	6139
Δαλακούρας Θεόδωρος		2551030341	77341
<i>e-mail: thdalako@med.duth.gr</i>		2551353694	6694
Ταρσούδης Γεώργιος		2551030412	77412
<i>e-mail: gtarsoud@med.duth.gr</i>		2551351001	4001
Ταστερίδου Μαρία		2551030419	77419
<i>e-mail: mtasteri@med.duth.gr</i>		2551351059	4044

ΜΕΛΗ Ε.Δ.Ι.Π.

Παπαχρήστου Φωτεινή		2551030586	77586
<i>e-mail: fpapachr@med.duth.gr</i>			

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ρήγα Κλαίρη		2551030412	77412
<i>e-mail: criga@alex.duth.gr</i>		2551351001	4001

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Χατζημιχαήλ Αθανάσιος	Καθηγητής	2551030335	77335
<i>e-mail: achatzim@med.duth.gr</i>		2551351414	4414
Μανταδάκης Ελπιδοφόρος	Αν. Καθηγητής	2551030340	77340
<i>e-mail: emantada@med.duth.gr</i>		2551351411	4411
Τσαλκίδης Αγγελος	Αν. Καθηγητής	2551030477	77477
<i>e-mail: atsalkid@med.duth.gr</i>		2551351424	4424
Παρασκάκης Εμμανουήλ	Αν. Καθηγητής	2551030474	77474
<i>e-mail: eparaska@med.duth.gr</i>		2551351415	4415
Κασίμος Δημήτριος	Επ. Καθηγητής	2551030476	77476
<i>e-mail: dkasimos@med.duth.gr</i>		2551351421	4421

ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Σαμακουρή Μαρία	Αν. Καθηγήτρια	2551030333	77333
<i>e-mail: msamakou@med.duth.gr</i>		2551351749	4749

Βορβολάκος Θεοφάνης <i>e-mail: tvorvola@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030356	77356
		2551351744	4744
Αρβανίτη Αικατερίνη <i>e-mail: aarvanit@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030391	77391
		2551351751	4751
Σερντάρη Ασπασία <i>e-mail: aserntar@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030407	77407
		2551351741	4741

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Πιπερίδου Χαριτωμένη <i>e-mail: cripiperid@med.duth.gr</i>	Καθηγήτρια	2551030474	77474
		2551353107	6107
Ηλιόπουλος Ιωάννης <i>e-mail: iiliop@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030351	77351
		2551351249	4249
Βαδικόλιας Κωνσταντίνος <i>e-mail: kvadikol@med.duth.gr</i>	Αν. Καθηγητής	2551030479	77479
		2551351250	4250
Τερζούδη Αικατερίνη <i>e-mail: terzoudi@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγήτρια	2551030679	77679
		2551351586	4586

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Καρπούζης Αντώνιος <i>e-mail: akarpouz@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030456	77456
		2551351132	4132

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Κοζομπόλης Βασίλειος <i>e-mail: vkozompo@med.duth.gr</i>	Καθηγητής	2551030990	77990
		2551353171	6171
Λαμπίρης Γεώργιος <i>e-mail: glampiri@med.duth.gr</i>	Επ. Καθηγητής	2551030991	77991
		2551353169	6169

ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.

Χαλκιά Ελευθερία <i>e-mail: echalkia@med.duth.gr</i>		2551030405	77405
		2551353171	6171

Γραμματεία Τμήματος Ιατρικής

Γραμματέας Τμήματος Ιατρικής

Αλέκα Κυρκούδη
Τηλ: 25510 30921
Email: akirkoud@alex.duth.gr
Email: secr@med.duth.gr

Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών

Δέσποινα Διαμαντούδη
Τηλ: 2551030913
Email: ddiamant@alex.duth.gr

Τμήμα Πρωτοκόλλου και Αρχείων

Τάνια Δημοσχάκη
Τηλ: 2551030946
Email: tdimosch@ores.duth.gr

Τμήμα Διδακτορικών Διατριβών

Στέλλα Ρέστα
Τηλ: 2551030923
Email: sresta@kom.duth.gr

Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αικατερίνη Χαμπούρη
τηλ. 25510 30911
email: achamprou@alex.duth.gr

Τμήμα Οικονομικών

Μαρούλα Δεληδήμου
τηλ. 2551030953
email: mdelidim@alex.duth.gr

Προσωπικό

Χρυσοβαλάντης Δαγκάλης
Τηλ: 2551030933

Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Αλεξίου-Χατζάκη Αικατερίνη, *Αν. Καθηγήτρια Φαρμακολογίας*
Αδαμόπουλος Αδάμ, *Επ. Καθηγητής Ιατρικής Φυσικής*
Αναγνωστόπουλος Κωνσταντίνος, *Αν. Καθηγητής Βιοχημείας*
Αναστασόπουλος Γεώργιος, *Αν. Καθηγητής Πληροφορικής*
Ανευλαβής Σταύρος, *Επ. Καθηγητής Πνευμονολογίας*
Αρβανίτη Αικατερίνη, *Επ. Καθηγήτρια Ψυχιατρικής*
Ασημακόπουλος Βύρων, *Αν. Καθηγητής Φυσιολογίας*
Βαδικόλιας Κωνσταντίνος, *Αν. Καθηγητής Νευρολογίας*
Βελετζά Σταυρούλα, *Καθηγήτρια Ιατρικής Βιολογίας*
Βερβερίδης Αθανάσιος, *Επ. Καθηγητής Ορθοπαιδικής*
Βογιατζάκη Θεοδοσία, *Αν. Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας*
Βορβολάκος Θεοφάνης, *Επ. Καθηγητής Ψυχιατρικής*
Βραδέλης Στέργιος, *Επ. Καθηγητής Παθολογίας με έμφαση στις παθήσεις του πεπτικού*

Γαλάζιος Γεώργιος, *Καθηγητής Μαιευτικής –Γυναικολογίας*
Γαρδίκης Στέφανος, *Καθηγητής Παιδοχειρουργικής*
Γεωργακαράκος Ευστράτιος, *Επ. Καθηγητής Αγγειοχειρουργικής*
Γεωργιάδης Γεώργιος, *Αν. Καθηγητής Αγγειοχειρουργικής*
Γιαννακόπουλος Στυλιανός, *Αν. Καθηγητής Ουρολογίας*
Γιατρομανωλάκη Αλεξάνδρα, *Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομίας*
Δάλλα Βασιλική, *Επ. Καθηγήτρια Παθολογίας*
Δευτεραίος Σάββας, *Επ. Καθηγητής Ακτινολογίας με ειδίκευση στην Παιδοακτινολογία*
Δρόσος Γεώργιος, *Αν. Καθηγητής Ορθοπαιδικής*
Ελευθεριάδης Σάββας, *Αν. Καθηγητής Αναισθησιολογίας με έμφαση στην Καρδιοαναισθησιολογία*
Ευφραιμίδου Ελένη, *Αν. Καθηγήτρια Γενικής Χειρουργικής*
Ζησιμόπουλος Αθανάσιος, *Αν. Καθηγητής Πυρηνικής Ιατρικής*
Ηλιόπουλος Ιωάννης, *Καθηγητής Νευρολογίας*
Θώδης Ηλίας, *Καθηγητής Νεφρολογίας*
Θωμαΐδης Βασίλειος, *Επ. Καθηγητής Ανατομίας*
Ιατρού Χρήστος, *Καθηγητής Αναισθησιολογίας*
Καζάκος Κωνσταντίνος, *Καθηγητής Ορθοπαιδικής*
Κακαγιά Δέσποινα, *Αν. Καθηγήτρια Πλαστικής Χειρουργικής*

Κακολύρης Στυλιανός, Καθηγητής Κλινικής Ογκολογίας
Καλαϊτζής Χρήστος, Αν. Καθηγητής Ουρολογίας
Καλδούδη Ελένη, Αν. Καθηγήτρια Φυσικής Ιατρικής Απεικόνισης –Τηλεϊατρικής
Καμπούρη Αικατερίνη, Επ. Καθηγήτρια Παιδοχειρουργικής
Καπετανάκης Στυλιανός, Επ. Καθηγητής Ανατομίας
Καραγιαννάκης Αναστάσιος, Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Καρακασιλιώτης Ιωάννης, Επ. Καθηγητής Ιατρικής Βιολογίας
Καρανίκας Μιχαήλ, Επ. Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Καρπούζης Αντώνιος, Επ. Καθηγητής Δερματολογίας
Κασίμος Δημήτριος, Επ. Καθηγητής Παιδιατρικής με έμφαση στη Νεογνολογία
Κατωτομιχέλακης Μιχαήλ, Επ. Καθηγητής Ω.Ρ.Λ
Κοζομπόλης Βασίλειος, Καθηγητής Οφθαλμολογίας
Κολιός Γεώργιος, Καθηγητής Φαρμακολογίας
Κοντογιώργης Χρήστος, Λέκτορας Υγιεινής
Κοντομανώλης Εμμανουήλ, Επ. Καθηγητής Μαιευτικής
Κοτίνη Αθανασία, Αν. Καθηγήτρια Ιατρικής Φυσικής
Κοτσιανίδης Ιωάννης, Καθηγητής Αιματολογίας
Κουκλάκης Γεώργιος, Καθηγητής Γαστρεντερολογίας
Κουκουράκης Μιχαήλ, Καθηγητής Ακτινοθεραπείας
Κουρκουτσάκης Νικόλαος, Επ. Καθηγητής Ακτινολογίας
Κουτλάκη-Κούρτη Νικολέττα, Αν. Καθηγήτρια Μαιευτικής –Γυναικολογίας με έμφαση στην εξωσωματική γονιμοποίηση
Κωνσταντινίδης Θεόδωρος, Καθηγητής Υγιεινής
Κωσταντινίδης Σταύρος, Καθηγητής Καρδιολογίας
Κώτσιου Σταματία, Καθηγήτρια Παθολογίας
Λαμπίρης Γεώργιος, Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας
Λαμπροπούλου Μαρία, Αν. Καθηγήτρια Ιστολογίας –Εμβρυολογίας
Λιαλιάρης Θεόδωρος, Καθηγητής Ιατρικής Βιολογίας με έμφαση στην Κυτταρογενετική
Λυμπέρης Βασίλειος, Καθηγητής Μαιευτικής -Γυναικολογίας
Λυρατζόπουλος Νικόλαος, Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Μαλτέζος Ευστράτιος, Καθηγητής Παθολογίας
Μανταδάκης Ελπιδοφόρος, Αν. Καθηγητής Παιδιατρικής- Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας
Μαντατζής Μιχαήλ, Επ. Καθηγητής Ακτινολογίας με ειδίκευση στη Νευροακτινολογία
Μανωλόπουλος Ευάγγελος, Καθηγητής Φαρμακολογίας
Μαργαρίτης Δημήτριος, Αν. Καθηγητής Αιματολογίας

Μικρούλης Δημήτριος, Καθηγητής Χειρουργικής Καρδιάς-Θώρακα
Μιμίδης Κωνσταντίνος, Αν. Καθηγητής Παθολογίας -Ηπατολογίας
Μιχελή Αναστασία, Λέκτορας Παθολογίας
Μπιρμπίλης Θεοδόσιος, Καθηγητής Νευροχειρουργικής
Μποταΐτης Σωτήρης, Επ. Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Μπουχλιariώτου Σοφία, Λέκτορας Μαιευτικής-Γυναικολογίας
Νένα Ευαγγελία, Επ. Καθηγήτρια Δημόσιας Υγιεινής με έμφαση στην Κοινωνική Ιατρική
Νικολέττος Νικόλαος, Καθηγητής Φυσιολογίας με έμφαση στη Φυσιολογία της αναπαραγωγής – Εξωσωματική Γονιμοποίηση
Ξενίδης Νικόλαος, Επ. Καθηγητής Κλινικής Ογκολογίας
Παγωνοπούλου Όλγα, Αν. Καθηγήτρια Φυσιολογίας
Παναγόπουλος Περικλής, Επ. Καθηγητής Παθολογίας
Παναγούτσος Στυλιανός, Αν. Καθηγητής Νεφρολογίας
Πανοπούλου Μαρία, Επ. Καθηγήτρια Μικροβιολογίας
Παπαδόπουλος Α. Νικόλαος, Αν. Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής
Παπαδόπουλος Ε. Νικόλαος, Καθηγητής Ιστολογίας -Εμβρυολογίας
Παπάζογλου Δημήτριος, Καθηγητής Παθολογίας
Παπαϊωάννου Βασίλειος, Επ. Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας
Παπάνας Νικόλαος, Καθηγητής Παθολογίας-Σακχαρώδους Διαβήτη
Παρασκάκης Εμμανουήλ, Αν. Καθηγητής Παιδιατρικής
Πασαδάκης Πλουμής, Καθηγητής Νεφρολογίας
Παυλίδης Πάυλος, Επ. Καθηγητής Ιατροδικαστικής -Τοξικολογίας
Πιπερίδου Χαριτωμένη, Καθηγήτρια Νευρολογίας
Πιτιακούδης Μιχαήλ, Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Πνευματικός Ιωάννης, Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας
Πολυχρονίδης Αλέξανδρος, Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Πρασόπουλος Παναγιώτης, Καθηγητής Ακτινολογίας
Ρήγα Μαρία, Επ. Καθηγήτρια Ω.Ρ.Λ.
Ρίτης Κωνσταντίνος, Καθηγητής Παθολογίας
Ρωμανίδης Κωνσταντίνος, Αν. Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Σαμακουρή Μαρία, Αν. Καθηγήτρια Ψυχιατρικής
Σειμένης Ιωάννης, Καθηγητής Ιατρικής Φυσικής
Σερντάρη Ασπασία, Επ. Καθηγήτρια Παιδοψυχιατρικής
Σιμόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής
Σκένδρος Παναγιώτης, Επ. Καθηγητής Παθολογίας
Σουφτάς Βασίλειος, Αν. Καθηγητής Επεμβατικής Ακτινολογίας
Σπανουδάκης Εμμανουήλ, Επ. Καθηγητής Αιματολογίας

Στάκος Δημήτριος, *Αν. Καθηγητής Καρδιολογίας*
Στειρόπουλος Πασχάλης, *Επ. Καθηγητής Πνευμονολογίας*
Ταυρίδου Άννα, *Αν. Καθηγήτρια Φαρμακολογίας*
Τέντες Ιωάννης, *Αν. Καθηγητής Βιοχημείας*
Τερζούδη Αικατερίνη, *Επ. Καθηγήτρια Νευρολογίας*
Τζιακάς Δημήτριος, *Καθηγητής Καρδιολογίας*
Τιλκερίδης Κωνσταντίνος, *Επ. Καθηγητής Ορθοπαιδικής*
Τουλουπίδης Σταύρος, *Καθηγητής Ουρολογίας*
Τρυσιάννης Γρηγόριος, *Καθηγητής Ιατρικής Στατιστικής*
Τσαλκίδης Άγγελος, *Αν. Καθηγητής Παιδιατρικής*
Τσαρούχα – Τσιχριντζή Αλεξάνδρα, *Αν. Καθηγήτρια Χειρουργικής*
Τσικούρας Παναγιώτης, *Αν. Καθηγητής Μαιευτικής – Γυναικολογίας*
Υψηλάντης Πέτρος, *Αν. Καθηγητής Πειραματικής Χειρουργικής*
Φίσκα Αλίκη, *Αν. Καθηγήτρια Ανατομίας*
Φρουδαράκης Μάριος, *Καθηγητής Πνευμονολογίας*
Χαλικιάς Γεώργιος, *Επ. Καθηγητής Καρδιολογίας*
Χατζημιχαήλ Αθανάσιος, *Καθηγητής Παιδιατρικής*

Τμήμα Ιατρικής

Διατελέσαντες Πρόεδροι

1985	Γεώργιος Καρτάλης
1987	Νικόλαος Γκότσης
1989	Κωνσταντίνος Σιμόπουλος
1991	Γεώργιος Καρτάλης
1995	Νικόλαος Γκότσης
1997	Θέσπης Δημητρίου
1998	Κωνσταντίνος Σιμόπουλος
2003	Δημήτριος Χατσέρας
2005	Γεώργιος Μηνόπουλος
2006	Σοφία Κτενίδου Καρτάλη
2007	Γεώργιος Μπουρίκας
2009	Διονύσιος Αλέξανδρος Βερέττας
2011	Κωνσταντίνος Σιμόπουλος
2013	Αλέξανδρος Πολυχρονίδης

SCHOOL OF MEDICINE
Democritus University of Thrace

Alexandroupolis

founded **1977**

Επίτιμοι Διδάκτορες

κ. κ. ΑΝΘΙΜΟΣ	Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως και Σαμοθράκης 30-1-1996
Γρηγόριος Σκαλκέας	Ακαδημαϊκός, Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ 24-6-1998
Δημήτριος Ωραιόπουλος	Καθηγητής Νεφρολογίας, University of Toronto 6-2-2000
Eriche Heinrich Saling	Ομ. Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Humbolt του Βερολίνου 4-6-2001
Ανδρέας Τζάκης	Καθηγητής Χειρουργικής της Ιατρικής Σχολής του Μαϊάμι των ΗΠΑ 19-9-2002
Rudolf Hohenfellner	Καθηγητής Ουρολογίας, University of Mainz 10-10-2003
Χαρίσιος Μπουντούλας	Καθηγητής Καρδιολογίας, State University of Ohio 22-10-2003
Robert Geoffrey Edwards	Καθηγητής Φυσιολογίας Cambridge University 6-26-2004
Adrian Lewellyn Harris	Καθηγητής Ογκολογίας Oxford University 9-12-2005
Αργύρης Θεοφιλόπουλος	Καθηγητής Ανοσολογίας στο Scripps Research Institute La Jolla της Καλιφόρνιας των ΗΠΑ 24-5-2006
Κωνσταντίνος Στεφανής	τ. Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ 11-12-2006
Ανδρέας Νικολαΐδης	Ομ. Καθηγητής του Imperial College School of Medicine 17-10-2007
Νικόλαος Ματσανιώτης	Ομ. Καθηγητής Παιδιατρικής, Ακαδημαϊκός 22-11-2008
Δημήτριος Τριχόπουλος	Καθηγητής του Πανεπιστημίου Harvard, Ακαδημαϊκός 11-4-2009
Klaus Dietrich	Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Lubeck 21-10-2009
Alexander Teichmann	Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Gottingen 27-3-2010

Paul B. Van Cauwenberge	<i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Γάνδης 19-5-2010</i>
Αναστάσιος Αηδονόπουλος	<i>Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 30-11-2013</i>
Miroslav Milicevic	<i>Καθηγητής Χειρουργικής του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου 14-2-2014</i>
Ιωάννης Μυλωνάς	<i>Καθηγητής Μαιευτικής – Γυναικολογίας του Πα νεπιστημίου του Μονάχου 10-3-2014</i>
Ελένη Θεοχάρους	<i>Παιδοχειρουργός, Ευρωβουλευτής της Κύπρου 27-3-2014</i>
Δημήτριος Μιχαηλίδης	<i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου 26-6-2014</i>
Claus Bachert	<i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Γάνδης 27-9-2014</i>
Γαβριήλ Καρατζάς	<i>Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ 24-4-2015</i>
Χαράλαμπος Ρούσσο	<i>Ομ. Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας ΕΚΠΑ 26-5-2015</i>
Dan Ziegler	<i>Καθηγητής Παθολογίας του Χάινριχ Χάινε Πα νεπιστημίου του Ντύσελλοντορφ 29-2-2016</i>
Βασίλειος Γολεμάτης	<i>Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ 3-6-2016</i>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	91	7	2
Υ	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι	85	7	2
Υ	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι	78	6	1,5
Υ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	72	5	1
Υ	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	52	3	1,5
Υ	ΓΑΛΛΙΚΑ Ι			
Υ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι			
ΥΕ	ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ	13	2	1
ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ			

ΜΑΘΗΜΑ Υ: Υποχρεωτικό ΥΕ: Υποχρεωτικό κατ' επιλογήν	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Ects	Συντε- λεστής

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	56	3	2
Υ	ΓΕΝΕΤΙΚΗ	85	6	2
Υ	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ	85	6	2
Υ	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ- ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	78	5	1,5
Υ	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ	78	5	2
Υ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ	52	3	1,5
Υ	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ			
Υ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙ			
ΥΕ	ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ-ΔΙΚΑΙΟ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	13	2	1
ΥΕ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ			
ΥΕ	ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ			
ΥΕ	ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	117	9	2
Υ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	57	6	2
Υ	ΥΓΙΕΙΝΗ	65	6	2
Υ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	52	4	1,5
Υ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ	52	3	1,5
Υ	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙΙ			
Υ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙΙ			
ΥΕ	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	13	2	1
ΥΕ	ΑΡΧΕΣ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	117	9	2
Υ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ	57	5	2
Υ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι	72	6	2
Υ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	52	5	1,5
Υ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV	52	3	1,5
Υ	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙV			
Υ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙV			
ΥΕ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	13	2	1
ΥΕ	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ			
ΥΕ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	78	6	2
Υ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	65	5	2
Υ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι	78	6	2
Υ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	72	5	2
Υ	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	52	4	1,5
ΥΕ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	13	2	1
ΥΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ			
ΥΕ	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ			
ΥΕ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ			
ΥΕ	ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	104	7	2
Υ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	78	6	2
Υ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	78	6	2
Υ	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	52	4	1,5
Υ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	52	3	1,5
ΥΕ	ΜΟΡΙΑΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ	13	2	1
ΥΕ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ			
ΥΕ	ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ			
ΥΕ	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ			
ΥΕ	ΑΡΧΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ			
ΥΕ	ΦΑΡΜΑΚΟΓΕΝΕΤΙΚΗ- ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΦΑΡΜΑΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ			
ΥΕ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΑ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-

λεστής

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	78	6	2
Υ	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	78	6	2
Υ	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ Ι	101	7	2
Υ	ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ	47	3	1,5
Υ	ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	26	3	1
Υ	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ	52	3	2
ΥΕ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ	13	2	1
ΥΕ	ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ			
ΥΕ	ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ			
ΥΕ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ	52	4	1,5
Υ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	47	4	1,5
Υ	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	101	7	2
Υ	ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	39	3	1
Υ	ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	104	8	2
ΥΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ	13	2	1
ΥΕ	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ			
ΥΕ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ			
ΥΕ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ			
ΥΕ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΦΘΑΛΜΟΣ			
ΥΕ	ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ			
ΥΕ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΥΠΕΡΗΧΟΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Θ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	91	6	1,5
Υ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	78	5	2
Υ	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	51	4	1,5
Υ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	104	7	2
Υ	ΚΑΡΔΙΟΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	26	3	1
Υ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	39	3	1,5
ΥΕ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ-ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΣΤΑΣΗΣ	13	2	1
ΥΕ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ			
ΥΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ			
ΥΕ	ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ			
ΥΕ	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΔΟΚΟΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ- ΑΓΓΕΙΩΝ			
ΥΕ	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

Ι΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	78	6	1,5
Υ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	51	4	1,5
Υ	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	65	4	1,5
Υ	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	52	4	1,5
Υ	ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	52	4	1
Υ	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	65	4	1,5
ΥΕ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	13	2	1
ΥΕ	ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ- ΑΝΤΙΜΙΚΡΟΒΙΑΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ			
ΥΕ	ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			
ΥΕ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ			
ΥΕ	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ			
ΥΕ	ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ			
ΥΕ	ΠΑΙΔΟΟΥΡΟΛΟΓΙΑ			
ΥΕ	ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ			
ΥΕ	ΥΓΡΑ-ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ ΟΞΕΟΒΑΣΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ			
ΥΕ	ΕΞΩΣΩΜΑΤΙΚΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ			

ΜΑΘΗΜΑ

Υ: Υποχρεωτικό

ΥΕ: Υποχρεωτικό

κατ' επιλογήν

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΩΡΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ects

Συντε-
λεστής

ΙΑ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	12 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ	20	2
Υ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	6 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ	10	2
Υ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	10 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ	17	2
Υ	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	3 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ	3	1
	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ			
Υ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ –ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	3 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ	10	2

**Πανεπιστημιακό
Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Χειρουργική Ήπατος-Χοληφόρων - Παγκρέατος

Επ. Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Σιμόπουλος

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση στη Χειρουργική και τις παθήσεις Ήπατος - Χοληφόρων - Παγκρέατος.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι:

Η κατάρτιση - εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού σε περιοχή επιστημονικής αιχμής όπως η Χειρουργική Ήπατος - Χοληφόρων - Παγκρέατος.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με εκπαιδευτές οι οποίοι προέρχονται από όλες τις Ιατρικές Σχολές της χώρας και διαθέτουν άριστη γνώση στο αντικείμενό τους. Ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος περιλαμβάνει παραδόσεις και επιδείξεις εγχειρητικών τεχνικών στο πειραματικό χειρουργείο σε σχέση με τα όργανα μελέτης του προγράμματος καθώς και χρήση νέων τεχνολογιών. Το πρόγραμμα εξαντλεί την γνώση που απαιτείται να γνωρίζει ένας νέος ειδικός χειρουργός σε σχέση με το ήπαρ, το πάγκρεας και τα χοληφόρα.

Στους σκοπούς του προγράμματος επίσης περιλαμβάνεται η σε βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης. Αυτό επιτυγχάνεται με την εκπόνηση εργαστηριακής-πειραματικής πτυχιακής εργασίας η οποία φέρνει σε επαφή τους νέους ειδικούς ιατρούς με τις βασικές γνώσεις και την ερευνητική διαδικασία.

Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία

Επ. Υπεύθυνος: Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η κατάρτιση ικανών πτυχιούχων να συμμετέχουν στην υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας στο χώρο δράσης και σε όλα τα εργασιακά πεδία και ειδικότητες. Ειδικότερα να δώσει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μια ολοκληρωμένη εικόνα της υγείας σε συνάρτηση με την εργασία, τον εργασιακό χώρο και τη σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον. Να εκπαιδεύσει και να εξειδικεύσει νέους επιστήμονες που θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν και να διαμορφώνουν πολιτικές Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας στη χώρα μας, να αναπτύσσουν προγράμματα σε όλα τα επίπεδα, να αξιολογούν τα προβλήματα των εργαζομένων, να εφαρμόζουν προληπτικά μέτρα και μέσα και να εξουδετερώνουν νοσογόνους παράγοντες. Να συμβάλει στην κατάρτιση όσων ασκούν καθήκοντα Τεχνικού Ασφαλείας, καθώς και στην εκπαίδευση των ειδικευόμενων και των ειδικευμένων ιατρών στην Ιατρική της Εργασίας.

Τίτλος που αποκτάται: Μ.Δ.Ε (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης) στην «Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας»

Κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί: Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Νοσηλευτικής, Χημείας, Φυσικής, Γεωπονίας - Δασολογίας, Βιολογίας, Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής, Γεωλογίας, Παιδαγωγικών, Στατιστικής, Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Νομικής, Οικονομικών, Μηχανικών Περιβάλλοντος, Χημικών Μηχανικών Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Δημόσιας Υγιεινής, Νοσηλευτικής, Φυσιοθεραπείας, Ραδιολογίας - Ακτινολογίας, Επισκεπτών Υγείας και Μηχανικών των Τ.Ε.Ι., καθώς και άλλων Τμημάτων συναφούς ή συγγενούς γνωστικού αντικείμενου με την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας

Διάρκεια: 4 διδακτικά εξάμηνα μαθημάτων

Τρόπος επιλογής φοιτητών: Αίτηση και Συνέντευξη

Δίδακτρα: 4000 €

Κλινική Φαρμακολογία-Θεραπευτική

Επ. Υπεύθυνος: Γεώργιος Κολιός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Κλινική Φαρμακολογία – Θεραπευτική» λειτουργεί από το 2006. Μέχρι το 2014 ήταν Διαπανεπιστημιακό και συμμετείχαν το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Την Διοικητική μέριμνα του Προγράμματος είχε το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Από το 2015, οργανώνεται αποκλειστικά από το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και διδάσκοντες και ερευνητές από σημαντικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού, γεγονός που δίνει την ευκαιρία σε επίλεκτους φοιτητές να συμπληρώσουν τις σπουδές τους εκτός Ελλάδας.

2. Σκοπός και Στόχοι του Προγράμματος

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη κατάρτιση και εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού στην Κλινική Φαρμακολογία – Θεραπευτική (Clinical Pharmacology and Therapeutics) και την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων σε θέματα κλινικής έρευνας και αρχών θεραπευτικής. Στόχος του είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε επιστήμονες που επιθυμούν να ασχοληθούν στον τομέα του Φαρμάκου συνδυάζοντας την ερευνητική γνώση των βασικών επιστημών με τις ανάγκες της κλινικής ιατρικής και την εφαρμογή τους στην καθ' ημέρα πράξη και η κατάρτιση ολοκληρωμένων επιστημόνων στον τομέα της Κλινικής Φαρμακολογίας, που θα έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες να εργασθούν στον ευρύτερο χώρο της Υγείας. Οι απόφοιτοι του προγράμματος θα μπορούν να διεκδικήσουν ανταγωνιστικές θέσεις εργασίας σε ένα ευρύ εργασιακό χώρο που θα περιλαμβάνει από την ακαδημαϊκή και την νοσοκομειακή ιατρική μέχρι την φαρμακοβιομηχανία και από την έρευνα στο χώρο του φαρμάκου μέχρι την διείσδυση στο χώρο της υγείας.

3. Ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους της σύγχρονης Κοινωνίας και της Επιστήμης

Η Κλινική Φαρμακολογία είναι η επιστήμη, η οποία επαληθεύει εφαρμόζοντας στην κλινική πράξη τα αποτελέσματα της Πειραματικής Φαρμακολογίας. Τις τελευταίες δεκαετίες νέα φάρμακα προστέθηκαν στην θεραπευτική φαρέτρα και η εξέλιξη της παθοφυσιολογίας οδήγησε στην καλλίτερη κατανόηση των παθογενετικών μηχανισμών των διαφόρων νοσημάτων και την ορθολογικότερη χρήση των φαρμάκων. Η ανάπτυξη της μοριακής βιολογίας και της ανοσολογίας είχε ως

αποτέλεσμα την ανακάλυψη φαρμάκων που αλληλεπιδρούν με ειδικούς υποδοχείς, ενζυμικά συστήματα και ανοσολογικούς μηχανισμούς. Τέλος η αλματώδης πρόοδος της μοριακής ιατρικής και η εισβολή της στην θεραπευτική, οδήγησε στην ανατολή μιας νέας εποχής στη θεραπευτική, στην εποχή των βιολογικών θεραπειών. Η Κλινική Φαρμακολογία με τις σημαντικές αλλαγές στον σχεδιασμό των κλινικών δοκιμών, την συχνότερη χρήση των μετα-αναλύσεων και την συνεχιζόμενη Φαρμακοεπαγρύπνιση, μας βοήθησε να κατανοήσουμε περισσότερο για την χρήση των φαρμάκων στην κλινική πράξη. Οι ραγδαίες αυτές εξελίξεις καθιστούν σήμερα αναγκαία την επιμόρφωση των επιστημόνων που εμπλέκονται στον τομέα της κλινικής μελέτης του φαρμάκου σε ένα ευρύ φάσμα γνώσεων που εκτός της κλασσικής Φαρμακολογίας και Θεραπευτικής πρέπει να περιλαμβάνει τομείς όπως, η μοριακή βιολογία, η ανοσολογία, η εργαστηριακή ιατρική η ιατρική στατιστική. Το παρόν Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών προσβλέποντας στην εκπλήρωση αυτών των στόχων περιλαμβάνει μια σειρά μαθημάτων που καλύπτουν τους τομείς αυτούς. Επιπλέον η εξάσκηση στα ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος Ιατρικής και του Τμήματος Μοριακής Βιολογίας-Γενετικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και η πρακτική εκπαίδευση και εξειδίκευση σε Τμήματα Κλινικών Δοκιμών του Ε.Ο.Φ. και της Φαρμακοβιομηχανίας, ολοκληρώνει την θεωρητική κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών.

4. Καινοτομίες του Προγράμματος

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Κλινική Φαρμακολογία και Θεραπευτική (Clinical Pharmacology and Therapeutics)» αποτελεί το πρώτο πρόγραμμα στην Ελλάδα στον τομέα της Κλινικής Φαρμακολογίας. Συνδυάζει εκπαίδευση σε τομείς βασικής ερευνητικής γνώσης με εμπειρία σε θέματα κλινικής πράξης και θεραπευτικής. Το Διδακτικό Προσωπικό αποτελείται από καταξιωμένους επιστήμονες του χώρου από την Ελλάδα, την Ευρώπη και την Β. Αμερική. Η συμμετοχή Διεθνούς Διδακτικού προσωπικού δίνει την δυνατότητα στους πτυχιούχους να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σε κέντρα του εξωτερικού.

Προσφέρει δυνατότητα εργασίας σε ένα ευρύ εργασιακό χώρο από την ακαδημαϊκή και την νοσοκομειακή ιατρική, την φαρμακοβιομηχανία και την έρευνα μέχρι την διοίκηση στο χώρο της υγείας.

5. Διάρκεια Προγράμματος Τίτλος Σπουδών

Η διάρκεια του προγράμματος είναι 18 μήνες και περιλαμβάνει δύο εξάμηνα θεωρητικής διδασκαλίας και πρακτικής εκπαίδευσης και εξάσκησης, η δε παρακολούθησή του είναι υποχρεωτική. Το τρίτο εξάμηνο περιλαμβάνει το ερευνητικό μέρος και την συγγραφή της Διπλωματικής εργασίας. Στους επιτυχόντες απονέμεται ο τίτλος του "Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλινική Φαρμακολογία- Θεραπευτική".

6. Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε επιστήμονες διαφόρων βιοϊατρικών ειδικοτήτων, όπως ιατρούς, οδοντιάτρους, φαρμακοποιούς, βιολόγους, γεωπόνους, κτηνιάτρους, χημικούς, , που έχουν ενδιαφέρον στην Κλινική Φαρμακολογία και την σύγχρονη φαρμακολογική Θεραπευτική. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν αποδεδειγμένα πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Επιλέγονται με βάση: 1) την απόδοσή τους στις προπτυχιακές τους σπουδές (Αντίγραφο πτυχίου και άλλων τίτλων σπουδών (αναγνώριση από ΔΟΑΤΑΠ/ΔΙΚΑΤΣΑ για τίτλους αλλοδαπής) και αναλυτική βαθμολογία), 2) την επίδοσή τους σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται από το προπτυχιακό πρόγραμμα, 3) την κατοχή επίσημου αποδεικτικού αγγλικής γλώσσας, 4) την προηγούμενη επιστημονική ή ερευνητική εμπειρία, 5) τις υπάρχουσες δημοσιεύσεις, 6) την υποβολή αναλυτικής πρότασης των ερευνητικών ενδιαφερόντων του υποψηφίου και την συσχέτιση τους με το ΠΜΣ, 7) δύο συστατικές επιστολές, και τέλος 8) την προσωπική συνέντευξη από την Επιτροπή Επιλογή υποψηφίων του ΠΜΣ, η οποία είναι υπεύθυνη και για την τελική επιλογή των υποψηφίων. Η διαδικασία επιλογής καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίασης και είναι στην διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

7. Δομή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος

Η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει τρεις κύκλους μαθημάτων-εκπαίδευσης με ομοιογενή και ισοβαρή κατανομή του εκπαιδευτικού περιεχομένου τους: α) Κύκλο θεωρητικών μαθημάτων και σεμιναρίων. Τα μαθήματα και σεμινάρια αυτού του κύκλου πραγματοποιούνται από έλληνες και αλλοδαπούς, διεθνώς αναγνωρισμένους και καταξιωμένους, διδάσκοντες και αποσκοπούν στην εμπάθυνση των γνώσεων, την επιστημονική πληρότητα και την πολύπλευρη ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Κλινική Φαρμακολογία και την Θεραπευτική. β) Κύκλο πρακτικής εκπαίδευσης. Ο κύκλος αυτός αποσκοπεί στη πρακτική εκπαίδευση και εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών στη διεξαγωγή κλινικών μελετών και περιλαμβάνει πρακτική εκπαίδευση και συμμετοχή στην διεξαγωγή πολυεθνικών πολυκεντρικών μελετών σε επιλεγμένα πανεπιστημιακά νοσοκομεία καθώς και νοσοκομεία του ΕΣΥ της Χώρας, σε Πανεπιστημιακά εργαστήρια κλινικής φαρμακολογίας καθώς και σε αρμόδια τμήματα του ΕΟΦ. γ) Πρακτική εξάσκηση στην έρευνα και συγγραφή Διπλωματικής εργασίας. Αποτελεί τον τελευταίο κύκλο σπουδών και αποσκοπεί στην θεωρητική και κυρίως η πρακτική εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε θέματα κλινικής έρευνας και θεραπευτικής των κυρίων νοσημάτων και στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων σε θέματα έρευνας. Ο κύκλος αυτός αποτελεί βασικό συστατικό της απόκτησης επιστημονικού τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών και βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην πραγματοποίηση της ερευνητικής εργασίας τους

και τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής.

8. Θεματικές Ενότητες του Προγράμματος

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΜΠΣ περιλαμβάνει θέματα που εστιάζονται στην Φαρμακοκινητική, στην Φαρμακοδυναμική, στον Μεταβολισμό των Φαρμάκων, στην Μοριακή Φαρμακολογία, και στην Φαρμακογενετική. Επίσης διδάσκονται οι μέθοδοι Ανάπτυξης των Φαρμάκων, οι Κλινικές Δοκιμασίες που απαιτούνται για να χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας σε ένα φάρμακο καθώς και η συνεχής παρακολούθηση της ασφάλειας του (Φαρμακοεπαγρύπνιση). Τέλος περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων σε θέματα Θεραπευτικής και Ιατρικής Βασισμένης στις Ενδείξεις.

9. Εξέταση των μεταπτυχιακών φοιτητών και χορήγηση τίτλου

Στο τέλος των δύο πρώτων εξαμήνων του προγράμματος οι φοιτητές υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις και στο τέλος του προγράμματος παρουσιάζουν την μεταπτυχιακή διπλωματική διατριβή παρουσία του συνόλου της Εξεταστικής Επιτροπής. Ο συγκερασμός των βαθμολογιών των εξετάσεων των δύο πρώτων εξαμήνων με τον βαθμό της πτυχιακής εργασίας δίνουν την τελική επίδοση του μεταπτυχιακού φοιτητή.

10. Διδακτορικό Δίπλωμα-Υποτροφίες

Για τους ενδιαφερόμενους παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, ενώ για τους αριστούχους προβλέπεται χορήγηση Υποτροφιών.

11. Χρηματοδότηση του Προγράμματος

Η χρηματοδότηση του προγράμματος προέρχεται από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών, χορηγίες από την φαρμακοβιομηχανία και άλλους ιδιωτικούς φορείς καθώς και από Ερευνητικά Προγράμματα.

Ιατρική Φυσική-Ακτινοφυσική

Εκπρόσωπος Ιατρικού Τμήματος ΔΠΘ Αθανάσιος Ζησιμόπουλος

Σε συνεργασία με τα Τμήματα: Φυσικής-Βιολογίας του Εθν. Καποδ. Παν. Αθήνας, Ιατρικό Τμήμα ΑΠΘ, Ιατρικό Τμήμα Ιωαννίνων, Ιατρικό Τμήμα Κρήτης & την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας(ΕΕΑΕ), και το ΕΚΕΦΕ (Δημόκριτος ´)

Η Ιατρική Φυσική – Ακτινοφυσική είναι θεσμοθετημένη επαγγελματική εξειδίκευση για τους Φυσικούς στο χώρο της Υγείας. Η επαγγελματική απασχόληση των Φυσικών Ιατρικής – Ακτινοφυσικής στα ιατρικά εργαστήρια ακτινοβολιών ως υπευθύνων ακτινοπροστασίας προβλέπεται ως υποχρεωτική από τους κανονισμούς ακτινοπροστασίας.

Σκοπός του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών Ιατρικής Φυσικής – Ακτινοφυσικής είναι η εξειδίκευση των πτυχιούχων στην Ιατρική Φυσική – Ακτινοφυσική, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν κατά κύριο λόγο:

Στην προαγωγή της υγείας

Στην ανάπτυξη της έρευνας

Στην κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών των νοσοκομείων στο αντικείμενο της ακτινοφυσικής.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην Ιατρική Φυσική – Ακτινοφυσική λειτουργεί με τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ιατρική Σχολή & Τμήμα Φυσικής), την Ιατρική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και των Ιατρικών Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, καθώς και τη θεσμοθετημένη συνεργασία της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) και του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος.

Το Πρόγραμμα διαρκεί τρία εξάμηνα. Η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων εξαμήνων στις εγκαταστάσεις της ΕΕΑΕ και της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι εργαστηριακές ασκήσεις πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και μεγάλων νοσοκομείων της Αττικής. Το τρίτο εξάμηνο αφορά στη διπλωματική εργασία των φοιτητών η οποία ανάλογα με το αντικείμενό της πραγματοποιείται στα εργαστήρια των εμπλεκόμενων Πανεπιστημίων.

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί, κατόπιν επιλογής, απόφοιτοι των τμημάτων Φυσικής των ΑΕΙ της ημεδαπής ή της Κυπριακής Δημοκρατίας ή αντιστοίχων Τμημάτων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, των οποίων το δίπλωμα ή το πτυχίο έχει αναγνωρισθεί από το ΔΟΑΤΑΠ. Γίνονται επίσης δεκτές, εφόσον πληρούνται

οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων, και υποψηφιότητες κατόχων άλλων τίτλων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αντικείμενο συναφές με τις επιστήμες υγείας και βιολογίας. Κριτήρια επιλογής για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα αποτελούν ο βαθμός που θα προκύψει από προσωπική συνέντευξη, ο βαθμός του πτυχίου, ο βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα και σε διπλωματική εργασία συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ, οι δημοσιεύσεις / επιστημονικές ανακοινώσεις, οι συστατικές επιστολές, κ.λ.π. Η παρακολούθηση του Προγράμματος για λήψη ΜΔΕ, συνεπάγεται καταβολή διδάκτρων από κάθε φοιτητή / τρία για τα λειτουργικά έξοδα που ανέρχονται συνολικά σε 2000€.

Με την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών απονέμεται στους φοιτητές το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Ιατρική Φυσική – Ακτινοφυσική. Για την απόκτηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Φυσικού Νοσοκομείου, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κάνουν 12μηνη πρακτική άσκηση σε εξουσιοδοτημένα νοσοκομεία. Τα παραπάνω είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την απόκτηση του δικαιώματος συμμετοχής στις εξετάσεις ενώπιον πενταμελούς επιτροπής του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος Φυσικού Νοσοκομείου – Ακτινοφυσικού.

Μεταπτυχιακή Ειδίκευση στην Ενδοουρολογία

Επ. Υπεύθυνος: Σταύρος Τουλουπίδης

Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν: Το πρόγραμμα ξεκίνησε τη λειτουργία του από 1-1-2009 και είναι μονομηματικό (ΦΕΚ 1877, τεύχος δεύτερο, 14-9-2007). Στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του ιατρικού τμήματος του ΔΠΘ, καθώς επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων πανεπιστημίων και εξειδικευμένοι επιστήμονες άλλων επιστημονικών φορέων.

Στόχοι του προγράμματος: Το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης προσφέρει το ανωτέρω ΜΠΣ με στόχο τη μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση στην Ενδοουρολογία, μια από τις πλέον σύγχρονες, εξειδικευμένες και με ιδιαίτερες απαιτήσεις σε προηγμένο τεχνολογικά εξοπλισμό, υποειδικότητες της Ουρολογίας. Η Ενδοουρολογία ορίζεται ως «η ενδοσκοπική, απόλυτα ελεγχόμενη, θεραπευτική παρέμβαση, για αντιμετώπιση των παθήσεων της αποχετευτικής μοίρας του ουροποιητικού συστήματος». Σκοποί του προγράμματος είναι: α) η κατάρτιση – εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού σε περιοχή επιστημονικής αιχμής της Ενδοουρολογίας, όπως η Ενδοσκοπική χειρουργική, αντιμετώπιση των παθήσεων της ουρήθρας – προστάτου – ουροδόχου κύστεως – ουρητήρων – νεφρών και β) η σε βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα: Το πρόγραμμα σπουδών για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) έχει διάρκεια 12 μηνών. Περιλαμβάνει κύκλο θεωρητικών μαθημάτων, κύκλο πρακτικής εκπαίδευσης και κύκλο εκπαίδευσης και εξάσκησης σε θέματα έρευνας, καθώς επίσης και τη διπλωματική εργασία, η οποία εκπονείται μετά το πέρας των μαθημάτων και σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Συμμετέχουν ως διδάσκοντες 13 μέλη ΔΕΠ του τμήματος Ιατρικής του ΔΠΘ, 22 μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων του ίδιου ή άλλων ΑΕΙ, καθώς και ειδικοί επιστήμονες - ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής. Το πρόγραμμα δεν έχει μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Περιλαμβάνεται εσωτερική αξιολόγηση από μέρος των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Το Πρόγραμμα οδηγεί στην απονομή: α) Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ), η διάρκεια του οποίου ορίζεται σε ένα πλήρες ημερολογιακό έτος (12 μήνες) και β) Διδακτορικού Διπλώματος, η διάρκεια του οποίου ορίζεται σε τουλάχιστον έξι επιπλέον εξάμηνα μετά τη λήψη του ΜΔΕ. Είναι υποχρεωτική η ανάληψη από τους φοιτητές του ΜΠΣ πειραματικής ή κλινικής ερευνητικής εργασίας για την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η υποχρέωση αυτή πε-

ριλαμβάνει από την πλευρά του φοιτητή: α) σύνταξη και παρουσίαση του ερευνητικού πρωτοκόλλου, β) οργάνωση και εκτέλεση της κλινικής μελέτης ή των πειραμάτων και συλλογή των στοιχείων, γ) στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων και δ) παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Εξεταστικό σύστημα: Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνει γραπτή εξέταση, στο τέλος του προγράμματος σπουδών, με τη μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Επιπλέον, αξιολογείται η ποιότητα της μεταπτυχιακής εργασίας, που είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει ο κάθε φοιτητής στο τέλος του ΜΠΣ. Στη συνολική αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη και οι επιδόσεις των φοιτητών στον κύκλο της πρακτικής εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει εξάσκηση σε ενδοουρολογικές τεχνικές επί προπλάσμάτων καθώς και συμμετοχή (ως βοηθών) σε πραγματικά χειρουργεία και συνεδρίες εξωσωματικής λιθοτριψίας. Σημειώνεται ότι για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτείται ανελλιπής παρακολούθηση του 90% επί συνόλου 161 Διδακτικών Μονάδων (η Διδακτική Μονάδα αντιστοιχεί σε 5 ώρες διδασκαλίας) όλων των κύκλων θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και των δύο (2) εξαμήνων, η επιτυχής εξέταση των υποψηφίων και η επιτυχής παρουσίαση της μεταπτυχιακής εργασίας.

Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών: Στο ΜΠΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Ιατρικής της ημεδαπής και Τμημάτων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που κατέχουν τίτλο ειδικότητας Ουρολογίας ή τουλάχιστον έχουν διεκπεραιώσει ένα χρόνο Γενικής Χειρουργικής και τρία χρόνια ειδικότητας Ουρολογίας. Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους είκοσι φοιτητές κατ' έτος. Η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων γίνεται μέσω της ιστοσελίδας της κλινικής, του τοπικού και Αθηναϊκού τύπου, καθώς και της Ελληνικής Ουρολογικής Εταιρείας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επιλέγονται με βάση: α) την απόδοσή τους στις προπτυχιακές σπουδές, β) τη γνώση της αγγλικής γλώσσας και γ) την προσωπική συνέντευξη. Η επιλογή των νέων μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται από τριμελή επιτροπή επιλογής εισακτέων που ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του τμήματος Ιατρικής του ΔΠΘ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 2 εδαφ.β του Ν.2083/92.

Χρηματοδότηση: Το κόστος λειτουργίας του προγράμματος καλύπτεται από: α) διδάκτρα (το ύψος των διδάκτρων ανέρχεται για το έτος 2009 στο ποσό των 3.000,00 € ανά φοιτητή για ένα πλήρη κύκλο σπουδών, β) χορηγίες, γ) δωρεές και δ) πάσης φύσεως εισφορές. Το ετήσιο κόστος λειτουργίας εκτιμάται ότι θα ανέλθει για το έτος 2009 στο ποσό των 80.000,00 €. Οι πόροι διατίθενται για πρόσκληση διδασκόντων από άλλα ιδρύματα, αμοιβές διδασκόντων, υποτροφίες φοιτητών, δαπάνες μετακινήσεων, προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού, συντήρηση και ανανέωση εξοπλισμού, επέκταση υποδομών και αναλώσιμα.

Κοινωνική Ψυχιατρική

Επ. Υπεύθυνος: Μαρία Σαμακουρή

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κοινωνική Ψυχιατρική» του Τμήματος Ιατρικής του ΔΠΘ θεσμοθετήθηκε με την υπ' αριθμ. 93703/B7/2008 απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Πρόκειται για Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών τεσσάρων (4) ακαδημαϊκών εξαμήνων, με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων του να ανέρχονται σε εκατόν είκοσι (120).

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη δημιουργία στελεχών ψυχικής υγείας με εξειδικευμένες γνώσεις και κλινικές δεξιότητες τέτοιες που θα τους καθιστούν ικανούς αφενός μεν να εργαστούν αποτελεσματικά σε υπηρεσίες Κοινωνικής Ψυχιατρικής αφετέρου δε να αναπτύξουν την έρευνα σε αυτό τον τομέα. Αφορά κυρίως απόφοιτους Ιατρικής, Ψυχολογίας, Νοσηλευτικής αλλά και άλλων Τμημάτων ΑΕΙ ή ΤΕΙ σχετικών με την ψυχιατρική.

Οι μετέχοντες θα πρέπει:

- α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα θεωρητικά μαθήματα, που θα γίνονται στην Αλεξανδρούπολη με τρόπο που να βοηθάει και εργαζομένους σε άλλες περιοχές να τα παρακολουθήσουν.
- β) Να ασκηθούν πρακτικά σε διάφορες υπηρεσίες Κοινωνικής Ψυχιατρικής στην Αλεξανδρούπολη ή σε άλλες πόλεις.
- γ) Να παρουσιάσουν διπλωματική εργασία στο τέλος της φοίτησής τους.
- δ) Να συμμετάσχουν επιτυχώς σε εξετάσεις επί της διδαχθείσας ύλης.

Η εισαγωγή σπουδαστών σε κάθε κύκλο σπουδών, πραγματοποιείται κάθε δύο έτη, κατά το χειμερινό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων από τους σπουδαστές εκδίδεται συνήθως κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου που προηγείται του εξαμήνου έναρξης του κάθε διετούς κύκλου σπουδών. Κατά την επιλογή συνεκτιμάται ιδιαίτερως, μεταξύ άλλων κριτηρίων, η εμπειρία εργασίας σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας. Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 750€ ανά εξάμηνο σπουδών.

Ιατρική Ύπνου

Επ. Υπεύθυνος: Ιωάννης Πνευματικός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ιατρική του Ύπνου» λειτουργεί από το 2013 (ΦΕΚ 509/6 Μαρτίου 2013). Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του ΔΠΘ και διδάσκοντες και ερευνητές από σημαντικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιατρική του Ύπνου» (Sleep Medicine) είναι το πρώτο στην Ελλάδα πρόγραμμα στον τομέα της Ιατρικής του Ύπνου, ενός νέου πεδίου της Ιατρικής επιστήμης, που γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια και έχει αναγνωριστεί στις ΗΠΑ και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Ελβετία κ.α.) ως ξεχωριστή υποειδικότητα.

Σκοπός και Στόχοι του Προγράμματος

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην κατάρτιση και στην εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού στην Ιατρική του Ύπνου (Sleep Medicine) και στην απόκτηση των αντίστοιχων γνώσεων και δεξιοτήτων. Στόχος του είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε επιστήμονες που επιθυμούν να ασχοληθούν με το πεδίο της Ιατρικής του Ύπνου, διδάσκοντας τους δεξιότητες για την ανίχνευση, τη διάγνωση, τη θεραπεία και την παρακολούθηση των διαταραχών του ύπνου.

Διάρκεια Προγράμματος Τίτλος Σπουδών

Η διάρκεια του προγράμματος είναι 3 εξάμηνα και για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) απαιτούνται συνολικά 90 Πιστωτικές Μονάδες (ΠΜ)

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια, τα οποία κατανέμονται στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α' και Β'), τα οποία έχουν ομοιογενή και ισοβαρή κατανομή του εκπαιδευτικού περιεχομένου τους. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Γ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με 30 ΠΜ ενώ το θέμα της δύναται να ορισθεί στο τέλος του Β' εξαμήνου σπουδών

Στο τέλος των δύο πρώτων εξαμήνων του προγράμματος, οι φοιτητές υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις και στο τέλος του προγράμματος παρουσιάζουν τη διπλωματική εργασία, παρουσία των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Ο συγκερασμός των βαθμολογιών των εξετάσεων των δύο πρώτων εξαμήνων με το βαθμό της πτυχιακής εργασίας δίνει την τελική βαθμολογία του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Το πρόγραμμα απονέμει στους επιτυχόντες τον τίτλο του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην Ιατρική του Ύπνου.

Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για κάθε κύκλο ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους 25.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε επιστήμονες των εξής βιοϊατρικών ειδικοτήτων: Πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής και Ψυχολογίας πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι των τμημάτων των ΤΕΙ: Ιατρικών Εργαστηρίων και Νοσηλευτικής. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν επίσης αποδεδειγμένα πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Κριτήρια επιλογής:

1) Η απόδοσή των υποψηφίων στις προπτυχιακές τους σπουδές, όπως αυτή αποδεικνύεται από το αντίγραφο πτυχίου και των άλλων τίτλων σπουδών (αναγνώριση από ΔΟΑΤΑΠ/ΔΙΚΑΤΣΑ για τίτλους αλλοδαπής) και την αναλυτική βαθμολογία που έχουν καταθέσει. Σε περίπτωση που από το προπτυχιακό πρόγραμμα προβλεπόταν διπλωματική εργασία, λαμβάνεται υπόψη και η επίδοσή τους σε αυτή.

2) Η κατοχή επίσημου αποδεικτικού γνώσης της αγγλικής γλώσσας

3) Η προηγούμενη επιστημονική, ερευνητική ή εργασιακή εμπειρία

4) Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις

5) Η υποβολή αναλυτικής πρότασης των ερευνητικών ενδιαφερόντων του υποψηφίου και η συσχέτιση τους με το ΠΜΣ

6) Δύο συστατικές επιστολές

7) Η προσωπική συνέντευξη στην Επιτροπή Επιλογή υποψηφίων του ΠΜΣ, η οποία είναι υπεύθυνη για την τελική επιλογή των υποψηφίων

Η διαδικασία επιλογής καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίασης και είναι στην διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

Διδακτορικό Δίπλωμα

Για τους ενδιαφερόμενους παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν και για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Χρηματοδότηση του Προγράμματος

Η χρηματοδότηση του προγράμματος προέρχεται από τα διδάκτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών, ενώ υπάρχει δυνατότητα για χορηγίες από την φαρμακοβιομηχανία και άλλους ιδιωτικούς φορείς καθώς και από Ερευνητικά Προγράμματα.

Δίδακτρα

Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 1000 ευρώ ανά εξάμηνο

Ριнологία - Ρινοχειρουργική

Επ. Υπεύθυνος: Αλέξανδρος Πολυχρονίδης

Με την απόφαση αριθμ. 154883/Β7/ΦΕΚ Αρ.3382, τεύχος Β, 18 Δεκεμβρίου 2012, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ανατέθηκε στο Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) με τίτλο «Ριнологία-Ρινοχειρουργική», το οποίο άρχισε να πραγματοποιείται από το χειμερινό εξάμηνο του 2013. Το συγκεκριμένο ΠΜΣ με το υπ. αριθμ. ΦΕΚ 1710, τεύχος Β, 17 Αυγούστου 2015 απόφαση του Πρύτανη του ΔΠΘ, μετατράπηκε σε Διιδρυματικό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Δ.Π.Μ.Σ.) ανάμεσα στο Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών. Η Διοικητική υποστήριξη του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. ανήκει στο επισπεύδων Τμήμα Ιατρικής του ΔΠΘ.

Η παρακολούθηση του συγκεκριμένου Δ.Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master Degree- ΜΔΕ) με τίτλο «Μεταπτυχιακή Ειδίκευση στην Ριнологία- Ρινοχειρουργική».

Σκοπός του προγράμματος αποτελεί η κατάρτιση-εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού σε περιοχή επιστημονικής αιχμής της Ριнологίας – Ρινοχειρουργικής, όπως η Ενδοσκοπική Χειρουργική, η αντιμετώπιση των παθήσεων της ρινός, των διαταραχών του ύπνου, των διαταραχών όσφρησης και γεύσης και η σε βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

Στο ΔΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Ιατρικής της ημεδαπής και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που κατέχουν τίτλο ειδικότητας Ωτορινολαρυγγολογίας ή τουλάχιστον έχουν ένα χρόνο Γενικής Χειρουργικής και ένα χρόνο ειδικότητας Ωτορινολαρυγγολογίας.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι τέσσερα (4) εξάμηνα. Τα μαθήματα του ΔΔΠΜΣ είναι εξαμηνιαία. Το πρόγραμμα σπουδών για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. περιλαμβάνει κύκλο θεωρητικών μαθημάτων, κύκλο πρακτικής εκπαίδευσης, κύκλο εκπαίδευσης και εξάσκησης σε θέματα έρευνας καθώς επίσης και τη διπλωματική εργασία, η οποία εκπονείται μετά το πέρας των μαθημάτων.

Η διδασκαλία των μαθημάτων πραγματοποιείται από Έλληνες Καθηγητές Πανεπιστημίων, από διακεκριμένους Έλληνες Ωτορινολαρυγγολόγους, καθώς και από εγνωσμένου κύρους καθηγητές Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων του Εξωτερικού με εξειδίκευση στο αντικείμενο της ριнологίας-ρινοχειρουργικής.

Για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και να εκπονήσουν επιτυχώς ερευνητική διπλωματική εργασία. Η γλώσσα διδασκαλίας όλων των μαθημάτων και συγγραφής της μεταπτυχιακής ερευνητικής εργασίας είναι η Ελληνική ή/και η Αγγλική. Ο αριθμός εισακτέων στο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος.

Προϋποθέσεις εισαγωγής:

- α) Συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη φόρμα αίτησης συμμετοχής
- β) Αντίγραφο Πτυχίου Ιατρικής
- β) Πλήρες βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου στο οποίο θα αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές και η επαγγελματική, ερευνητική ή επιστημονική εμπειρία.
- γ) Αριθμημένο κατάλογο των πιο σημαντικών δικαιολογητικών
- δ) Τα πιο σημαντικά δικαιολογητικά αριθμημένα από τον υποψήφιο, σύμφωνα με τον ανωτέρω κατάλογο
- ε) Αντίτυπα εργασιών, μόνο αν αυτές είναι δημοσιευμένες σε επιστημονικά περιοδικά.

Οι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι, κατά την ημερομηνία που θα προσδιοριστεί να δώσουν συνέντευξη στην επιτροπή επιλογής, στην Αλεξανδρούπολη.

Δίδακτρα:

Το ύψος των διδάκτρων ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 5.000€.

Ιατρική Απεικόνιση στην Οφθαλμολογία

Επ. Υπεύθυνος: Βασίλειος Κοζομπόλης

Αντικείμενο – Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση στην Ιατρική Απεικόνιση του Οπτικού Συστήματος.

Σκοποί του ΠΜΣ είναι:

Α) να δώσει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη εικόνα της ιατρικής απεικόνισης στο οπτικό σύστημα και τον οφθαλμό ειδικότερα.

Β) να εξοπλίσει τους φοιτητές με δεξιότητες που θα τις χρησιμοποιούν ως εργαλεία για να μπορούν να σχεδιάζουν και να εκτελούν προγράμματα για τον προσυμπτωματικό έλεγχο, διάγνωση, και παρακολούθηση οφθαλμικών και συστηματικών νόσων.

Γ) να δημιουργήσει επαγγελματίες που θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν ή να διαμορφώσουν πολιτικές ολιστικής διαχείρισης νοσημάτων με σημαντική κοινωνική και οικονομική επίπτωση στη χώρα μας.

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Επιστημών Υγείας, σχολών Θετικών Επιστημών καθώς και των Πολυτεχνικών Σχολών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι των τμημάτων των ΤΕΙ :

- Οπτικής και Οπτομετρίας
- Ιατρικών Εργαστηρίων
- Νοσηλευτικής

Διάρκεια σπουδών-Αναστολή φοίτησης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι 4 εξάμηνα.

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Για την απονομή του ΜΔΕ απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση (τουλάχιστον 80% των διαλέξεων για κάθε μάθημα ξεχωριστά καθώς και στο σύνολο των διαλέξεων των μαθημάτων) και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια, τα οποία κατανέμονται στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α', Β' και Γ'). Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Δ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με 30 ΠΜ ενώ το θέμα δύναται να ορισθεί στο τέλος του Γ' εξαμήνου σπουδών.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχονται σε 120.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων και εργαστηρίων διαμορφώνεται ως εξής:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Ανατομία οπτικού συστήματος	10
Εισαγωγή στην ιατρική απεικόνιση	10
Οπτική.	10
ΣΥΝΟΛΟ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Βιοστατιστική	10
Θεωρία και μεθοδολογία στην έρευνα	10
Η ανάλυση στην ιατρική απεικόνιση του οφθαλμού.	10
ΣΥΝΟΛΟ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Οπτική τομογραφία συνοχής (κλινικές εφαρμογές)	5
Ιστολογία (κλινικές εφαρμογές)	5
Φλουραγγειογραφία (κλινικές εφαρμογές)	5
Scheimpflug κάμερα (κλινικές εφαρμογές)	5
Specular microscopy (κλινικές εφαρμογές)	5
Υπερηχογραφία (κλινικές εφαρμογές)	5
ΣΥΝΟΛΟ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	30
ΣΥΝΟΛΟ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Ο κύκλος των θεωρητικών μαθημάτων (Α΄ και Β΄ Εξάμηνο) πραγματοποιείται διαδικτυακά και εξ αποστάσεως μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας σύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης του ΔΠΘ και κατά τις ημέρες Σάββατο και Κυριακή.

Η Κλινική Πρακτική Άσκηση (Γ΄ Εξάμηνο) διεξάγεται στις εγκαταστάσεις του ΠΓΝ Έβρου. Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες και παρακολουθούν για μία βδομάδα κάθε ημέρα, τις κλινικές εφαρμογές υπό την καθοδήγηση των διδασκόντων. Οι ημέρες και ώρες καθορίζονται στην αρχή του εξαμήνου.

Η επικοινωνία με τους φοιτητές διεξάγεται μέσω της χρήσης της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης του ΔΠΘ (e-class).

Εξετάσεις

Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου (Α΄, Β΄, Γ΄ Εξάμηνο), για κάθε μάθημα του εξαμήνου, διενεργούνται εξετάσεις τακτικές και επαναληπτικές στις εγκαταστάσεις του ΠΓΝ Έβρου και ημέρες Σάββατο και Κυριακή.

Διδακτορική Διατριβή

Η απόκτηση του Μεταπτυχιακού τίτλου Σπουδών οδηγεί σε δυνατότητα απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος.

Μεθοδολογία της σύγχρονης αντιμετώπισης της νεφρικής ανεπάρκειας

Επ. Υπεύθυνος: Πλουμής Πασαδάκης

Το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στο γνωστικό πεδίο της Νεφρολογίας με τίτλο «Μεθοδολογία της σύγχρονης αντιμετώπισης της νεφρικής ανεπάρκειας». Η οργάνωση και η λειτουργία του ΠΜΣ εγκρίθηκε με την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ. Αριθμ. 113983/Β7,ΦΕΚ Αρ. Φύλλου 2066 τ.Β' /29-07-2014 και διέπεται από τα άρθρα των Ν. 3685/2008, ΦΕΚ 148/τ.Α'.

Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η μεταπτυχιακή εκπαίδευση, έρευνα και πρακτική άσκηση στην επιστήμη της Νεφρολογίας με έμφαση στη σύγχρονη μεθοδολογία της διάγνωσης και θεραπευτικής αντιμετώπισης της οξείας και χρόνιας νεφρικής βλάβης και ιδιαίτερα των παθήσεων με σοβαρή επιβάρυνση της νεφρικής λειτουργίας.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι να δώσει στους εκπαιδευόμενους μια ολοκληρωμένη εικόνα των σύγχρονων μεθόδων κάθαρσης που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της οξείας και χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας καθώς και τις επαγγελματικές δεξιότητες στη διαχείριση των μεθόδων αυτών και των επιπλοκών τους. Να δημιουργήσει επαγγελματίες που θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν ή να διαμορφώσουν πολιτικές ολιστικής διαχείρισης νοσημάτων, όπως είναι η ανεπάρκεια νεφρών με σημαντική κοινωνική και οικονομική επίπτωση στη χώρα μας.

Αναλυτικά τα μαθήματα, εργαστήρια και κλινικές ασκήσεις κατανέμονται ως εξής:

ΕΞΑΜΗΝΟ Α

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Εισαγωγή στη Νεφρολογία, παθήσεις των νεφρών και διαγνωστική προσέγγιση	10
Θέματα Φυσικής και Φυσιολογίας	5
Οξεία και Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια	5
Συντηρητική αντιμετώπιση της ΝΑ	5
Διαχείριση Επιστημονικής Γνώσης και Μεθοδολογία της Ιατρικής Έρευνας	5

ΕΞΑΜΗΝΟ Β

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Αρχές λειτουργίας της Αιμοκάθαρσης με Τεχνητό Νεφρό. Μέθοδοι εφαρμογής. Αγγειακή προσπέλαση.	10
Αρχές λειτουργίας της Περιτοναϊκής Κάθαρσης	5
Μεταμόσχευση Νεφρού	5
Τεχνολογίες Υπολογιστών και Επικοινωνιών στη Νεφρική Ανεπάρκεια	5
Μεθοδολογία ιατρικής απόφασης με βάση κριτική αξιολόγηση επιστημονικής βιβλιογραφίας (evidence based medicine)	5

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Αντιμετώπιση της Οξείας Νεφρικής Ανεπάρκειας στην ΜΕΘ	5
Καρδιονεφρικό Σύνδρομο	5
Επιδημιολογία της Νεφρικής Ανεπάρκειας και οικονομία της υγείας. Οργάνωση και λειτουργία των Μονάδων Αιμοκάθαρσης, Περιτοναϊκής Κάθαρσης και ΜΕΘ	5
Ηθική και Συμπεριφορά. Δεξιότητες προβολής και επικοινωνίας	5
Αναστολή παραγόντων επιδείνωσης της νεφρικής λειτουργίας	10

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	25
Βιβλιογραφική ενημέρωση	5

Το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Τίτλο Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στην "Μεθοδολογία της σύγχρονης αντιμετώπισης της νεφρικής ανεπάρκειας".

Δεκτοί γίνονται ως υποψήφιοι: πτυχιούχοι Σχολών Επιστημών Υγείας και Σχολών Θετικών Επιστημών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Στους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές που ολοκληρώνουν με επιτυχία τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις στο Π.Μ.Σ. απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην "Μεθοδολογία της σύγχρονης αντιμετώπισης της νεφρικής ανεπάρκειας". Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ έχουν επιτυχώς συμπληρώσει 120 πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

Οι ΜΦ παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες των μαθημάτων του ΠΜΣ. Παρακολούθηση σε ποσοστό μικρότερο του 80% των διδαχθεισών ωρών στερεί από του ΜΦ το δικαίωμα εξέτασης και οδηγεί στην επανάληψη παρακολούθησης του μαθήματος. Οφείλουν να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα, να τηρούν απολύτως τις υποχρεώσεις τους ως προς τις προβλεπόμενες και οριζόμενες ημερομηνίες. Εγγράφονται σε κάθε εξάμηνο σπουδών κι αφού έχουν καταβάλει τα προβλεπόμενα δίδακτρα.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι πρωτότυπη εργαστηριακή ή θεωρητική εργασία.

Η εργαστηριακή μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι πειραματική ερευνητική εργασία και περιλαμβάνει την πρακτική εξάσκηση σε εργαστηριακές ή/και υπολογιστικές τεχνικές, την οργάνωση πειραματικών πρωτοκόλλων, την κατανόηση της επιστημονικά τεκμηριωμένης ερευνητικής πρακτικής, τη χρήση βιβλιογραφίας και την ανάλυση αποτελεσμάτων.

Η θεωρητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αποτελεί προϊόν συνθετικού έργου του ΜΦ το οποίο συμπυκνώνει τη γνώση σε ένα ευρύ γνωστικό πεδίο της έρευνας στην Ιατρική προβάλλοντας ταυτόχρονα τις δυνατότητες που αυτό παρέχει στη Νεφρολογία.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάθεση θέματος Διπλωματικής Εργασίας Ειδίκευσης σε ΜΦ είναι η προσκόμιση επιτυχής αποπεράτωσης 15 μαθημάτων του Α', Β' και Γ' εξαμήνου.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ολοκληρώνεται στο τέλος του Δ' Εξαμήνου και τα αποτελέσματά της παρουσιάζονται σε ειδικό σύγγραμμα.

Για τη λειτουργία του ΠΜΣ προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων. Το ύψος των διδάκτρων ορίζεται στις 3.000,00 ευρώ, και η καταβολή τους πραγματοποιείται σε δόσεις 1.000,00€ με την αποδοχή της φοίτησής τους και 500,00€ κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου. Τα δίδακτρα καταβάλλονται εντός δύο (2) εβδομάδων από την έναρξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου.

Οι Μ.Φ. δικαιούνται όλες τις παροχές των προπτυχιακών φοιτητών όπως αυτές καθορίζονται από τους νόμους 1268/82, 2083/92 και 2413/96.

Διδάσκοντες των μαθημάτων του ΠΜΣ είναι: α) όλα τα μέλη ΔΕΠ της Σχολής Επι-

στημών Υγείας ΔΠΘ , β) άλλων Σχολών Επιστημών Υγείας καθώς και από ερευνητές Ερευνητικών Ινστιτούτων της Ελλάδας και του εξωτερικού και γ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του ΠΜΣ.

Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια

Επ. Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Βαδικόλιας

Με την απόφαση αριθμ 140868/Β7/ΦΕΚ Αρ 2448/ τεύχος Β 15 Σεπτεμβρίου 2014 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και τις σχετικές τροποποιήσεις που δημοσιεύθηκαν στα ΦΕΚ Αρ 3573/31 Δεκεμβρίου 2014 και Αρ 1315/1 Ιουλίου 2015 ανατέθηκε στο Τμήμα Ιατρικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) διάρκειας 24 μηνών με τίτλο «Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια».

Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, πρακτική άσκηση και εκπαίδευση στο θέμα των Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων (ΑΕΕ). Η παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στα «Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια».

Το πρόγραμμα αποσκοπεί (α) στην κατάρτιση- εξειδίκευση στην αιτιολογία, κλινική εικόνα, εργαστηριακή διερεύνηση, αντιμετώπιση, πρόληψη και αποκατάσταση των ασθενών με αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια (β) στο να παρέχει εφόδια στους συμμετέχοντες μεταπτυχιακούς φοιτητές ώστε να εξοικειωθούν στη διαχείριση των ασθενών με ΑΕΕ από την οξεία φάση έως την χρόνια διαδικασία της αποκατάστασης και (γ) στο να βοηθήσει στη δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στην ολιστική διαχείριση των ΑΕΕ

Ο αριθμός εισακτέων έχει ορισθεί κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) ανά έτος. Οι μετέχοντες θα πρέπει: Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα θεωρητικά μαθήματα που θα γίνονται στην Αλεξανδρούπολη ή αριθμός αυτών μέσω διαδικτυακής εφαρμογής. Να ασκηθούν πρακτικά στις ώρες πρακτικής άσκησης όσων από τα μαθήματα περιλαμβάνουν πρακτική εκπαίδευση. Να συμμετάσχουν επιτυχώς στις εξετάσεις επί της διδαχθείσης ύλης των μαθημάτων. Να παρουσιάσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους τις εργασίες που θα τους ζητηθούν και στο τέλος της φοίτησής τους να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν διπλωματική εργασία.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Ψυχολογίας, Φαρμακευτικής και Βιολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς επίσης και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ νοσηλευτικής, φυσικοθεραπείας, εργοθεραπείας, λογοθεραπείας Τα μαθήματα διαρκούν τέσσερα εξάμηνα σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 900 ευρώ για κάθε εξάμηνο σπουδών. Σε περίπτωση χορηγιών προς το ΠΜΣ το ποσό αυτό δύναται να μειωθεί μετά απόφαση της ΓΣΕΣ. Έχουν προβλεφθεί υποτροφίες με βάση την βαθμολογία στο σύνολο των μαθημάτων των 2 πρώτων εξαμήνων.

Ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί υποχρεωτικά το σύνολο των μαθημάτων του εξαμήνου. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.

Για την απονομή του ΜΔΕ απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και εργαστήρια, όπως αυτά κατανέμονται στα τέσσερα εξάμηνα σπουδών (Α, Β, Γ και Δ). Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας ανατίθεται στο Γ εξάμηνο σπουδών και ολοκληρώνεται στο τέλος του Δ εξαμήνου με την παρουσίαση και αξιολόγησή της.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) ανέρχονται σε 120.

Τα μαθήματα του ΠΜΣ ανά εξάμηνο :

Α εξάμηνο. Α01. Στοιχεία Ανατομίας και Παθοφυσιολογίας Α02.Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια-ορολογία-κλινική εικόνα Α03.Επιδημιολογία ισχαιμικών ΑΕΕ Α04.Επιδημιολογία αιμορραγικών ΑΕΕ Α05.Ερευνητικός Σχεδιασμός-Στατιστική- I Α06.Αιτιολογική ταξινόμηση ισχαιμικών ΑΕΕ Α07.Διαφορική διάγνωση και Εργαστηριακή διερεύνηση ισχαιμικών ΑΕΕ –γενικά Α08. Αιτιολογική ταξινόμηση αιμορραγικών ΑΕΕ.

Β εξάμηνο. Β01.Παθολογία εγκεφαλικών αρτηριών Β02.Νευροαπεικόνιση στα ΑΕΕ Β03.Νευρουπερηχογραφία Β04.Ερευνητικός Σχεδιασμός - Στατιστική II Β04.Αγγειακοί παράγοντες κινδύνου για ΑΕΕ - κλίμακες εκτίμησης κινδύνου Β05.Υπαρχνοειδής αιμορραγία Β06. Θρομβώσεις φλεβωδών κόλπων & φλεβικού συστήματος Β07. Επιπλοκές ισχαιμικού ΑΕΕ. Β08. Επιληψία και ΑΕΕ

Γ εξάμηνο. Γ01.Κλίμακες εκτίμησης και αλγόριθμοι Γ02.Οργάνωση συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση ΑΕΕ Γ03. Αντιμετώπιση ισχαιμικού ΑΕΕ Γ04.Αντιμετώπιση αιμορραγικού ΑΕΕ Γ05.Νευροεντατική στα ΑΕΕ Γ06.Οροί, διαλύματα και φαρμακευτικές χορηγήσεις Γ07.Διαχείριση ασθενή τελικού σταδίου Γ08. Ύπνος και ΑΕΕ

Δ εξάμηνο. Δ01.Αποκατάσταση στα ΑΕΕ – κίνηση και λόγος Δ02.Ψυχιατρικές παρεμβάσεις-υποστήριξη Δ03.Έρευνα και μέλλον στα ΑΕΕ Δ04.Οικονομία της Υγείας και ΑΕΕ.Δ05.Κοινωνικό κόστος των ΑΕΕ Δ06.Εργαστήριο Εφαρμογής των γνώσεων του ΜΠΔ σε εικονικά κλινικά περιστατικά.

Στα μαθήματα διδάσκουν διακεκριμένοι και εξειδικευμένοι στα θέματα επιστήμονες από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά κέντρα από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Στο πλαίσιο σχετικών συνεργασιών εξασφαλίζεται η παρακολούθηση μαθημάτων και διαλέξεων σε συνέδρια που αφορούν τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, τις αγγειακές εγκεφαλικές νόσους γενικότερα και συναφή θέματα ή σε μαθήματα σε άλλα εκπαιδευτικά κέντρα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Πρακτική άσκηση σε μαθήματα που προβλέπεται, γίνεται στην Νευρολογική Κλινική του ΔΠΘ και εργαστήρια του Ιατρικού Τμήματος του ΔΠΘ. Προβλέπεται χορήγηση Υποτροφιών με βάση την επίδοση και παρακολούθηση σε συγκεκριμένα εξάμηνα σπουδών.

Κλινική - Χειρουργική Ανατομία

Επ. Υπεύθυνος: Αλίκη Φίσκα

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ) οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2014–2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο: «Κλινική–Χειρουργική Ανατομία» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του Ν.3685/2008 (ΦΕΚ 148/τ.Α΄).

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινική – Χειρουργική Ανατομία» είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση στο επιστημονικό πεδίο της Κλινικής - Χειρουργικής Ανατομίας.

Σκοποί του προγράμματος είναι:

1. Η κατάρτιση – εξειδίκευση νέων ικανών και αποτελεσματικών επιστημόνων στην Ιατρική Ερευνητική Μεθοδολογία. Η προσέγγιση από μεθοδολογική και ερευνητική οπτική της εφαρμογής της Ανατομίας του ανθρώπου στα κλινικά μοντέλα και τις χειρουργικές τεχνικές και η ανάπτυξη νέων διαγνωστικών και θεραπευτικών μεθόδων, καθώς και χειρουργικών τεχνικών πάνω σε πτωματικό υλικό και χειρουργικά μοντέλα.
2. Η σύγκριση των νέων χειρουργικών τεχνικών με τις παλαιότερες ήδη χρησιμοποιούμενες χειρουργικές τεχνικές, η οποία θα συμβάλλει αποφασιστικά στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος σε μεταπτυχιακό επίπεδο και της ιατρικής κλινικής πράξης. Επιπλέον θα έρθουν σε επαφή με τις ελάχιστες επεμβατικές τεχνικές (MISS) που υπάρχουν ανά ανατομική περιοχή.
3. Η κάλυψη του κενού μεταξύ των προπτυχιακών σπουδών και της λήψης των χειρουργικών και κλινικών ειδικοτήτων, όπου η ενασχόληση των επιστημόνων πάνω σε πτωματικά και πειραματικά μοντέλα θεωρείται απαραίτητη.
4. Η ανάδειξη της τη λειτουργικής απεικόνισης της δομής των διαφόρων οργάνων και ιστών τόσο των φυσιολογικών, όσο και των παθολογικών οντοτήτων, που έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή της δομής και της μορφολογίας τους, όπως εμφανίζονται με διάφορες απεικονιστικές, μακροσκοπικές και μικροσκοπικές μεθόδους.
5. Η εκπαίδευση των νέων επιστημόνων ιατρών (χειρουργικών, παθολογικών και λοιπών ειδικοτήτων) πάνω στην ερευνητική μεθοδολογία, την καλλιέργεια και προαγωγή της εφαρμοσμένης διδασκαλίας και έρευνας, ώστε να αποτελέσει προστάδιο της ακαδημαϊκής τους σταδιοδρομίας. Η συνεχόμενη χρήση των διαδικτυακών βιβλιοθηκών και των βάσεων δεδομένων που ουσιαστικά συμβάλλουν

στην επιστημονική διαδικασία και στην αναζήτηση της γνώσης θα δώσει στον εκπαιδευόμενο τη δυνατότητα να κατανοήσει ότι η περαιτέρω επιστημονική του κατάρτιση, είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το περιεχόμενο της κλινικής και χειρουργικής ανατομίας.

6. Η παροχή του γνωστικού υπόβαθρου στους συμμετέχοντες μεταπτυχιακούς φοιτητές, για την εξοικείωση με τα ανατομικά στοιχεία και τις ανατομικές δομές, που είναι δυσδιάκριτες κατά την ώρα του χειρουργείου και της κλινικής πράξης,

7. Η δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού με σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στο σύστημα υγείας.

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην «Κλινική-Χειρουργική Ανατομία».

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί Πτυχιούχοι Τμημάτων Ιατρικής και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας (Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής, Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας, Βιολογικών εφαρμογών και τεχνολογιών, Νοσηλευτικής) των πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι του τμήματος Πληροφορικής με εφαρμογές στη βιοϊατρική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, καθώς επίσης και πτυχιούχοι τμημάτων φυσικοθεραπείας των ΤΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) ανά έτος.

Για την απονομή του ΜΔΕ απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα, όπως αυτά κατανέμονται στα τρία εξάμηνα σπουδών (Α, Β και Γ) και η εκπόνηση διπλωματικής μεταπτυχιακής εργασίας, η οποία ανατίθεται στο Γ εξάμηνο σπουδών.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) για την απόκτηση του ΜΔΕ ανέρχεται σε 90.

Αναλυτικά το Πρόγραμμα Μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Βασικές αρχές – Εισαγωγή στην Κλινική – Χειρουργική Ανατομία
2. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία του Θώρακα
3. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία του Άνω άκρου
4. Κλινική – Χειρουργική της Κεφαλής και του Τραχήλου

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

5. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία της Ράχης
6. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία της Κοιλίας
7. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία της Πυέλου
8. Κλινική – Χειρουργική Ανατομία του Κάτω άκρου

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) ή Πρακτική άσκηση

Η επίσημη γλώσσα του ΠΜΣ είναι η Ελληνική. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση και κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του τίτλου διεξάγονται στην Ελληνική ή και την Αγγλική γλώσσα.

Οι εξετάσεις των μαθημάτων γίνονται στο τέλος του Α και Β εξαμήνου, ενώ η υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας γίνεται ενώπιον εξεταστικής επιτροπής μετά το πέρας του Γ εξαμήνου.

Ανθρώπινη Αναπαραγωγή

Επ. Υπεύθυνος: Νικόλαος Νικολέττος

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ανθρώπινη Αναπαραγωγή».

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση στο θέμα της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής και στην αντιμετώπιση της υπογονιμότητας. Σκοποί του προγράμματος είναι:

(α) Η σε βάθος κατάρτιση των συμμετεχόντων με όλες τις επιστημονικά τεκμηριωμένες γνώσεις στο πεδίο της ανθρώπινης αναπαραγωγής και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και εξοικείωση με την πρακτική αντιμετώπιση ζευγαριών με προβλήματα υπογονιμότητας.

(β) Να βοηθήσει στη δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στο γνωστικό αντικείμενο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής που θα συμβάλλει στην βελτίωση των υπηρεσιών παροχής υγείας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Ανθρώπινη Αναπαραγωγή.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί Πτυχιούχοι Τμημάτων Ιατρικής και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας (Οδοντιατρικής, Νοσηλευτικής, Μοριακής Βιολογίας Γενετικής, Κτηνιατρικής) των ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών (Φαρμακευτικής, Χημείας, Βιοχημείας, Βιολογίας, Βιοτεχνολογίας) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς επίσης και πτυχιούχοι τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι δύο (2) εξάμηνα.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα
A01. Στοιχεία Ανατομίας του Γεννητικού Συστήματος - Βιοστατιστική
A02. Φυσιολογία της Αναπαραγωγικής Λειτουργίας
A03. Ανδρική Υπογονιμότητα
A04. Γυναικεία Υπογονιμότητα
A05. Διερεύνηση Υπογονιμότητας
A06. Τεχνικές επεξεργασίας σπέρματος - Σπερματέγχυση
A07. Γενετική βάση της Αναπαραγωγής
A08. Κλασική Εξωσωματική Γονιμοποίηση
A09. Ενδοωαρική έγχυση Σπερματοζωαρίων
A10. Καθοριστικοί Παράγοντες στην έκβαση της εξωσωματικής
A11. Γονιμοποίηση- Πρώιμη εμβρυική ανάπτυξη

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα
B01. Κρυοσυντήρηση – Τεχνικές Εμβρυομεταφοράς
B02. Εμφύτευση – δεκτικότητα ενδομητρίου - Προγεννητικός έλεγχος και διάγνωση
B03. Βιοηθικά προβλήματα στην αναπαραγωγή
B04. Πρακτική άσκηση (πρωτόκολλα διέγερσης, επεξεργασία σπέρματος – ωαρίων, γονιμοποίηση)
B05. Μεταπτυχιακή Εργασία (σχεδιασμός, εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της)

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται κατά ανώτατο όριο στους είκοσι (20) φοιτητές ετησίως.

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Βιοηθική

Επ. Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Σιμόπουλος

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της έρευνας και η προώθηση συνεργασίας με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα αποσκοπεί:

α) Στην παροχή εκπαίδευσης και εξειδικευμένης γνώσης για τις διαστάσεις των επί μέρους προβληματικών που συνδέονται με την άσκηση του ιατρικού λειτουργήματος, τη βιοϊατρική έρευνα και τις βιοτεχνολογικές εφαρμογές, με στόχο την παραγωγή ακαδημαϊκού έργου σ' αυτούς τους τομείς.

β) Στην εξειδίκευση ιατρών, βιολόγων, βιοτεχνολόγων, νομικών, θεολόγων, κοινωνιολόγων, πολιτικών επιστημόνων και γενικά επιστημόνων με σχετικές προς το αντικείμενο δεξιότητες και εμπειρίες, για να μπορούν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας επαγγελματικό, ερευνητικό και εν γένει επιστημονικό έργο, καθώς και να αποτελέσουν στελέχη σε οργανισμούς που σχετίζονται με τα πεδία του Π.Μ.Σ.

γ) Στην ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Επανορθωτική Χειρουργική Ισχίου και Γόνατος

Επ. Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Καζάκος

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η εις βάθος εκπαίδευση και γνώση, η έρευνα και η πρακτική άσκηση στις αρχές και μεθόδους της επανορθωτικής χειρουργικής των παθήσεων του ισχίου και του γόνατος.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. αυτού είναι η ενημέρωση και η εξειδίκευση των πτυχιούχων στις ιδιαιτερότητες της διάγνωσης, του προεγχειρητικού σχεδιασμού και της επιλογής της χειρουργικής μεθόδου και του κατάλληλου εμφυτεύματος για την αντιμετώπιση των παθήσεων του ισχίου και του γόνατος, καθ όσον οι παθήσεις των συγκεκριμένων αρθρώσεων αποτελούν την κύρια αιτία κινητικής αναπηρίας του μυοσκελετικού συστήματος στους ενήλικες.

Η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει διαλέξεις από έδρας, διαδραστικές συζητήσεις περιπτώσεων, σεμινάρια βιβλιογραφικής ενημέρωσης (journal club), πρακτική άσκηση στις χειρουργικές προσπελάσεις στο Ανατομείο, ενεργό συμμετοχή στις χειρουργικές επεμβάσεις στις αίθουσες χειρουργείων και την συγγραφή και παρουσίαση μεταπτυχιακής εργασίας

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Νοσηλευτικής, ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς επίσης και πτυχιούχοι Τμημάτων Φυσιοθεραπείας Τ.Ε.Ι. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Προγεννητικός έλεγχος - Αντισύλληψη - Τοκετός

Επ. Υπεύθυνος: Γαλάζιος Γεώργιος

Το πρόγραμμα «Προγεννητικός έλεγχος-Αντισύλληψη-Τοκετός» λειτουργεί από το 2016 (ΦΕΚ 3382/18 2016). Στο πρόγραμμα συμμετέχουν μέλη της ΔΕΠ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με σημαντική κλινική και διδακτική δραστηριότητα καθώς και καθηγητές από πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού.

Σκοπός και στόχοι προγράμματος

Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εκπαίδευση αναφορικά με τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις στο τομέα του προγεννητικού έλεγχου, της αντισύλληψης και του τοκετού, καθώς και η κατάρτιση και η εφαρμογή σύγχρονων εξεταστικών και διαγνωστικών μεθόδων που αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα, με τη απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων σε βασικά θέματα βασικής και εφαρμοσμένης κλινικής έρευνας.

Σκοπός του ΠΜΣ αυτού είναι η διασύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

Διάρκεια προγράμματος και τίτλοι σπουδών

Η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει τρεις κύκλους μαθημάτων- εκπαίδευση με ομοιογενή και ισοβαρή κατανομή του εκπαιδευτικού περιεχομένου τους. Κύκλο θεωρητικών μαθημάτων και σεμιναρίων, κύκλο πρακτικής εκπαίδευσης και εξάσκηση στη κλινική έρευνα. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα εξάμηνα.

Για την απονομή του ΜΔΕ απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα όπως αυτά κατανέμονται στα τέσσερα εξάμηνα σπουδών. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ανέρχεται σε 120. Στο τέλος του τρίτου εξαμήνου οι φοιτητές θα υποβάλλονται σε υποχρεωτικές εξετάσεις με προαιρετικές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου.

Ο πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) με τίτλο «Προγεννητικός έλεγχος –Αντισύλληψη-Τοκετός».

Το Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των τμημάτων Ιατρικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και επίσης και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι Μαιευτικής.

Κριτήρια επιλογής

Η απόδοση των υποψήφιων στις προπτυχιακές τους σπουδές, όπως αυτή αποδεικνύεται από το αντίγραφο πτυχίου και των άλλων τίτλων σπουδών (αναγνώριση ΔΟΑΤΑΠ/ΔΙΚΑΤΣΑ για τίτλους αλλοδαπής) και την αναλυτική βαθμολογία που έχουν καταθέσει. Σε περίπτωση που από το προπτυχιακό πρόγραμμα προ-

βλεπόταν διπλωματική εργασία, λαμβάνεται υπόψη και η επίδοση τους σε αυτή.

Η κατοχή επίσημου αποδεικτικού γνώσης της αγγλικής γλώσσας.

Η προηγούμενη επιστημονική, ερευνητική ή εργασιακή εμπειρία.

Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις

Η υποβολή αναλυτικής πρότασης των ερευνητικών ενδιαφερόντων του υποψηφίου και η συσχέτιση τους με το ΠΜΣ.

Δυο συστατικές επιστολές

Η προσωπική συνέντευξη στην επιτροπή επιλογής υποψηφίων του ΠΜΣ, η οποία είναι υπεύθυνη για την τελική επιλογή των υποψηφίων.

Η διαδικασία επιλογής καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίασης και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

Η χρηματοδότηση του προγράμματος προέρχεται από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Τα δίδακτρα ανέρχονται σε 2500 ευρώ .

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Εκπαίδευσης στη Χειρουργική επιστήμη και πρακτική

Επ. Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Σιμόπουλος

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία και η πρακτική εκπαίδευση στις Χειρουργικές παθήσεις συγκεκριμένων ειδικοτήτων. Σκοπός του Π.Μ.Σ. αυτού είναι η εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού σε περιοχή επιστημονικής αιχμής, καθώς και η εις βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης. Το συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να προετοιμάσει ειδικευμένους και ειδικευόμενους Ιατρούς Χειρουργικών ειδικοτήτων στις βασικές αρχές της Χειρουργικής, καθώς και να τους εξειδικεύει σε συγκεκριμένες χειρουργικές επεμβάσεις της επιλογής τους. Η μερικής απασχόλησης φύση του, έχει σχεδιαστεί ώστε να επιτρέπει στους σπουδαστές να ταιριάζουν τη μελέτη τους γύρω από τις Χειρουργικές επεμβάσεις στις οποίες θα ήθελαν να εξειδικευτούν.

Ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου προγράμματος έγινε με στόχο να αναδείξει τις ανάγκες για εκπαίδευση στην πράξη των νέων ειδικών χειρουργών. Πέραν της διδασκαλίας περιλαμβάνεται ικανό τμήμα εργασίας εντός του πειραματικού χειρουργείου όπου αναδεικνύονται τεχνικές επί ζώων και γνώση νέων τεχνολογιών καθώς επίσης και εκπαίδευση σε χειρουργικούς προσομοιωτές. Η εκπαίδευση αυτή καταλαμβάνει το ένα τρίτο (1/3) του προγράμματος και αφορά χειρουργικές επεμβάσεις κατά ειδικότητα και τούτο διότι είναι φανερό ότι η εκπαίδευση σε προσομοιωτές λίαν συντόμως θα εγκατασταθεί ως αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής εγχειρητικής διαδικασίας που σήμερα απουσιάζει από το curriculum της εκπαίδευσης των ειδικευομένων.

Βιο-Ιατρικές και Μοριακές επιστήμες στη Διάγνωση και Θεραπεία Ασθενειών

Επ. Υπεύθυνος: Θεόδωρος Λιαλιάρης

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και το Τμήμα Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης συνδιοργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2014–2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που οδηγεί στην λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) «Βιο-Ιατρικές και Μοριακές Επιστήμες στη Διάγνωση και Θεραπεία Ασθενειών». (ΦΕΚ 3353/12-12-2014 τ.Β´) *Αντικείμενο του Π.Μ.Σ.* είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, η έρευνα και η κατάρτιση και εξειδίκευση νέου επιστημονικού δυναμικού στις Βιοϊατρικές και Μοριακές Επιστήμες και τις εφαρμογές τους στη διάγνωση και θεραπεία ασθενειών με την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων σε θέματα βασικής και εφαρμοσμένης εργαστηριακής και κλινικής έρευνας.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι να δώσει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη εικόνα των εφαρμογών των μοριακών επιστημών και διασύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισής τους με την αγορά εργασίας. Η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει τρεις κύκλους μαθημάτων και εκπαίδευσης με ομοιογενή και ισοβαρή κατανομή του εκπαιδευτικού περιεχομένου τους: α) Κύκλο θεωρητικών μαθημάτων και σεμιναρίων, β) Κύκλο πρακτικής εκπαίδευσης και εξάσκησης, γ) Εκπαίδευση στην ερευνητική σκέψη και πρακτική στον τομέα της ανάπτυξης και εφαρμογής μοριακών τεχνικών.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Γεωπονίας, Χημείας, Φυσικής και άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι των Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του «Βιο-Ιατρικές και Μοριακές Επιστήμες στη Διάγνωση και Θεραπεία Ασθενειών», έχει διαμορφωθεί με βάση τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα των Βιο-Ιατρικών και Μοριακών επιστημών και το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτησή του ανέρχονται σε 120. Οι γλώσσες διδασκαλίας του προγράμματος θα είναι η αγγλική και η ελληνική γλώσσα. Το πρόγραμμα των μαθημάτων, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, ορίζονται ως εξής:

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS (ΠΜ)	ΕΞΑΜΗΝΟ
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ: ΒΙΟ-ΪΑΤΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ			
A1	Μοριακή Βιολογία	2	A'
A2	Κλινική και Μοριακή Γενετική	2	A'
A3	Μοριακή Κυτταρολογία	2	A'
A4	Κλινική και Μοριακή Βιοχημεία	2	A'
A5	Μοριακή Κυτταρογενετική	2	A'
A6	Κλινική Χημεία	2	A'
A7	Μοριακή και Κλινική Φαρμακολογία	2	A'
A8	Εφαρμοσμένη Φυσιολογία – Εξωσωματική γονιμοποίηση	2	A'
A9	Γενετική μικροβίων, παρασίτων και μυκήτων – Αντιμικροβιακή θεραπεία	2	A'
A10	Μοριακή και κλινική ιολογία	2	A'
A11	Γονιδιωματική και Πρωτεωμική στην προγνωστική Ιατρική	2	A'
A12	Βιοτεχνολογία και εφαρμογές της	2	A'
A13	Βιοστατιστική - Βιοπληροφορική	2	A'
A14	Υγιεινή και ασφάλεια εργασίας - Μεταλλαξιγένεση - καρκινογένεσης	2	A'
A15	Πρόγραμμα μαζικού πληθυσμιακού ελέγχου-Είσοδος στην αγορά εργασίας -Εργασιακές σχέσεις	2	A'
ΣΥΝΟΛΟ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 Π.Μ.	
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ			
B1	Βιο-Ιατρικές εφαρμογές στην υγεία	2	B'

B2	Μοριακή προ- και μετα-γεννητική διάγνωση ασθενειών - Συμμετρίες και Μοριακή Θερμοδυναμική βιομορίων	4	B'
B3	Κυτταρο- και Ιστο-καλλιέργειες – Θρεπτικά υλικά	2	B'
B4	Βιοτεχνολογία - Διαγονιδιακά ζώα	2	B'
B5	Βιοηθική στην ιατρική - Κλωνοποίηση	2	B'
B6	Γονιδιακή θεραπεία και οι βιο-ιατρικές εφαρμογές της	2	B'
B7	Ανοσοβιολογία - Ανοσογενετική και ασθένειες	2	B'
B8	Ογκολογία – Αντικαρκινική θεραπεία	2	B'
B9	Διαγνωστική ανοσοϊστοχημεία	2	B'
B10	Ανατομική - Ιστολογία	2	B'
B11	Επιγενετική - Φαρμακογονιδιωματική	2	B'
B12	Βιοιατρικές και Μοριακές Τεχνικές - Τεχνολογία συναφών οργάνων	2	B'
B13	Δημιουργία ερευνητικής πατέντας Ανάπτυξη δεξιοτήτων στις μοριακές επιστήμες	2	B'
B14	Σχεδιασμός και Ανάπτυξη ερευνητικού πρωτοκόλλου - Ανίχνευση διεθνούς βιβλιογραφίας - Συγγραφή και δημοσίευση επιστημονικών εργασιών	2	B'
ΣΥΝΟΛΟ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 Π.Μ.	
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ			

Γ1	Πρακτική άσκηση και εκπαίδευση : 1) στις διαδικασίες ανάπτυξης-προσαρμογής στις διάφορες διαγνωστικές ανάγκες, 2) στον ποιοτικό έλεγχο και 3) στην εφαρμογή εργαστηριακών τεχνικών	10 Π.Μ. 10 Π.Μ. 10 Π.Μ.	Γ΄
ΣΥΝΟΛΟ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 Π.Μ.	
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ			
Δ1	Εκπόνηση Διπλωματικής εργασίας	30 Π.Μ.	Δ΄
ΣΥΝΟΛΟ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 Π.Μ.	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧ. ΣΠΟΥΔΩΝ		120 Π.Μ.	Α΄,Β΄,Γ΄, Δ΄
	ECTS: European Credit Transfer System		

Η διάρκεια σπουδών που οδηγούν στη λήψη ΜΔΕ είναι τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ (8) εξάμηνα.

Το ύψος των Διδάκτρων ορίζεται στις 4000 ευρώ, και η καταβολή τους πραγματοποιείται σε τρεις δόσεις.

Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης

Το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, στην περιοχή της Δραγάνας, ιδρύθηκε στις 30 Μαρτίου 1990, με το Προεδρικό Διάταγμα 116, «*Ίδρυση Γενικού Νοσοκομείου με την επωνυμία Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης*», και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 48/Α/2-4-1990.

Η λειτουργία του άρχισε το Δεκέμβριο του 2002, όταν ολοκληρώθηκε η μετεγκατάσταση από το «παλιό» Νοσοκομείο Καλλιθέας, στο καινούριο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης.

Λειτουργεί σε σύγχρονο κτιριακό συγκρότημα συνολικού εμβαδού 93.544 τ.μ., το μεγαλύτερο σε ωφέλιμη επιφάνεια Νοσοκομείο που κατασκευάστηκε στην Ελλάδα. Η συνολική δύναμη του Νοσοκομείου ανέρχεται στις 673 κλίνες [27 Νοσηλευτικές Μονάδες] από τις οποίες σε πλήρη ανάπτυξη λειτουργούν οι 525.

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το Τμήμα Ιατρικής διαθέτει δύο εξαιρετικά γυμναστήρια, ένα ανοικτό και ένα κλειστό, για τις όλες τις αθλητικές δραστηριότητες των φοιτητών του, όπως ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ, τένις και αγωνίσματα στίβου.

Το στάδιο του Τμήματος Ιατρικής

Το κλειστό γυμναστήριο του Τμήματος Ιατρικής

ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

